

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Київський національний лінгвістичний університет

Кафедра педагогіки та методики навчання іноземних мов

**Кваліфікаційна робота магістра з методики навчання англійської мови на
тему: «МЕТОДИКА ФОРМУВАННЯ У МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ
КОМПЕТЕНТНОСТІ В АНГЛІЙСЬКОМОВНОМУ АУДІЮВАННІ З
ВИКОРИСТАННЯМ АВТЕНТИЧНИХ ВІДЕОРОЛІКІВ»**

<p>Допущена до захисту « ____ » _____ 2023 року</p> <p>Завідувач кафедри _____ Черниш В. В.</p>	<p>Студентки групи МСО кт 01-22 філологічного факультету освітніх технологій, спеціальності 014 Середня освіта, освітньо-професійної програми Викладання європейських мов на основі комбінованих технологій (англійська мова і друга західноєвропейська мова)</p> <p>Кучіної Аліни Юрїївни</p> <p>Науковий керівник: доктор педагогічних наук, професор Ніколаєва С. Ю.</p>
---	---

Київ – 2023

ЗМІСТ

ЗМІСТ.....	2
ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ.....	4
ВСТУП	5
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ПЕРЕДУМОВИ ФОРМУВАННЯ У МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ КОМПЕТЕНТНОСТІ В АНГЛІЙСЬКОМОВНОМУ АУДІЮВАННІ З ВИКОРИСТАННЯМ АВТЕНТИЧНИХ ВІДЕОРОЛИКІВ	
1.1. Цілі та зміст формування у майбутніх учителів компетентності в англійськомовному аудіюванні.....	8
1.2. Психолого-педагогічні передумови формування у майбутніх учителів компетентності в англійськомовному аудіюванні.....	13
1.3. Автентичні відеоролики як засіб формування у майбутніх учителів компетентності в англійськомовному аудіюванні	19
Висновки до розділу 1.....	23
РОЗДІЛ 2. ТЕХНОЛОГІЇ ФОРМУВАННЯ У МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ КОМПЕТЕНТНОСТІ В АНГЛІЙСЬКОМОВНОМУ АУДІЮВАННІ З ВИКОРИСТАННЯМ АВТЕНТИЧНИХ ВІДЕОРОЛИКІВ	
2.1. Характеристика навчального матеріалу, його відбір та обґрунтування вибору матеріалу для аудіювання.....	25
2.2. Комплекс вправ для формування у майбутніх учителів компетентності в англійськомовному аудіюванні з використанням автентичних відеороликів....	34
2.3. Модель освітнього процесу з формування у майбутніх учителів компетентності в англійськомовному аудіюванні з використанням автентичних відеороликів	56
Висновки до розділу 2.....	63
РОЗДІЛ 3. ЕКСПЕРЕМЕНТАЛЬНА ПЕРЕВІРКА ЕФЕКТИВНОСТІ МЕТОДИКИ ФОРМУВАННЯ У МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ КОМПЕТЕНТНОСТІ В АНГЛІЙСЬКОМОВНОМУ АУДІЮВАННІ З ВИКОРИСТАННЯМ АВТЕНТИЧНИХ ВІДЕОРОЛИКІВ	
3.1. Підготовка пробного навчання	65

3.2. Хід і результати пробного навчання	71
3.3. Методичні рекомендації щодо формування у майбутніх учителів компетентності в англійськомовному аудіюванні з використанням автентичних відеороликів	75
Висновки до розділу 3	79
ВИСНОВКИ	81
РЕЗЮМЕ	86
SUMMARY	88
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	90
ДОДАТКИ	
Додаток А.....	100
Додаток Б	123
Додаток В	126

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ

АКА – англійськомовна компетентність в аудіюванні

АМ – англійська мова

АП – аудіоповідомлення

ЗВО – заклад вищої освіти

ЛО – лексична одиниця

ВСТУП

Основним завданням сучасної освіти є надання майбутнім учителям широкого обсягу знань, розвиток необхідних навичок та формування умінь, які дозволять їм незалежно вдосконалювати свою майстерність в англійській мові (АМ).

Суспільне замовлення підкреслює необхідність підготовки висококваліфікованих фахівців, здатних систематично та цілеспрямовано покращувати свій рівень володіння АМ протягом усього життя. У рамках своєї професійної роботи вони повинні володіти навичками розуміння англійськомовних презентацій та лекцій, брати участь у міжнародних конференціях, відвідувати семінари, проведені іноземними педагогами, а також спілкуватися з колегами з інших країн з питань професійної діяльності.

Відповідні професійні вміння та навички студенти набувають в університеті протягом чотирьох років навчання в університеті. На практиці, навіть після завершення чотирьохрічного навчання в університеті, студенти можуть зіткнутися з рядом проблем, які ускладнюють їхню здатність володіти англійською мовою на рівні С1, зокрема в сфері аудіювання. Перш за все, в багатьох випадках студенти мають обмежені можливості для спілкування АМ в повсякденному житті, що може призвести до втрати або нестабільності мовних навичок. Також важливо враховувати, що університети можуть не завжди надавати належну методичну підтримку для розвитку аудіювання, включаючи відповідні підручники та ресурси.

Саме тому дослідження формування англійськомовного аудіювання стає важливим. Такі дослідження сприяють покращенню якості навчання та забезпеченню, що випускники університету дійсно володіють необхідними мовними навичками для успішної роботи в професійному середовищі. Саме тому дослідження цього питання, розробка нових методик навчання аудіювання є важливим для розвитку сучасної методики. Дослідженням цих питань займалися багато вчених та методистів, як В. Г. Златніков (Златніков, 2012), Н. А. Новоградська-Морська (Новоградська-Морська, 2014), О. Ю. Бочкарьова

(Бочкарьова, 2007), В. В. Черниш (Черниш, 2018) тощо. Хоча це питання досліджується давно, ще не всі аспекти добре вивчені. Саме це зумовлює **актуальність** нашої роботи.

Метою даного дослідження є ретельне теоретичне обґрунтування, практична розробка та подальша перевірка ефективності запропонованої методики для формування англійськомовної компетентності в аудіюванні (АКА) у майбутніх учителів АМ під час пробного навчання. Для досягнення поставленої мети передбачено вирішення наступних **завдань**:

1. Вивчити та проаналізувати наукові джерела, пов'язані з методикою викладання іноземних мов, а також чинними програмами з англійської мови.
2. Надати визначення компетентності в аудіюванні та з'ясувати її ключові аспекти.
3. Визначити і охарактеризувати психологічні, методичні та лінгвістичні умови, необхідні для формування АКА у студентів другого курсу.
4. Виокремити групи труднощів, які можуть ускладнювати процес аудіювання та формування АКА.
5. Описати вибрані засоби, які використовуються для організації пробного навчання.
6. Уточнити критерії відбору аудіотекстів, які будуть використовуватися для формування АКА.
7. Розробити підсистему вправ для формування АКА у майбутніх учителів англійської мови.
8. Побудувати та описати модель навчального процесу, яка включає в себе розроблені методи та підходи для формування АКА.
9. Перевірити ефективність розробленої методики під час пробного навчання, проводячи аналіз результатів і виявляючи покращення.
10. Сформулювати методичні рекомендації щодо формування АКА у студентів другого курсу.

Об'єктом дослідження є процес формування АКА у майбутніх учителів англійської мови (АМ). **Предметом** дослідження є методика формування АКА на основі відібраних з TED-платформи відеоматеріалів. Ця методика інтегрується освітній процес у межах навчальної дисципліни «Практика усного та письмового мовлення англійської мови» на другому курсі закладу вищої освіти.

Для досягнення поставленої мети та вирішення завдань дослідження використовувалися наступні **методи дослідження**:

1. Аналіз наукової літератури;
2. Наукове спостереження;
3. Пробне навчання;
4. Методи статистичної обробки.

Наукова новизна даного дослідження полягає в тому, що було удосконалено методику формування у майбутніх учителів АКА з використанням автентичних відеороликів, розроблено підсистему вправ, а також уточнено принципи відбору та організації навчального відеоматеріалу для аудіювання.

Практичне значення полягає у відборі навчального матеріалу для аудіювання (6 автентичних відеороликів), розробці підсистеми вправ та її застосуванні під час пробного навчання.

Публікації. Результати дослідження описані у тезах доповіді (Кучіна, 2023).

Структура і обсяг кваліфікаційної роботи зумовлені її цілями і завданнями. Робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаної літератури і додатків. Список використаної літератури налічує 86 найменувань, з яких англійських – 20, німецьких – 3.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ПЕРЕДУМОВИ ФОРМУВАННЯ У МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ КОМПЕТЕНТНОСТІ В АНГЛІЙСЬКОМОВНОМУ АУДІЮВАННІ З ВИКОРИСТАННЯМ АВТЕНТИЧНИХ ВІДЕОРОЛІКІВ

У цьому розділі ми розглянемо педагогічні та психологічні умови формування у студентів-майбутніх учителів АМ. У цьому розділі ми також ставимо за мету виконати наступні завдання: 1) визначити й охарактеризувати психологічні, методичні та лінгвістичні умови формування АКА студентів третього курсу; 2) виокремити групи труднощів, що ускладнюють процес аудіювання; 3) описати відібрані нами засоби, а саме TED-лекції, за допомогою яких будується пробне навчання.

1.1. Цілі та зміст формування у майбутніх учителів компетентності в англійськомовному аудіюванні

Сучасна система освіти орієнтована на підготовку студентів до спілкування та роботи з іноземцями, участь в міжнародних конференціях, семінарах та дискусіях. Для якісної взаємодії між українськими та іноземними спеціалістами необхідна участь у діалозі. Аудіювання є частиною діалогічного мовлення, тому важливо не лише навчитися розуміти почуте та усвідомлено сприймати нову інформацію (Холод, 2018), а й відповідно реагувати, враховуючи контекст, стиль мовлення та інтонацію. Саме тому варто приділяти увагу формуванню компетентності в англійськомовному аудіюванні.

Ми проаналізували наукові праці як викладачів Київського національного лінгвістичного університету (КНЛУ), так і інших науковців та зробили висновок, що ця тема має перспективи дослідження.

Ми погоджуємося з Черниш В.В. та Устименко О.М., що **компетентність в аудіюванні** це здатність слухати автентичні тексти різних жанрів та ступенів складності в умовах прямого й опосередкованого спілкування (Бігич, 2013).

До складових КА входять:

1. Навички слухання та концентрації, які дозволяють ефективно сприймати інформацію під час прослуховування.
2. Розвиток словникового запасу та розуміння мовних структур для ідентифікації слів і фраз у контексті.
3. Здатність визначати основну думку та деталі в мовленні співрозмовника.
4. Вміння розпізнавати мовні прийоми та стилістичні засоби.
5. Здатність адаптувати спосіб сприймання в залежності від жанру мовлення (наприклад, інтерв'ю, лекція, діалог) (Gschwend, 2014, с. 27; Бігич, 2015).

Метою навчання іноземної мови в вищому навчальному закладі є досягнення певних результатів у професійній діяльності викладача та навчальній діяльності студента, які передбачені в діючій Програмі з англійської мови для університетів/інститутів (п'ятирічний курс навчання) (Ніколаєва, 2001). Ці цілі навчання поділяються на шість основних аспектів: практичний, когнітивний, емоційно-розвивальний, освітній, професійний і виховний.

Навчання іноземної мови студентів, які готуються стати вчителями, передбачає досягнення таких основних цілей:

Практична ціль: оволодіння іноземною мовою як інструментом міжнародного спілкування, вивчення національно-культурних особливостей країни, мова якої вивчається, розвиток навчальних та комунікативних навичок.

Розвивальна ціль: розвиток мовленнєвих здібностей студентів, психічних функцій, пов'язаних з мовленням, стимулювання мотивації до подальшого вивчення іноземної мови та культури.

Освітня ціль: набуття знань про культуру, реалії та традиції країни, мову якої вивчається, розширення лінгвістичного кругозору та залучення до іншомовної культури.

Професійна ціль: формування у студентів професійної компетентності через ознайомлення з різними методами та прийомами навчання іноземних мов і виконання професійно орієнтованих завдань.

Виховна ціль: спрямована на виховання і розвиток у студентів системи моральних цінностей, оціночно-емоційного ставлення до іншомовної культури, взаєморозуміння, толерантності тощо (Бігич, 2013, с. 97-100;).

Відповідно до вимог, які викладені в освітньо-кваліфікаційній характеристиці, очікується, що студенти на 2 році навчання повинні мати навички слухання, а саме вміти виокремлювати основну інформацію в автентичних аудіотекстах (таких як доповіді, оголошення, лекції, промови, радіо- і телепередачі, виступи акторів, телефонні розмови). Це означає вміння прогнозувати зміст тексту, виділяти головні факти та інформацію, яка є ключовою для розуміння, а також вміння ігнорувати неважливий мовний матеріал. Подальший розвиток цих навичок включає аналіз та критичну оцінку змісту прослуханого. Студенти повинні вміти розрізняти факти, суб'єктивні думки, ставлення, особисту думку та емоційну оцінку автора, а також вміти відстежувати аргументацію в текстах.

Опрацювавши деякі наукові роботи вітчизняних методистів (Бігич, 2012; Тарнопольський, 2006; Черноватий, 2013), ми виділили конкретні мовленнєві навички аудіювання, які є важливими для майбутніх учителів. Ці навички включають різні види аудіювання.

Аудіювання з *розумінням основного змісту/ глобальне аудіювання* (listening for gist or skim listening). Під час глобального аудіювання студенти охоплюють загальний зміст повідомлення, визначають тему та основну ідею аудіотексту, намагаються зрозуміти текст у цілому та запам'ятовують найважливіші факти (Liontas, 2018).

Аудіювання з *повним (детальним) розумінням змісту* (listening for detailed comprehension). Уміння слухати з ретельним розумінням включає в себе навички, які передбачають, що слухач може адекватно оцінювати контекст, інтерпретувати почуте і розуміти другорядне значення, тобто те, що не виражено безпосередньо (Schmidt, 2016). Цей вид слухання спрямований на глибоке засвоєння та аналіз усіх деталей та фактів, які містить аудіотекст

(Бігич, 2015). Детальне аудіювання передбачає розуміння максимально повної та точної інформації усного тексту.

Аудіювання з метою *пошуку необхідної інформації чи інформації, яка цікавить* (listening for specific information or selective listening). Студент повинен бути здатний швидко локалізувати та сфокусувати свою увагу на потрібній інформації з метою розуміння її повністю або основного змісту, в залежності від завдання комунікації (Задорожна, 2013, с. 86). Цей вид аудіювання передбачає розвинені навички структурування аудіотексту, здатність знаходити і відбирати необхідну інформацію, ігноруючи другорядну інформацію.

Крім того, важливим є вміння реагувати на прослухане адекватно та застосовувати отриману інформацію в реальних ситуаціях. Студенти також повинні бути здатні шукати додаткову інформацію за певною темою або проблемою та вміти висловлювати свою думку щодо змісту прочитаного/прослуханого (Робоча програма).

Вважаємо за необхідне представити вимоги до студентів 2 курсу, що навчаються за програмою «Іноземні мови та літератури, методики навчання іноземних мов і зарубіжної літератури (англійська мова і друга західноєвропейська мова)» у вигляді схеми (див. рис. 1.1):

ВИМОГИ ДО СТУДЕНТІВ 2 курсу

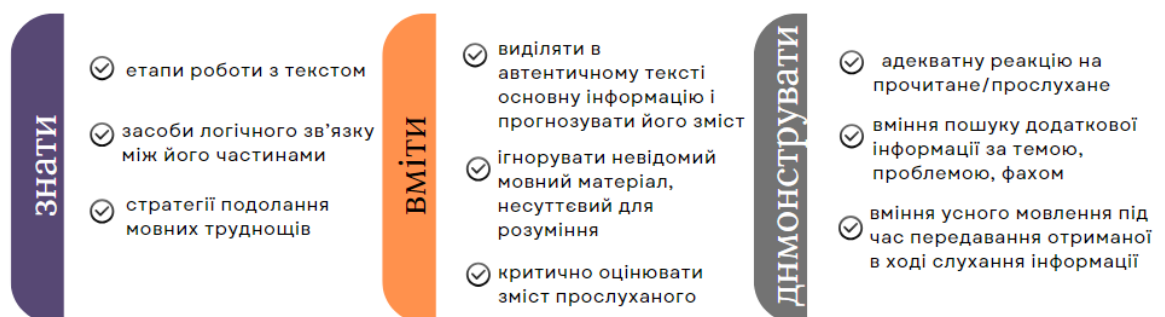

Рис. 1.1 Очікувані результати навчання

Розглянемо уважніше кожен елемент структури формування КА.

Відповідно до вимог, які викладені в освітньо-кваліфікаційній характеристиці, а також робочій програмі навчальної дисципліни «Практика усного і писемного мовлення англійської мови для студентів 2 курсу» (Робоча програма) очікується, що студенти будуть володіти певними специфічними знаннями, вміннями та навичками.

Оскільки на занятті близько 57% часу відводиться на аудіювання (слухання інструкцій вчителя, діалогічне мовлення, робота з аудіотекстами) (Бігич, 2012), студенти повинні **знати** етапи та прийоми роботи з аудіотекстом, різні стратегії роботи як з текстом, так і подолання мовних труднощів. Крім того, студенти повинні розвивати певні **навички** та компетенції, необхідні для виконання конкретних завдань під час роботи з текстом, включаючи аналітичні, критичні та творчі навички. Враховуючи все вище сказане, студенти 2 курсу також повинні **демонструвати** свої вміння застосовувати набуті знання та вміння в реальних ситуаціях та професійній діяльності, здатність до вирішення складних завдань та проблем у вибраній сфері, володіння комунікативними навичками та здатністю співпрацювати з іншими у виконанні спільних завдань, а також забезпечувати адекватну реакцію на вимоги професійної діяльності.

Ці вимоги відображають стандарти та очікування, які поставляються до студентів у вищій освіті та спрямовані на підготовку висококваліфікованих фахівців в сфері освіти.

Отже, в цьому підрозділі ми визначили основні цілі та зміст АКА. Вказані вище положення будуть враховані під час створення завдань і впровадження відповідної підсистеми.

1.2. Психолого-педагогічні передумови формування у майбутніх учителів компетентності в англійськомовному аудіюванні

Аудіювання вважається одним з найскладніших та найважливіших умінь в іншомовному навчанні. Незважаючи на активні дослідження методологічних та психолінгвістичних аспектів аудіювання та особливостей сприйняття англійськомовного мовлення в останні десятиліття, проблема навчання майбутніх викладачів іноземних мов залишається не повністю розв'язаною. Таким чином, мета цього розділу полягає в наступному:

- визначити психічні та психологічні процеси, які відповідають за процес сприйняття та обробку аудіоматеріалу.
- розглянути фактори, які сприяють покращенню та ускладнюють процес аудіювання.
- дослідити та уточнити труднощі в процесі англійськомовного аудіювання.

Як вітчизняні дослідники (Бігич, 2013; Білянська, 2017; Черниш, 2012), так і іноземні (Бак, 2001; Грехем, 2011; Мішан, 2005) вивчають аудіювання як вид мовленнєвої діяльності, розглядають та описують процес сприйняття аудіотексту на слух. вони розглядають два основних аспекти:

1. Сприймання, що передбачає виділення та засвоєння інформаційних розпізнавальних ознак.
2. Розпізнавання сформованого образу під час сприйняття шляхом порівняння його з еталоном.

Ці дослідники аналізують та розкривають сутність сприйняття аудіотексту на слух через ці два процеси.

Вважаємо за необхідне визначити різницю між двома поняттями «слухання» (hearing) та «аудіювання» (listening). *Слухання* – це процес, що відбувається пасивно і невідмінно, сенсорний за своєю природою, під час якого ми сприймаємо звуки. Це фізіологічна реакція, що передбачає сприйняття звукових сигналів, і не вимагає активної уваги (Tyagi, 2013). Саме з цього етапу починається важкий процес аудіювання. *Аудіювання* – це рецептивний вид

мовленнєвої діяльності, що передбачає розуміння отримуваної звукової інформації і є активним процесом. Він ґрунтується на очікуваннях щодо майбутнього мовлення (Тарнопольський, 2019, с.127).

Для професійних викладачів англійської мови важливо вміло використовувати методику викладання та мати глибоке розуміння психологічних аспектів і проблем, що виникають на різних етапах формування мовних компетентностей студентів (Ніколаєва, 2004).

Котенко Л.Ю. визначає та описує механізми аудіювання. Перш за все, це **мовленнєвий слух**, за доброго розвитку якого полегшується сприйняття та розрізнення одиниць сприйняття. Другий механізм – це **артикулювання**, тобто внутрішнє промовляння слова. Воно необхідне для подальшого аналізу, розуміння та запам'ятовування (Котенко, 2013, с. 83). На роботу цього механізму впливає темп мовлення: як надто повільний, так і надто швидкий темп може спричинити труднощі вимови слова.

Механізм зв'язання реалізується під час розпізнавання почутого слова чи словосполучення та порівняння з тими, що вже закріплені в довгостроковій пам'яті. Окрім словникового запасу та адитивних вмінь також важливим є особистий досвід особистості.

Пам'ять – один з ключових механізмів аудіювання. Вчені та дослідники вирізняють три види пам'яті: короткочасну, довготривалу та оперативну. Короткочасна пам'ять характеризується швидким запам'ятовуванням, тимчасовим відтворенням і обмеженим зберіганням інформації. З іншого боку, довготривала пам'ять використовується для набуття та закріплення знань, умінь і навичок з метою їх тривалого збереження та подальшого використання (Колобич, 2019, с. 112-116). Усі види пам'яті є важливими під час аудіювання.

Під час аудіювання, **механізм антиципації** або **ймовірного прогнозування** відіграє важливу роль, допомагаючи слухачам передбачити завершення слова, словосполучення, речення чи навіть цілого висловлювання (Бігич, 2012).

Механізм смислової обробки інформації, або **механізм еквівалентних замінів** передбачає узагальнення та аналіз почутого, а також здатність передати зміст почутого використовуючи інші ЛО та ГС (Задорожна, 2021). Тут важливими є компенсаторні вміння студента.

Механізм **рефлексії** під час прослуховування є вирішальним. Він дозволяє студентам обробляти та аналізувати інформацію, яку вони чують, сприяючи формуванню повного розуміння контенту. Цей рефлексивний процес включає в себе встановлення зв'язків з попередніми знаннями, врахування контексту та оцінку значущості інформації. Це є фундаментальним елементом ефективного слухання та відіграє ключову роль у сприйнятті та інтерпретації усної мови.

Дослідивши праці деяких методистів, а саме Бігич О.Б. (Бігич, 2013), Білянської І.П. (Білянська, 2017), Златнікова В.Г. (Златніков, 2012), Мартиненко О.Є. (Мартиненко, 2017), Холдена (Holden, 2008), Шмідта (Schmidt, 2016), ми можемо визначити низку факторів, як об'єктивних, так і суб'єктивних, які впливають на успішність аудіювання.

За думкою С. Ніколаєвої, результативність слухання залежить від наступних факторів:

- індивідуальних характеристик слухача, таких як рівень розвитку мовленнєвого слуху, обсяг пам'яті, наявність уваги, ступінь зацікавленості тощо;
- мовних особливостей аудіотексту та його відповідності мовленнєвому досвіду та знанням учнів;
- умов, в яких відбувається сприймання аудіотексту. (Ніколаєва, 2004)

Отже, до об'єктивних факторів відносять лінгвістичні фактори, тобто мовні особливості аудіоматеріалу та екстралінгвістичні фактори (умови його сприймання). Суб'єктивні фактори – це індивідуально-психологічні та вікові характеристики кожного окремого студента.

Почнемо аналіз з лінгвістичних факторів. Ефективність проходження процесу аудіювання також залежить від мовних особливостей в

аудіоповідомленні, таких як наявність фонетичних, лексичних і граматичних складнощів. **Фонетичні** труднощі аудіювання включають у себе важкості, пов'язані з інтонацією, логічним наголосом і темпом мовлення. Особливою складністю для розуміння є логічна інтонація, яка допомагає розділити фрази на окремі смислові блоки, підкреслює основну ідею та визначає комунікативний характер фрази.

Лексичні труднощі виникають не лише внаслідок збільшення обсягу словникового матеріалу та різноманітності, але також внаслідок вживання слів у переносному значенні, наявності слів, які не несуть значущого інформаційного навантаження та використання фразеологічних виразів. Для ефективного формування навичок аудіювання важливо надавати студентам можливість практикувати розуміння аудіотекстів з різними лексичними особливостями та надавати пояснення щодо вживання складних лексичних одиниць та фразеологічних виразів (Inoue, 2014).

Граматичні труднощі пов'язані як із синтаксисом, так і з морфологією. Складність аналізу і синтезу текстів збільшується разом із збільшенням довжини мовленнєвого тексту і складності синтаксичних структур у ньому (Бігич, 2015)

Немає сумніву, що студентам, що вивчають англійську як іноземну мову потрібно не уникати труднощів, а поступово усувати їх для взаєморозуміння в мультикультурному середовищі та спілкуванні. (Khaleghi, 2020)

Інтонація може бути розглянута як важливий компонент усного тексту, що несе в собі структурні властивості і виконує роль носія семантичних значень, а також є засобом вираження і передачі емоційно-експресивного характеру фрази та виконує функціональне завдання у тексті (Вербич, 2011). Серед інтонаційних особливостей можна відзначити використання логічного наголосу, виразного висхідного або низхідного тону та варіювання тривалості пауз. Відомо, що звукові аспекти, такі як тон голосу та інтонація, становлять до 38% усієї інформації, яка передається в аудіоповідомленнях (Харченко, 2013).

Окрім інтонації, важливим є і інший показник – **темп**. Методисти вказують, що висока швидкість мовлення може створити значні труднощі для носіїв мови. Дослідження показують, що середній темп англійського мовлення становить приблизно 150 слів на хвилину, в той час як дуже швидкий темп може сягати 220 слів на хвилину (Задорожна, 2013). Такий темп мовлення може бути проблемою для українців, оскільки середній темп мовлення українською нижчий.

До труднощів, які виникають під час розуміння англійської мови на слух, можна віднести **мінливість** сучасної англійської **вимови**. Слухання автентичного аудіоматеріалу сприяє розвитку навичок аудіювання, оскільки воно допомагає зрозуміти деякі особливості природної мови, які зазвичай важко для студентів. Незнайомі акценти, діалекти, регіональні вирази та ідіоми стають більш зрозумілими, коли вони чітко впроваджені у сюжет розмови, повідомлення чи події (Holden, 2008; Rösler, 2014).

Для успішного формування КА важливими є **кількість пред'явлень** аудіоповідомлення, його **об'єм** та **тривалість** відтворення (Бігич, 2013, с. 213). Використання так званого «надлишкового» повторення інформації допомагає слухачеві ще раз усвідомити отриману інформацію. Однією з лексичних особливостей є використання слів-маркерів та засобів міжфразового зв'язку, які полегшують рецепцію і допомагають слухачам легко розуміти логіку викладу повідомлення, особливо під час лекцій та подібних мовних ситуацій.

Потрібно пам'ятати, що успішність процесу аудіювання значно впливається особистими факторами, включаючи **індивідуально-психологічні особливості** студента. Серед цих особистих факторів можна виділити рівень розвитку таких психологічних механізмів, як передбачення, мовленнєвий слух, здатність до концентрації уваги, обсяг короткотривалої та довготривалої пам'яті, а також вміння сприймати та реагувати на логічні акценти, мовні паузи та слова-зв'язки, і здатність швидко перемикатися між різними розумовими операціями (Lawrence, 2010). Рівень розвитку цих психологічних механізмів важливий для ефективності аудіювання. Важливою також є **мотивація**

студента для навчання, його бажання отримати нові знання та зацікавленість у темі повідомлення. Ця мотивація може впливати на результат аудіювання, зробивши сприйняття більш точним та глибшим, або, навпаки, призводити до помилкового розуміння, якщо студент сприймає явища з власними очікуваннями і приписує їм вигадані ознаки (Бігич, 2015).

Отже, у цьому підрозділі ми розглянули різні психологічні аспекти та механізми, такі як осмислення, довготривала і короткотривала пам'ять, ймовірне прогнозування, мовленнєвий слух, а також об'єктивні та суб'єктивні фактори, які впливають на процес аудіювання. Крім того ми охарактеризували труднощі, з якими можуть стикнутися студенти під час аудіювання, включаючи проблеми з розумінням мови, умовами сприймання аудіотексту та індивідуальними психологічними особливостями студента. Фактори та труднощі, які ми проаналізували в цьому розділі, стануть основою для розробленої нами підсистеми вправ.

1.3. Автентичні відеоролики як засіб формування у майбутніх учителів компетентності в англійськомовному аудіюванні

Дедалі частіше використовується практика залучення носіїв мови в освітній процес. Студенти мають можливість спілкуватися з іноземцями, слухати їх лекції на різні теми, дискутувати з ними. Для підготовки студентів до такого «виклику» на заняттях активно використовуються автентичні матеріали, які допомагають розуміти різні акценти, варіацію інтонацій та урізноманітнюють лексику з вибраної теми.

Автентичні відеоролики відіграють важливу роль у формуванні у студентів компетентності в англійськомовному аудіюванні. Вони виконують не лише мотиваційну функцію, а й ряд практичних цілей (Захарова, 2015), які ми опишемо та уточнимо в цьому підрозділі: 1. визначити переваги використання відеоматеріалів для формування компетентності в англійськомовному аудіюванні у студентів-майбутніх викладачів; 2. визначити особливості використання лекцій TED-talks.

Важливість дослідження цієї теми була зрозуміла ще в минулому столітті. Вивченням цього питання займалися багато вітчизняних та іноземних дослідників. Серед українських науковців важливі відкриття зробили такі вчені як, Мунтян А. О. (Мунтян, 2015), Тарнопольський О. Б. (Тарнопольський, 2006, 2015), Конотоп, О. С. (Конотоп, 2010) тощо. Серед іноземних дослідників варто згадати Фреду Мішан (Mishan, 2005), Дайєр (Dyer, 2019) та інших. Вони проводили дослідження щодо того, як виникають особливості розвитку іншомовної компетентності в аудіюванні, а також аналізували використання автентичних аудіо- та відеоматеріалів, їх характеристики та критерії вибору під час розвитку цієї мовленнєвої компетентності.

Тарнопольський О. Б. приділяє багато уваги детальному опису причини використання комп'ютерних технологій в процесі навчання, в тому числі аудіювання та їх переваг. У своїй праці «Методика викладання іноземних мов та їх аспектів у вищій школі» у співавторстві з Кабановою М.Р. він виділяє наступні переваги: значне підвищення і удосконалення навчання різних

аспектів мови, переведення оцінювання іншомовних мовних навичок та вмінь на новий, більш високий рівень ефективності, можливість використовувати комп'ютер як універсальний засіб навчання, забезпечення навчальної автономії для студентів та педагогічної автономії для викладачів (Тарнопольський, 2019, с. 182).

Річард Керн у своїй праці вказує, що за останній час, завдяки поліпшенню комп'ютерної технології та можливості відтворювати усне мовлення через комп'ютер, з'явилися комп'ютерні програми та інші ресурси, спрямовані на вивчення говоріння та аудіювання мовою, яку вивчає людина (Kern, 2006). Також можна стверджувати, що використання цих навчальних матеріалів дозволяє студентам ознайомитися з нормальним темпом висловлювання англійською мовою (Muslem, 2018).

Проаналізувавши літературу, ми можемо визначити основні переваги автентичних відеороликів для формування у майбутніх учителів компетентності в англійськомовному аудіюванні.

По-перше, працюючи з автентичними матеріалами студенти мають можливість чути живу мову носіїв, підбір лексики для формулювання їх думок та інтонацію мовців. Студенти, які використовують автентичний матеріал для навчання, стикаються з природним мовленням і природними інтонаційними рисами, які використовуються в реальному, змістовному контексті, в якому дія та мовлення реалістичні. (Holden, 2008).

По-друге, розвиток уваги та пам'яті, ефективне засвоєння матеріалу стають результатом використання відеоматеріалів під час занять з іноземної мови. Це сприяє розвитку різних психічних процесів у студентів, і особливо це помітно у покращенні їх уваги та пам'яті.

По-третє, сучасні відеоролики відображають реальність, а отже відповідають нинішнім інтересам студентів (Конопляник, 2016). Працюючи з відео на заняттях студенти, з одного боку, вчаться працювати з різними відеоматеріалами, а з іншого боку, мають змогу дослідити більше джерел інформації.

Остання, але дуже важлива перевага використання відеоматеріалів це підвищення мотивації студентів. Використання відеоматеріалів на уроках іноземної мови допомагає створити стимулююче та поглиблене навчання, яке підвищує мотивацію студентів і сприяє їхньому успішному навчанню.

Існує багато навчальних відеоресурсів, якими викладачі вже активно послуговуються. Це можуть бути матеріали YouTube, різні подкасти та онлайн-лекції TED-Talks. Всі ці матеріали мають як переваги, так і недоліки у використанні. У цій роботі ми детально опишемо структуру роботи з TED-Talks.

Промови TED Talks можна розглядати як синтез жанрів, де науково-популярний стиль поєднується з характерними рисами художнього, публіцистичного та розмовного стилів (Кайсіна, 2018, с. 143). Науково-популярний стиль дозволяє засвоїти складні концепції та інформацію, роблячи їх доступними та зрозумілими для широкої аудиторії. Характерні риси художнього стилю додають промовам емоційну насиченість і ритмічність. Публіцистичний стиль надає промовам аргументованість і переконливість, допомагаючи висловлювати ідеї чітко та логічно. Такий синтез жанрів у промовах TED Talks сприяє глибокому розумінню матеріалу та створює сильний і пам'ятливий вплив на слухачів.

Брайан (Brian, 2018) розглядає переваги онлайн-навчання і надає особливу увагу такому засобу навчання, як TED Talks. У той час як Мейсон (Masson, 2014) наголошує важливість та можливості веб-ресурсу TED.com з точки зору раціонального використання часу та ресурсів у процесі навчання.

Описуючи переваги використання саме ресурсу TED-Talks на заняттях англійської мови варто зазначити, що на платформі TED.com розміщено більше 4300 лекцій на різні теми. Більшість лекторів є носіями англійської мови, але є і ті, хто вивчав англійську як другу іноземну мову, тому студенти мають можливість слухати «живу» мову, розрізняти різні акценти, вчитися сприймати різний темп мовлення та збагачувати словниковий запас.

Ще один плюс використання лекцій в навчальних цілях є наявність транскрипту до кожного відео. Це допоможе зняти труднощі при перегляді та виконанні вправ післятекстового етапу.

На платформі TED.com є розділ TED-Ed. Цей ресурс має готові уроки з розробленими вправами для знаття лексичних труднощів, а також вправами дотекстового та післятекстового етапу. Крім того викладачі можуть самостійно створювати уроки, використовуючи лекції TED-Talks як основу (Коротецька, 2020).

Попри беззаперечні переваги TED-Talks та TED-Ed також мають свої недоліки:

1. Тривалість відео. Лекції на TED-Talks тривають зазвичай до 18 хвилин. За тривалий час перегляду студенти можуть втратити інтерес до виступу, що може призвести до зниження ефективності навчання.
2. Акценти та діалекти. Студенти можуть відчувати складнощі у розумінні різних акцентів та діалектів, які зустрічаються серед викладачів TED. Разом зі швидким темпом мовлення та незнайомою лексикою це може дуже ускладнити розуміння теми.
3. Велика кількість незнайомої лексики. В навчальній програмі чітко визначено теми, на які студенти повинні вміти дискутувати, а також активний вокабуляр. Слова, які у відео з'являться вперше і більше не будуть зустрічатися в жодному тексті не запам'ятаються. Дуже важко знайти відеоматеріал де буде використана лексика, що вивчається.

Отже, використання відеоматеріалів для формування компетентності в англійськомовному аудіюванні у студентів-майбутніх викладачів є поширеною практикою в процесі сучасного навчання. Аналізуючи відеоресурси та їх методичний потенціал ми зробили висновок, що ми будемо використовувати різні відеоматеріали, включаючи лекції TED-Talks.

Висновки до розділу 1

У першому розділі нашої роботи ми розглянули фундаментальні аспекти формування АКА у студентів-майбутніх учителів та описали психологічні, методичні та лінгвістичні умови, що допомогли визначити теоретичну основу для подальшої розробки нашої власної методики формування КА для майбутніх викладачів англійської мови.

Перш за все, ми надали визначення поняття «компетентність в аудіюванні», яку ми розуміємо як здатність слухати різноманітні автентичні тексти різних жанрів і рівнів складності в умовах безпосереднього і опосередкованого спілкування. Було визначено п'ять ключових цілей як підґрунтя для формування компетентності в аудіюванні майбутніх викладачів: практичну, розвивальну, виховну, професійну і лінгвосоціокультурну мету. На цій основі були визначені основні вимоги до студентів другого курсу, специфічні знання, навички, вміння і комунікативні здібності, якими мають оволодіти майбутні вчителі.

Ми провели аналіз таких методичних публікацій, як робоча Програма з АМ та Освітньо-кваліфікаційна характеристика вчителя ІМ. Також, ми вивчили програмні вимоги до професійної підготовки майбутніх учителів зокрема аудіювання. З цього аналізу стало очевидним, що студенти другого курсу повинні досягти рівня компетентності в аудіюванні на рівні В2.

Було визначено різні труднощі, які виникають під час аудіювання різних текстів. Ми враховували індивідуальні характеристики слухачів, такі як рівень розвитку мовленнєвого слуху, обсяг пам'яті, наявність уваги, ступінь зацікавленості тощо, оскільки ці фактори можуть впливати на їхню здатність сприймати аудіотекст. Також були враховані мовні особливості аудіотексту та його відповідність мовленнєвому досвіду та знанням слухачів. Це важливо, оскільки тексти можуть містити специфічну лексику, терміни або структури, які можуть бути незрозумілими для слухачів. Крім того, ми враховували умови, в яких відбувається сприймання аудіотексту.

У роботі також описано рівні сприйняття усного повідомлення та механізми аудіювання, такі як мовленнєвий слух, пам'ять, ймовірне прогнозування і артикулювання. Пам'ять визначається як здатність не лише до запам'ятовування, але й до швидкого забування, тому тренування пам'яті є важливим завданням для студентів, які мають навички сприйняття усного аудіоповідомлення, утримання його в пам'яті та подальша репрезентація чи обговорення тексту.

Варто зазначити, що ми докладно розглянули можливості навчання за допомогою обраних нами засобів, таких як TED лекції.

Отже, всі вищезазначені аспекти будуть враховані при розробці нашої власної методики формування КА для майбутніх учителів англійської мови.

РОЗДІЛ 2. ТЕХНОЛОГІЇ ФОРМУВАННЯ У МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ КОМПЕТЕНТНОСТІ В АНГЛІЙСЬКОМОВНОМУ АУДІЮВАННІ З ВИКОРИСТАННЯМ АВТЕНТИЧНИХ ВІДЕОРОЛІКІВ

У першому розділі були проаналізовані теоретичні аспекти, що стосуються формування компетентності в англійськомовному аудіюванні у студентів другого курсу закладу вищої освіти. Цей аналіз визначає основу для створення методики навчання, спрямованої на розвиток навичок аудіювання. Отже, головною метою цього розділу є розробка власної методики формування АКА. Для досягнення цієї мети, виходячи з визначеної цілі, варто вирішити такі завдання: 1) встановити критерії відбору відеоматеріалу та його організацію; 2) розробити підсистему вправ для англійськомовної компетентності в аудіюванні майбутніх учителів та 3) створити модель навчання, використовуючи розроблену підсистему вправ.

2.1. Характеристика навчального матеріалу, його відбір та обґрунтування вибору матеріалу для аудіювання

Відомо, що ефективне формулювання у студентів-майбутніх учителів АКА вимагає ретельного і раціонального підбору навчального аудіоматеріалу, який повинен відповідати чітко сформульованим критеріям вибору. Вибір правильного матеріалу сприяє збагаченню слухового досвіду студентів та стимулює їхні аудіювальні навички, сприяючи більш глибокому розумінню англійської мови.

Важливо зауважити, що правильно встановлені критерії відбору навчального матеріалу мають вирішальний вплив на кінцевий результат сприймання та розуміння навчального матеріалу студентами. Таким чином, коректний відбір навчального матеріалу на основі відповідних критеріїв грає ключову роль у забезпеченні ефективного навчання та розвитку англійськомовної компетенції студентів. (Ніколаєва, 2001)

Актуальність проблеми відбору та організації навчального матеріалу для аудіювання підтверджується дослідженнями численних українських та

іноземних вчених. Зокрема, І. П. Задорожна (Задорожна, 2021), В. Г. Златніков (Златніков, 2012), О. С. Конотоп (Конотоп, 2010), О. Є. Мартиненко (Мартиненко, 2018), В. В. Черниш (Черниш, 2011), Л. В. Шевкопляс (Шевкопляс, 2015), Грехем (Graham, 2011), Нунан (Nunnan, 1997) та інші провели дослідження з даної тематики у своїх наукових роботах. Аналіз доступної літератури надав можливість визначити критерії для відбору аудіотекстів для навчання аудіюванню.

Перед тим як перейти до обговорення критеріїв відбору аудіотекстів, важливо відзначити, що **навчальний аудіотекст** є автентичним дискурсом, тобто текстом, який аналізується з точки зору подій та взаємодії між людьми. У контексті нашого дослідження, ми розглядаємо **аудіоповідомлення** як основну одиницю організації навчального матеріалу, яка призначена для сприйняття на слух та формування навичок іншомовного спілкування. (Зайцева, 2017, с. 54)

Ми погоджуємося з Бирюк О. В. щодо визначення «**критеріїв відбору**». Під цим поняттям мають на увазі основні ознаки, які стосуються як змісту, так і структури, а також обсягу текстового матеріалу. Ці ознаки використовуються для того, щоб оцінити навчальний матеріал і визначити, чи він відповідає поставленим навчальним цілям (Бирюк, 2005, с. 82). Мацнева в своїй роботі визначає основні характеристики аудіотекстів, що стосуються їхнього змісту, обсягу і структури, мають ключове значення при аналізі навчального матеріалу та вирішенні питання, чи він відповідає поставленим навчальним цілям (Мацнева, 2009, с. 67-68).

В ході аналізу досліджень виділилося дві основні групи критеріїв для відбору навчального матеріалу: загальнометодичні та специфічні. Загальнометодичні критерії включають оцінку відповідності 1) навчальним цілям; 2) автентичність матеріалу; 3) тематичність, тривалість та темп звучання повідомлення; 4) доступність та зрозумілість навчального матеріалу; 5) інформативність та інші параметри (Шевкопляс, 2016).

У межах предметного дослідження було сформульовано сім специфічних критеріїв для відбору аудіо- та відеотекстів для формування англомовної

компетенції в аудіюванні майбутніх учителів. Ці критерії оцінюють 1) доступність; 2) новизну та мотиваційну цінність матеріалу; 3) його автентичність; 4) відповідність віковим особливостям та професійним потребам студентів; 5) тематичність, виховну цінність; 6) жанрову та типологічну різноманітність; а також 7) критерій тривалості звучання аудіотексту. (Бочкарьова, 2007, с. 38) Ці специфічні параметри сприяють визначенню придатності матеріалу для досягнення конкретних навчальних цілей і задоволенню потреб студентів. Саме ці критерії ми вважаємо релевантними в межах нашого дослідження та ними ми будемо користуватися відбираючи та аналізуючи відеоматеріали для розробки відповідної методики та створення підсистеми вправ.

Охарактеризуємо кожен з цих критеріїв детальніше. Одним з найважливіших критеріїв, на нашу думку, є *автентичність* обраного матеріалу. Ф. Мішан відрізняє поняття автентичності та оригінальності текстів в контексті навчання іноземної мови. Вона розглядає тексти як оригінальними, якщо вони походять з ситуацій реального спілкування між носіями мови. З іншого боку, автентичність тексту вказує на зв'язок між текстом і слухачем. Автентичний текст передбачає наявність вправ і завдань для роботи з ним (Mishan, 2005). Тобто, автентичність тексту підкреслює, наскільки дійсною та корисною є взаємодія з текстом для студента, а також можливість використання цього тексту для розвитку навичок мовлення і розуміння мови в реальних ситуаціях.

Такий розрізнений підхід до оригінальності та автентичності дозволяє використовувати різні види текстів у навчанні, залежно від мети та завдань навчального процесу. Ми в нашому дослідженні ми будемо розглядати лише автентичні відеоматеріали.

Автентичні відеоматеріали – це високоякісний навчальний матеріал, який записано професійно і відповідає рівню засвоєння іноземної мови студентами та їхньому рівню навчання (Заболотна, 2013, с. 128). Ці тексти також мають відповідні жанрові особливості, вписуються в теми, які вивчаються в програмі,

і сприяють активному розумінню слухачами, спонукаючи їх до рефлексії. Вони були взяті з первинних джерел, створені носіями мови та не призначені для навчальних цілей. Розвиток навичок аудіовізуального сприймання майбутніх учителів ефективно забезпечується шляхом включення в освітній процес автентичних аудіо- та відеоматеріалів.

Методисти сходяться в думці, що використання автентичних відеоматеріалів має більше користі для формування АКА, ніж адаптовані. Використання автентичних аудіоматеріалів має переваги над спрощеними аудіотекстами, які можуть викликати труднощі у розумінні справжньої розмовної мови. Адаптовані тексти не враховують авторської індивідуальності та національної специфіки. Натомість, автентичні матеріали вражають студентів своєю різноманітністю за темою та жанром, а також надають можливість спостерігати використання мови в реальному соціальному контексті, як це роблять носії мови (Качур, 2020). Автентичність забезпечується тим, що матеріал відображає реальну мовленнєву практику, а не штучно створені ситуації або намагання «простити» мовлення. Автентичні аудіотексти можуть бути корисними, оскільки вони сприяють кращому розвитку навичок розуміння мови на слух і сприяють засвоєнню реальних лінгвістичних виразів та структур (Коротка, 2018).

Відомо, що носії мови можуть відрізнитися за акцентом, тембром голосу та швидкістю мовлення, і розуміння різних стилів спілкування та навичка адаптації до вимови кожного мовця є важливими аспектами успішної комунікації. Крім того, ці тексти сприяють розширенню словникового запасу, оскільки навчання новій лексиці відбувається в конкретному контексті, що сприяє уточненню і поясненню значень слів та встановленню, як їх вживати відповідно до мовних норм і стандартів (Lawrence, 2010). Для подолання цієї проблеми корисним підходом є введення нової лексики поряд із тією, яку студенти вже знають. Якщо студенти чують відому лексику у матеріалі, то сприймання нової лексики може бути для них менш важким.

Підкреслюється, що використовуючи автентичні матеріали в навчанні, викладач повинен завжди мати чітку педагогічну мету. Важливо визначити, що саме студенти мають засвоїти, використовуючи такі матеріали.

Одним з головних аспектів нашого дослідження також є *доступність* автентичного відеоматеріалу. *Доступність* розглядається і в іншому значенні, а саме відповідність мовного матеріалу тексту рівню мовної підготовки студентів. Наявність незнайомої лексики та складних граматичних конструкцій у тексті великою мірою ускладнює розуміння матеріалу. Проте, варто відзначити, що не варто пропонувати студентам тексти зі повністю знятими мовними труднощами, з метою розвитку їхньої мовної здогадки (Аврамчук, 2017; Шевкопляс, 2016).

В контексті доступності матеріалу, можна зазначити, що *тривалість* відеоматеріалу теж відіграє важливу роль у процесі формування АКА. Важливо, щоб тривалість будь-якого відео, яке викладач може використати на практичному занятті з англійської мови, знаходилася в межах 5-20 хвилин. Викладач має належним чином спланувати заняття, так щоб вибір відеоролику відповідав конкретним вимогам типу заняття. Якщо відео є занадто довгим, рекомендується розділити його на окремі частини та проводити завдання після кожної частини. Перегляд відео тривалістю понад 10 хвилин може викликати втомленість серед студентів і спричинити зниження їхнього інтересу та втрату уваги (Кучіна, 2023).

Ми погоджуємося з думкою Мунтян (Мунтян, 2009), Штельмах (Штельмах, 2013), Конопляник (Конопляник, 2016) та інших методистів, що темп мовлення у відеороликах важливо регулювати з урахуванням потреб студентів. Занадто швидкий темп мовлення може ускладнити розуміння тексту, навіть якщо там використовуються лише добре відомі лексичні одиниці та граматичні структури. Водночас, відео з надто повільним темпом мовлення можуть викликати втрату інтересу студентів. Важливо збалансувати темп мовлення так, щоб він відповідав рівню студентів та стимулював їхнє активне навчання.

Також слід приділяти увагу варіаціям акценту та діалектам, які можуть впливати на розуміння тексту. Якщо мовець має специфічний акцент чи використовує регіональні діалекти, студентам може бути складніше зрозуміти матеріал, ніж очікувалося (Штельмах, 2013, с. 98-102).

Відповідність віковим особливостям та професійним потребам студентів теж дуже важливий критерій відбору необхідного матеріалу. Зважаючи на вікові характеристики студентів, важливо обирати аудіотексти, які відповідають їхньому когнітивному рівню, мовним навичкам та рівню розвитку (Помиткіна, 2013, с. 117). Такі матеріали повинні бути достатньо цікавими та зрозумілими для студентів, щоб сприяти їхньому успішному навчанню.

Забезпечення відповідності матеріалу віковим та професійним потребам студентів допомагає зробити навчання більш ефективним і цінним для них, розвиваючи не тільки мовні навички, але й відповідні навички та знання, які їм знадобляться в майбутньому.

Важливість **тематичності та виховної цінності** відеороликів на англійських мовних заняттях не може бути недооціненою. Тематично відповідні відеоролики сприяють покращенню розуміння студентами конкретних тем та виразів у мовленні, які вони можуть використовувати в певних ситуаціях. Тематичність дозволяє створити зв'язок між вмістом ролика та інтересами студентів (Adam, 2011). Якщо тема цікава і актуальна для них, це сприяє більшій мотивації до вивчення англійської мови.

Згідно з Програмою з АМ для університетів, на початку другого курсу студенти вивчають тему “*Mass Media*” та “*Theatre and Arts*”. Тому наше завдання – підібрати аудіотексти, які відповідають цій конкретній темі. (Робоча програма)

Новизна та мотиваційна цінність у відеороликах на заняттях з англійської мови є важливими аспектами, які впливають на якість навчання та залучення студентів. Бірюк вказує, що автори автентичних матеріалів намагаються викликати природний інтерес у слухачів, зацікавити їх новими фактами та подіями, враховуючи особливості та інтереси цільової аудиторії

(Бирюк, 2005, с. 37). Такі відеоролики містять нову та актуальну інформацію та можуть зацікавити студентів, оскільки вони пропонують свіжий погляд на тему й можуть бути пов'язані з їхніми сучасними інтересами і подіями (Вікович, 2011, с. 46).

Якщо відеоролики викликають інтерес та захоплення, вони можуть істотно збільшити мотивацію студентів до навчання. Зацікавлені студенти набагато більше схильні вивчати матеріал та активно приймати участь в уроках. Варто враховувати два види мотивації: самомотивацію, яка виникає в студентів завдяки цікавому вмісту відеоролику, і мотивацію, яку вони особисто відчують, розуміючи зміст почутого аудіотексту (Plank, 2021).

Жанрова та типологічна різноманітність відеоматеріалів на заняттях англійської мови дає студентам можливість збагачувати свій мовний досвід, а також розвивати різні навички, такі як слухання, розуміння, вимова, та аналіз різних стилів мовлення і комунікативних ситуацій. Працюючи з різними жанрами студенти мають можливість покращувати мовні навички та розширювати свій мовний діапазон.

Для організації нашого пробного навчання ми відібрали ряд відеоматеріалів, а саме лекції TED-Talk. Зорова опора в значній мірі покращує сприйняття та розуміння матеріалу лекцій, аудіозапис лекцій підсилюють графічними та ілюстративними записами. Підвищення сприйняття відеозапису лекцій стає можливим завдяки наявності паралінгвістичних елементів, зокрема кінетичних, таких як візуальний контроль за артикуляцією, мімікою, жестами, рухами тіла та контактом очей (Цвяк, 2014, с. 177)

Ми вважаємо за доцільне зобразити у вигляді таблиці декілька відібраних відеороликів для систематизації і відображення відповідності між проаналізованими відеороликами і відібраними критеріями.

Таблиця 2.1.

Відповідність проаналізованих TED talks відібраним критеріям

Критерії відбору TED talks	доступність	новизна та мотиваційна цінність матеріалу	автентичність	відповідність віковим особливостям та професійним потребам студентів	тематичність	тривалість
“How to choose your news” Damon Brown	+	+	+	+	+	+
“And now, the real news” Kirk Citron	+	+	+	+	+	+
“Online social change: easy to organize, hard to win” Zeynep Tufekci	+	+	+	+-	-	+
“Why we should invest in a free press” Sasa Vucinic	+-	-	+	+	+	+-
“The press trampled on my privacy. Here’s how I took back my story” Kate Stone	+	+-	+	-	-	+
“How you can help transform the internet into a place of trust” Claire Wardle	+	+	+	+	+	+
“The web is more than “better TV”” Peter Hirshberg	+	-	+	+-	+	-
“Why are we so bad at reporting good news?” Angus Hervey	+-	+	+	+	+	+-
“3 fears about screen time for kids – and why they’re	+	+	+	+	+	+

Продовження таблиці 2.1.						
not true” Sara DeWitt						
“How I use art to bridge misunderstanding” Adong Judith	+	+	+	+	+	+
“How modern audiences can talk about aging art” Margaret Hall	+ -	+	+	+ -	+ -	-
“Kabuki: The people’s dramatic art” Amanda Mattes	+ -	+ -	+	+ -	+ -	+

Проаналізувавши таблицю 2.1. ми визначили, що не всі відеоролики повністю відповідають вказаним критеріям. Тому ми відібрали 6 промов, а саме: *“How to choose your news”* Damon Brown, *“And now, the real news”* Kirk Citron, *“How you can help transform the internet into a place of trust”* Claire Wardle, *“Why are we so bad at reporting good news?”* Angus Hervey, *“3 fears about screen time for kids – and why they’re not true”* Sara DeWitt та *“How I use art to bridge misunderstanding”* Adong Judith (Додаток А). 5 TED-лекцій були відібрані для роботи з темою “Mass Media” та одна з темою “Theater”. На основі цих промов була розроблена відповідна підсистема вправ. Обираючи промови ми надавали перевагу критеріям автентичності, доступності та відповідності професійним потребам студентів.

2.2. Комплекс вправ для формування у майбутніх учителів компетентності в англійськомовному аудіюванні з використанням автентичних відеороликів

Аналіз сучасного стану навчання аудіювання майбутніх учителів англійської мови показав, що існує потреба у створенні логічно побудованої підсистеми вправ для розвитку навичок та вмінь аудіювання. Для цього необхідно мати чітке уявлення про етапність навчання та типи й види вправ, які допоможуть реалізувати відповідну методику на практиці.

Ми прийняли рішення розпочати створення системи вправ після аналізу методичних принципів навчання, встановлення послідовності етапів формування АКА і дослідження груп та підгруп майбутньої підсистеми вправ. Питанням створення підсистеми вправ для формування КА у студентів-майбутніх учителів займалася низка методистів, як О. Б. Бігич (Бігич, 2013), О. Ю. Бочкарьова (Бочкарьова, 2007), Р. І. Вікович (Вікович, 2011), Я. А. Крапчатова (Крапчатова, 2014), Т. В. Савицька (Савицька, 2003), Н. К. Склярєнко (Склярєнко, 1999) тощо. Проаналізувавши відповідну літературу можна визначити наступні вимоги до підсистеми вправ:

1. Орієнтація на досягнення поставлених цілей;
2. Акцентування уваги на подолання труднощів, які можуть виникнути під час аудіювання;
3. Дотримання принципу поетапності формування АКА;
4. Дотримання принципу інтеграції та диференціації.

Вважаємо за необхідне охарактеризувати кожну вимогу. **Принцип орієнтації на досягнення поставлених цілей** вказує на важливість того, щоб вправи, які використовуються для навчання мови, були чітко спрямовані на досягнення конкретних цілей, які були визначені для певного курсу чи заняття. Вправи повинні бути розроблені з урахуванням чітких і конкретних цілей навчання (Graham, 2019).

Акцентування уваги на подоланні труднощів, а не на їх униканні, є ключовим аспектом у навчанні аудіювання в іноземній мові. Цей підхід сприяє

розвитку важливих навичок та якостей студентів, які мають значення не лише в контексті мовного навчання, але й в загальному розвитку особистості. Подолання труднощів також підвищує мотивацію до навчання, оскільки студенти розуміють, що здатні впоратися з викликами (Dyer, 2019). Окрім того, акцент на подоланні труднощів готує студентів до реальних ситуацій у житті, де не завжди можливо уникнути викликів. Це допомагає підготувати їх до ефективної комунікації в реальних ситуаціях.

Принцип поетапного формування АКА передбачає поступовий розвиток навичок аудіювання в процесі навчання. Цей процес розглядається в такій послідовності: спочатку студенти навчаються розуміти загальний зміст аудіотексту, потім розвивають вміння вибіркового та повного розуміння тексту. Рівень складності навчальних текстів збільшується поступово шляхом введення більш складної мовної структури, збільшення обсягу текстів та використання різних типів аудіотекстів. Такий поетапний підхід до розвитку навичок аудіювання передбачає систематичне і послідовне навчання, що дозволяє здобувачам освіти поступово покращувати свої навички в розумінні англійських текстів від простих до більш складних.

Дотримання **принципу інтеграції та диференціації** є ключовим аспектом в розробці підсистеми вправ для формування АКА. Вправи мають бути спрямовані на розвиток не лише навичок розуміння АП, а також інших важливих аспектів мовленнєвої компетентності, таких як лексичний запас, граматики, вимова тощо. Крім того, навчання може відрізнитися за рівнем складності, обсягом матеріалу, швидкістю подачі інформації тощо (Fang, 2011). Інтеграція та диференціація сприяють створенню ефективного навчального середовища, де студенти мають можливість розвивати свої навички в аудіюванні в комплексі.

В підсистемі вправ для навчання аудіювання, основною одиницею є *вправа*, яка розглядається як спеціально організована діяльність, що передбачає виконання окремої або послідовності операцій в навчальному середовищі (Черниш, 2013).

Проаналізувавши низку наукових праць (Мацнєва, 2009; Скляренко, 1999; Вікович, 2011; Крапчатова, 2014 тощо) та визначили важливі для нас критерії для класифікації типів та видів вправ на основі різних аспектів. За спрямованістю на прийом чи видачу інформації вправи поділяються на рецептивні, рецептивно-репродуктивні, репродуктивні та продуктивні. Критерій комунікативності визначає некомунікативні, умовно-комунікативні та комунікативні вправи. За іншим критерієм вправи можуть бути з повним, частковим, чи мінімальним керуванням з боку вчителя. В залежності від кількості учасників є індивідуальні, парні та групові вправи.

Для вирішення проблеми класифікації етапів навчання аудіювання, ми провели аналіз наукових та методичних робіт вчителів та методистів, які спеціалізуються на питаннях навчання аудіювання. Р. І. Вікович (Вікович, 2011, с. 84-89) визначає початковий, середній та просунутий етапи навчання аудіювання. За О. Ю. Бочкарьовою (Бочкарьова, 2007) ми розглядаємо вступний, підготовчий етапи та власне аудіювання. Проте у нашому дослідженні ми будемо дотримуватися традиційного підходу до етапів роботи з аудіо- та відеоматеріалами, а саме дотекстовий, текстовий та післятекстовий етапи.

Вважаємо за потрібне проаналізувати кожен етап та його цілі. Основне завдання *дотекстового етапу* (Pre-Listening) – зняти мовні (лексичні, граматичні, фонетичні) та смислові труднощі, які можуть виникнути під час аудіювання. Крім того, саме на цьому етапі відбувається прогнозування студентами тексту за назвою, ілюстрацією чи ключовими словами. Варто зазначити, що саме на цьому етапі активізуються фонові знання щодо заданої теми та психологічні механізми аудіювання, такі як мовленнєвий слух, ймовірне прогнозування, пам'ять та осмислення. Вчителю потрібно надати студентам комунікативну настанову на прослуховування.

На першому, дотекстовому етапі студенти реалізують ряд завдань, виконуючи вправи семи підгруп: 1) отримання нової інформації з відеоматеріалу; 2) формування лексичних, 3) граматичних та 4) фонетичних

навичок аудіювання; 5) розвиток механізму адитивної пам'яті, 6) ймовірного прогнозування та 7) осмислення аудіотексту.

На цьому етапі переважають рецептивні та рецептивно-репродуктивні, некомунікативні та умовно-комунікативні вправи з частковим керуванням з боку вчителя.

На другому, *текстовому етапі* (While-Listening), полягає у прослуховуванні аудіотексту, чи перегляді відеоматеріалу. Основна мета цього етапу полягає в розвитку навичок обробки інформації, розуміння суті аудіотексту, включаючи виявлення фактів, подій, виокремлення головної ідеї, а також розуміння психологічного та емоційного відтінку. На цьому етапі студенти вчать розрізняти головну та другорядну інформацію, ігнорувати непотрібні факти, виконувати пошук потрібної інформації відповідно до сформульованого комунікативного завдання, визначати логіку викладу матеріалу, аргументацію та причинно-наслідкові зв'язки.

Цей етап включає наступні підгрупи вправ: формувати вміння 1) аудіювання з розумінням основного змісту та 2) детального розуміння змісту; 3) пошуку необхідної інформації; 4) здогадуватися про сенс невідомих ЛО з контексту; 5) визначати причинно-наслідкові зв'язки між смисловими частинами.

Під час роботи на цьому етапі виконуються рецептивні, рецептивно-репродуктивні та репродуктивні, не комунікативні та умовно-комунікативні вправи з частковим, або мінімальним керуванням.

На завершальному, *післятекстовому етапі*, (Post- Listening) ми перевіряємо розуміння прослуханого аудіотексту, розвиваємо вміння контролю та самоконтролю. Одне з основних завдань цього етапу є розвиток критичного мислення, розуміння підтексту, сенсів, які не були озвучені та формування власної думки щодо заданої теми. Цей підсумковий етап роботи з аудіотекстом спрямований на аналіз, узагальнення та осмислення інформації, що була отримана під час прослуховування. Завдання на цьому етапі спонукають до глибшого розуміння прослуханої інформації.

Робота на цьому етапі передбачає виконання завдань наступних підрозділів: 1) формування компенсаторних вмінь; 2) розвиток інтелектуальних вмінь; 3) розвиток умінь самоконтролю та рефлексії.

На післятекстовому етапі студентам пропонується репродуктивні та продуктивні, умовно-комунікативні та комунікативні вправи з частковим чи мінімальним керуванням з боку вчителя. На цьому етапі корисними будуть парні та групові вправи.

У нашому дослідженні слідом за Лук'янчук ми визначаємо *систему вправ* як об'єднання мети і послідовності навчальних завдань з поступовим ускладненням, призначених для покращення певних специфічних навичок, об'єднаних на основі спільності їх призначення (Лук'янчук, 2020). Ця система спрямована на послідовний процес засвоєння знань, формування навичок, розвиток вмінь, здібностей і оволодіння стратегіями формування англійськомовної комунікативної компетентності (АКК).

Оскільки нас цікавить розвиток не АКК в цілому, а саме формування АКА, ми вважаємо за необхідне створювати не систему, а підсистему вправ. Теоретичне обґрунтування створення цієї підсистеми в умовах засвоєння іноземної мови передбачає визначення кроків для навчання аудіювання. Вона також включає в себе розробку послідовності опрацювання різних типів і видів вправ для навчання різних жанрів аудіотекстів та встановлення вимог до вправ, спрямованих на покращення навичок аудіювання (Мартиненко, 2017).

У методичній літературі можна знайти різні підходи до створення підсистем вправ для формування АКА. Вищезгадані автори, такі як О. Б. Бігич (Бігич, 2015), О. Ю. Бочкарьова (Бочкарьова, 2007), Р. І. Вікович (Вікович, 2011) та Л. В. Шевкопляс (Шевкопляс, 2015), пропонують різні підходи до структури та змісту цих підсистем. Важливо враховувати, що вибір конкретної підсистеми вправ залежить від педагогічних цілей та завдань навчання.

О. Б. Бігич (Бігич, 2015) пропонує дві підсистеми вправ для формування компетентності в аудіюванні. Перша включає вправи для розвитку мовленнєвих навичок та психологічних механізмів аудіювання. Друга орієнтована на

розвиток мовленнєвих умінь. Двочленна побудова системи вправ, яку використовує Р. І. Вікович і яку співвідносить з етапами навчання, є педагогічним підходом, спрямованим на систематичний та послідовний розвиток АКА студентів під час вивчення іноземних мов (Вікович, 2011).

Проаналізувавши різні підходи до створення підсистем вправ різних методистів ми розробили власну підсистему вправ для формування АКА в студентів-майбутніх учителів. Ми опиралися на робочу програму для 2 курсу, а також на необхідність розвитку заявлених психологічних механізмів (адитивної пам'яті, ймовірного прогнозування та осмислення).

Таким чином ми розробили підсистему вправ, яка включає 3 групи, які в свою чергу діляться на підгрупи. Перша група спрямована на набуття студентами декларативних знань та подолання екстралінгвістичних труднощів пов'язаних з аудіюванням. До цього етапу входить 3 підгрупи вправ, а саме: 1) набуття знань про TED-лекції та їх структуру; 2) набуття знань про труднощі сприймання аудіоповідомлення та 3) подолання труднощів екстралінгвістичного змісту повідомлення.

Друга група вправ для формування мовленнєвих навичок та розвитку мовленнєвих механізмів аудіювання. Ця група ділиться на наступні підгрупи: 1) формування лексичних, 2) граматичних та 3) фонетичних навичок аудіювання; 4) розвиток механізму адитивної пам'яті та 5) ймовірного прогнозування.

Третя група вправ спрямована на розвиток та вдосконалення вмінь аудіювання. До цієї групи входять наступні підгрупи: 1) для розвитку вмінь аудіювання з розумінням основного змісту та 2) детального розуміння змісту; 3) пошуку необхідної інформації; 4) здогадуватися про сенс невідомих ЛО з контексту; 5) визначати причинно-наслідкові зв'язки між смисловими частинами; 6) формування компенсаторних вмінь; 7) розвиток інтелектуальних вмінь; 8) розвиток умінь самоконтролю та рефлексії.

Вважаємо за необхідне зобразити розроблену підсистему вправ у вигляді схеми (Рис.2.1.)

Рис. 2.1. Підсистема вправ для формування АКА у студентів 2 курсу

Нижче наведемо приклади вправ кожної групи та підгрупи. Транскрипти до усіх відібраних відеоматеріалів для навчання аудіювання майбутніх учителів наведені у Додатку А.

Перша група вправ для набуття декларативних знань та подолання екстралінгвістичних труднощів пов'язаних з аудіюванням

1.1. Підгрупа вправ для набуття знань про TED-лекції та їх структуру

Приклад 1.

1) Мета: ознайомити студентів із TED-лекціями та їх структурою.

2) Тип вправи: некомунікативна, рецептивна-продуктивна, з частковим керуванням, індивідуальна.

3) Вид вправи: тест множинного вибору.

4) Інструкція: Read the questions and choose the right answer.

1. What is the primary focus of TED talks?
 - a) Music
 - b) Entertainment
 - c) Spreading ideas and knowledge
 - d) Comedy
2. How long is the typical duration of a TED talk?
 - a) 30 minutes
 - b) 45 minutes
 - c) 18 minutes or less
 - d) 60 minutes
3. TED talks are often given by speakers who want to:
 - a) Confuse the audience
 - b) Share thought-provoking ideas
 - c) Sell products
 - d) Recite poetry
4. What is the purpose of TED talks?
 - a) To entertain only
 - b) To inform and inspire
 - c) To advertise products
 - d) To make the audience laugh

Ключі: 1 – c; 2 – c; 3 – b; 4 – b.

1.2. Підгрупа вправ для набуття знань про труднощі сприймання аудіо повідомлення

Приклад 2.

1) Мета: визначити труднощі, з якими студенти можуть зіткнутися під час аудіювання.

2) Тип вправи: умовно-комунікативна, продуктивна, з мінімальним керуванням, парна.

3) Вид вправи: відповіді на запитання.

4) Інструкція: *Now, I will divide you into pairs. Your task is to discuss the following questions. Later, we will discuss them together in class.*

1. What challenges do you face when trying to understand spoken English, especially in a fast-paced conversation or presentation?
2. How do background noises or poor audio quality affect your ability to understand spoken content?
3. Do you often struggle with understanding idiomatic expressions or colloquial language when listening to English?
4. What strategies do you use to improve your listening skills when faced with challenging audio material?
5. Can you share an experience where you encountered significant difficulties in understanding spoken English? What did you do to overcome them?
6. Do you find it harder to understand spoken English when the speaker talks very quietly or too loudly? How do you adapt to such situations?
7. Are there specific types of content, such as academic lectures, news broadcasts, or movies that pose more significant challenges for your audio comprehension skills?
8. Have you ever used subtitles or transcripts to help you understand spoken English better? If so, how effective was this strategy for you?
9. What do you believe is the most effective way to overcome the difficulties you face when trying to understand spoken English?

1.3. Підгрупа вправ для подолання труднощів екстралінгвістичного змісту повідомлення.

Приклад 3.

1) Мета: активізувати фонові знання студентів.

2) Тип вправи: умовно-комунікативна, продуктивна, з мінімальним керуванням, індивідуальна.

3) Вид вправи: відповіді на запитання.

4) Інструкція: *Now you will watch an excerpt from the speech “Why are we so bad at reporting good news?” You will listen about green energy. But before watching, please answer the following questions:*

1. What is green energy?
2. Why is Europe currently actively working on transitioning from oil and gas to green energy?

Друга група вправ для формування мовленнєвих навичок та розвитку мовленнєвих механізмів аудіювання.

2.1. Підгрупа вправ для формування фонетичних навичок аудіювання.

Приклад 1.

1) Мета: формувати вміння розрізняти важливу інформацію в тексті за допомогою поділу речення на синтагми.

2) Тип вправи: умовно-комунікативна, рецептивна, із частковим керуванням, індивідуальна.

3) Вид вправи: поділ речень на синтагми.

4) Інструкція: *You are going to watch the fragment of the video “How to choose your news”. Before watching, you have to divide the text into syntagms (transcript is added). Then watch the video and check whether you were right.*

Transcript

“How do you know what's happening in your world? The amount of information just a click away may be limitless, but the time and energy we have to absorb and evaluate it is not. All the information in the world won't be very useful unless you know how to read the news. To your grandparents, parents, or even older siblings, this idea would have sounded strange. Only a few decades ago, news was broad-based. Your choices were limited to a couple of general interest magazines and newspaper of record, and three or four TV networks where trusted newscasters delivered the day's news at the same reliable time every evening. But the problems with this system soon became apparent as mass media spread.”

2.2. Підгрупа вправ для формування граматичних навичок аудіювання

Приклад 2.

1) **Мета:** зняти граматичні труднощі аудіювання, формувати граматичні навички.

2) **Тип вправи:** умовно-комунікативна, рецептивна, з частковим керуванням, індивідуальна.

3) **Вид вправи:** виправлення помилок.

4) **Інструкція:** *You have received the transcript of a fragment that we will watch in a few minutes. Your task is to identify sentences or phrases with potential grammatical errors and correct those mistakes. Then, you will watch this fragment and check whether you were right.*

Transcript

“While it was known that authoritarian countries controlled and censored information, a series of scandals showed that democratic governments were also misled by the public, often with media cooperation. Revelations of covert wars, secret assassinations, and political corruption undermined public’s faith in official narratives presented by mainstream sources. This breakdown of trust in media gatekeepers had led to alternative newspapers, radio shows, and cable news competing with the major outlets and covering events from various perspectives. More recently, the Internet has multiplied the amount of information and viewpoints, with social media, blogs, and online video turning every citizen into a potential reporter. But if everyone will be a reporter, nobody is, and different sources may disagree, not only opinions, but on the facts themselves.”

Ключі: governments were also misled by the public – governments were also misleading the public; undermined the public’s faith – undermined the public faith; gatekeepers had led to – gatekeepers lead to; if everyone will be a reporter – if everyone is a reporter.

2.3. Підгрупа вправ для формування лексичних навичок аудіювання

Приклад 3.

1) **Мета:** формувати навички здогадуватися про значення незнайомих ЛО, знімати лексичні труднощі перед прослуховуванням.

2) **Тип вправи:** некомунікативна, рецептивно-репродуктивна, з частковим керуванням, індивідуальна.

3) **Вид вправи:** співвіднесення ЛО з їхніми значеннями.

4) **Інструкція:** *Here you see some words and phrases that you will hear in the video “How you can help transform the internet into a place of trust”. What do these words mean? Match the definitions with the terms.*

Unknown lexical units	Definition
1) HIV	a) Information or a story that is passed around informally among people, often without evidence or reliable sources.
2) rumor	b) A small element or piece of information within a larger statement or claim that is accurate or factual.
3) vulnerability	c) Refers to the central or essential element of something, indicating its fundamental or most important aspect.
4) hoax	d) The state of being exposed to the risk of harm or damage, whether physical, emotional, or digital.
5) at the core	e) A virus that attacks the immune system and can lead to acquired immunodeficiency syndrome (AIDS)
6) weaponization of context	f) A deliberately fabricated or deceptive piece of information or a false story designed to create confusion, fear, or panic.
7) a kernel of truth	g) The act of using or manipulating the surrounding circumstances, information, or environment to achieve a specific purpose

Ключі: 1 – e; 2 – a; 3 – d; 4 – f; 5 – c; 6 – g; 7 – b.

2.4. Підгрупа вправ для розвитку механізму адитивної пам'яті

Приклад 4.

1) **Мета:** розвивати пам'ять студентів; їхнє вміння по пам'яті відтворювати деякі частини аудіотексту.

2) **Тип вправи:** некомунікативна, рецептивно-репродуктивна, з частковим керуванням, індивідуальна.

3) **Вид вправи:** вибір правильного слова.

4) **Інструкція:** *You have listened to a lecture excerpt. Now, you will receive its transcript with gaps. Your task is to choose the missing word.*

Transcript

“It’s an image of a banana with a strange red 1._____ running through the center. And the text around it is warning people not to eat fruits that look like this, suggesting they’ve been 2._____ with blood contaminated with the 3._____. And the social share message above it simply says, “Please 4._____ to save lives”. Now, fact-checkers have been debunking this one for years, but it’s one of those rumors that just won't die. A 5._____ rumor. And, of course, it's entirely false.

It might be tempting to laugh at an example like this, to say, “Well, who would believe this, anyway?” But the reason it’s a zombie rumor is because it taps into people’s deepest fears about their own 6. _____ and that of the people they love. And if you spend as enough time as I have looking at misinformation, you know that this is just one example of many that taps into people’s deepest fears and 7. _____.

Every day, across the world, we see scores of 8. _____ on Instagram encouraging parents not to vaccinate their children. We see new videos on YouTube explaining that climate change is a 9. _____. And across all platforms, we see endless posts designed to 10. _____ others on the basis of their race, religion or sexuality.”

1) cross	line	6) safety	well-being
2) contaminated	injected	7) insecurities	vulnerabilities
3) AIDS	HIV virus	8) new memes	pictures
4) forward	follow	9) fake	hoax
5) zombie	persistent	10) demonize	vilify

Ключі: 1 – cross; 2 – injected; 3 – HIV virus; 4 – forward; 5 – zombie; 6 – safety; 7 – vulnerabilities; 8 – new memes; 9 – hoax; 10 – demonize.

2.5. Підгрупа вправ для розвитку механізму ймовірного прогнозування

Приклад 5.

1) **Мета:** розвивати у студентів механізм ймовірного прогнозування; вміння прогнозувати зміст АП за ілюстраціями та назвою.

2) **Тип вправи:** умовно-комунікативна, рецептивно-репродуктивна, з частковим керуванням, індивідуальна.

3) **Вид вправи:** розкриття змісту тексту за ілюстраціями та назвою.

4) **Інструкція:** *Now, you are going to watch the video “And now, the real news”. Examine the screenshots from the lecturer’s presentation and determine what will be discussed in this conversation.*

Третя група вправ для розвитку та вдосконалення вмінь аудіювання

3.1. Підгрупа вправ для розвитку вмінь аудіювання з розумінням основного змісту

Приклад 1.

1) **Мета:** розвивати у студентів вміння здогадуватися значення невідомих ЛО з контексту.

2) **Тип вправи:** умовно-комунікативна, рецептивно-репродуктивна, з частковим керуванням, індивідуальна.

3) Вид вправи: визначення значення ЛО з контексту.

4) Інструкція: *Read the sentences and determine the possible meanings of the words in bold.*

1. But the top story of this past year was the economy, and I'm just betting that, sooner or later, this **particular recession** is going to be old news.

2. Some recent stories: nanobees zap tumors with real bee venom; they're sending genes into the brain; a robot they built that can **crawl** through the human body.

3. The world's going to be very different when and if China **sets the agenda** and they may.

4. We're finding all kinds of ways **to push back** the limits of what we know.

Ключі: 1 – a specific economic downturn or a specific instance of a recession, rather than a general or generic recession; 2 – moving slowly or with great difficulty; 3 – to establish or determine the topics, issues, or priorities that will be discussed or addressed; 4 – to extend or expand the boundaries or limits of something, often referring to expanding knowledge or capabilities.

Приклад 2.

1) Мета: розвиток умінь розуміти загальну інформацію в аудіотексті.

2) Тип вправи: умовно-комунікативна, рецептивно-репродуктивна, з частковим керуванням, індивідуальна.

3) Вид вправи: вибір тверджень.

4) Інструкція: *Read the sentences and determine the ideas mentioned in the text.*

1) Education and its evolution.

2) The relevance of numerous news stories over time.

3) Evaluating the long-term importance of current top news.

4) Economic inequality and wealth distribution.

5) Healthcare and medical breakthroughs.

6) Ongoing growth in human knowledge and exploration.

7) Geopolitical conflicts and international relations.

8) Significance of finding water on the moon for potential future endeavors.

Ключі: 2, 3, 6, 8.

Приклад 3.

1) **Мета:** розвиток умінь розуміти загальну інформацію в аудіотексті.

2) **Тип вправи:** умовно-комунікативна, рецептивно-репродуктивна, з частковим керуванням, групова.

3) **Вид вправи:** відповіді на питання.

4) **Інструкція:** *I will divide you into groups of 3. Your task is to discuss the following questions in groups and then we will discuss them in class together.*

1) What is “The Long News” project, and why does it matter?

2) How does the text address the challenge of long-term news relevance?

3) Can you provide examples of news stories with lasting significance mentioned in the text?

4) What’s the author’s stance on the importance of news stories in the long term?

5) How does the text illustrate the continuous nature of human knowledge and exploration?

6) Why is the discovery of water on the moon significant?

7) What role does news play in shaping our long-term understanding of the world?

3.2. Підгрупа вправ для розвитку вмінь аудіювання з детальним розуміння змісту

Приклад 4.

1) **Мета:** розвивати у студентів механізм ймовірного прогнозування за заголовком.

2) **Тип вправи:** умовно-комунікативна, рецептивно-репродуктивна, з частковим керуванням, індивідуальна.

3) **Вид вправи:** розкриття змісту тексту за заголовком.

4) **Інструкція:** *You and I will watch the video “3 fears about screen time for kids”. What do you think are the specific three fears the lecturer will describe?*

Приклад 5.

1) **Мета:** розвиток умінь повного розуміння інформації, виокремлення суттєвої інформації в тексті.

2) **Тип вправи:** умовно-комунікативна, рецептивно-репродуктивна, з частковим керуванням, індивідуальна.

3) **Вид вправи:** письмова фіксація основної інформації.

4) **Інструкція:** *You will watch the video again. Your task is to write down the main information, arguments, and examples presented by the lecturer. Then, we will discuss all the fears and arguments together in class.*

Приклад 6.

1) **Мета:** розвиток умінь повного розуміння інформації; розвивати пам'ять студентів, їхнє вміння по пам'яті відтворювати деякі частини аудіотексту.

2) **Тип вправи:** умовно-комунікативна, рецептивно-репродуктивна, з частковим керуванням, індивідуальна.

3) **Вид вправи:** заповнення пропусків.

4) **Інструкція:** *You will receive a transcript of a lecture excerpt. Your task is to fill in the blanks.*

Transcript

“... Fear number one: “1. _____. This is going to keep our kids from getting up and moving.” Chris Kratt and Martin Kratt are zoologist brothers who host a show about animals called “Wild Kratts.” And they approached the PBS team to say, “Can we do something with those cameras that are built into every device now? Could those cameras capture a very natural 2. _____ – pretending to be animals?” ...

... Fear number two: “Playing games on these screens is just a 3. _____. It’s going to distract children from their education.” Game developers know that you can learn a lot about a player’s skill by 4. _____: Where did a player pause? Where did they make a few mistakes before they found the right answer? My team wanted to take that tool set and apply it to 5. _____. ...

... So the third fear I want to address is the one that I think is often the biggest. And that's this: "These screens are 6._____". Let's play out a scenario. Let's say that you are a parent, and you need 25 minutes of uninterrupted time to get dinner ready. And in order to do that, you hand a tablet to your three-year-old. Now, this is a moment where you probably feel 7._____ about what you just did. ...

... And it's right for us to be thinking about balance: Where do screens fit against all the other things that a child needs to do to 8._____? But when we fixate on our fears about it, we forget a really major point, and that is, that kids are living in the same world that we live in, the world where the grownups check their phones more than 9._____. ..."

Ключі: 1 – Screens are passive; 2 – kid play pattern; 3 – waste of time; 4 – looking at the back-end data; 5 – academic learning; 6 – isolating me from my child; 7 – very guilty; 8 – learn and to grow; 9 – 50 times a day.

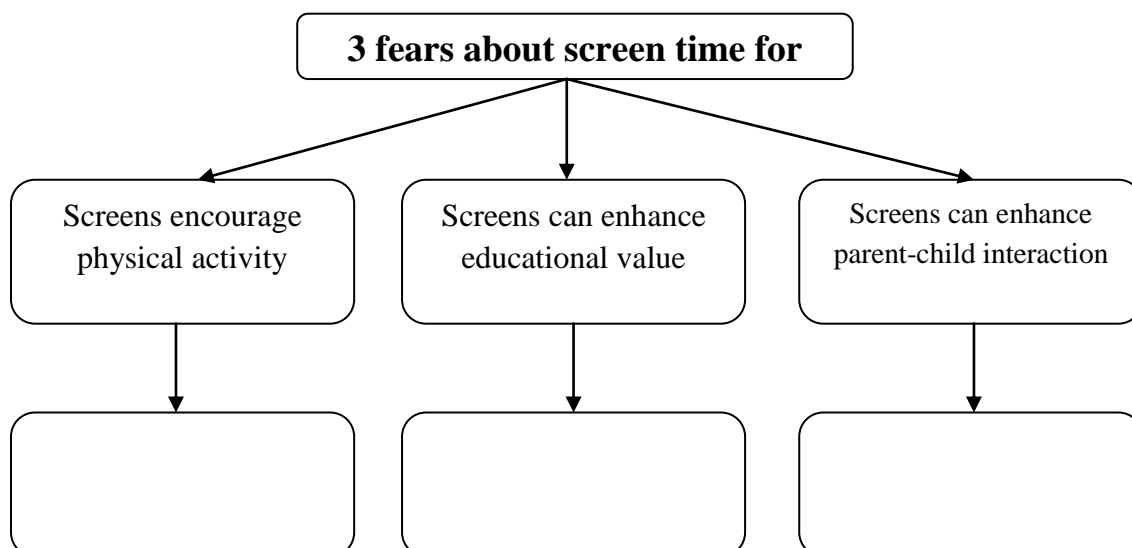
Приклад 7.

1) **Мета:** розвиток умінь повного розуміння інформації; розвивати пам'ять студентів; вміння підсумовувати отриману інформацію.

2) **Тип вправи:** умовно-комунікативна, рецептивно-репродуктивна, з мінімальним керуванням, індивідуальна.

3) **Вид вправи:** заповнення схеми.

4) **Інструкція:** *While listening, please complete the diagram. Identify and write the arguments and examples provided by the lecturer.*

3.3. Підгрупа вправ для розвитку вмінь аудіювання з пошуку необхідної інформації

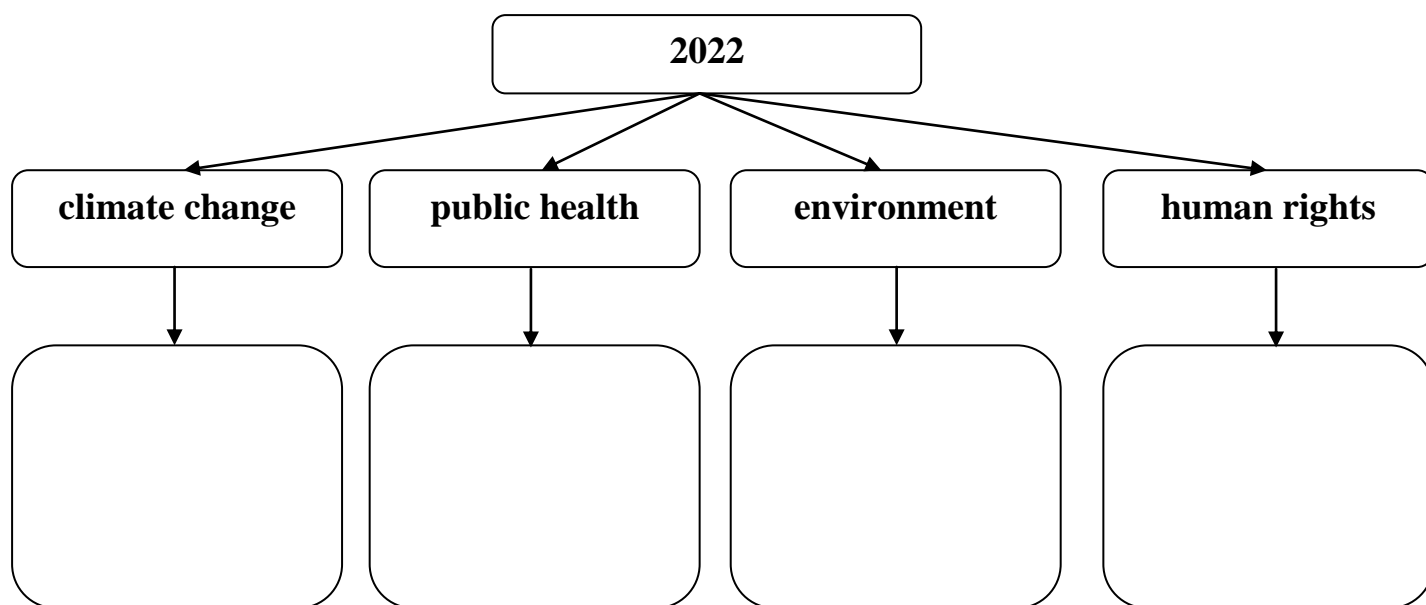
Приклад 8.

1) **Мета:** розвивати вміння концентрувати увагу на специфічній інформації, відділяти головне від другорядного.

2) **Тип вправи:** умовно-комунікативна, рецептивно-репродуктивна, з мінімальним керуванням, індивідуальна.

3) **Вид вправи:** заповнення схеми.

4) **Інструкція:** *While listening, please complete the diagram. Identify and write the key events that have happened in the world in the last year. Group these events into different areas. Write down the information, you have heard in the video, in a concise form, selecting the main ideas and key events.*

3.4. Підгрупа вправ для розвитку здогадки про сенс невідомих ЛО з контексту

Приклад 9.

1) **Мета:** розвивати у студентів вміння здогадуватися значення невідомих ЛО з контексту.

2) **Тип вправи:** умовно-комунікативна, рецептивно-репродуктивна, з частковим керуванням, індивідуальна.

3) **Вид вправи:** визначення значення ЛО з контексту.

4) Інструкція: *Read the sentences and determine the possible meanings of the words in bold.*

1. I'm fighting the **self-censorship** that has kept many Ugandan artists away from social, political theater.

2. That makes us view those who see issues differently as ignorant, self-hating, **brainwashed**, sellout or plain stupid.

3. They expressed the big injustice they suffered when the Commission ignored them and instead facilitated **the resettlement of the war perpetrators**.

4. He explained that his was laughter of **embarrassment** and recognition of his own **embarrassment**.

5. Many of my American friends would be shocked at my **ignorance** at fancy Western dishes like lasagna.

Ключі: 1 – the act of censoring or limiting one's own expression, particularly due to fear or external pressure to conform; 2 – manipulated or influenced by propaganda or coercive tactics to adopt a certain set of beliefs or behaviors without critical thinking; 3 – the process of relocating individuals who were involved in war crimes or violence to new areas or communities, often as part of a peace or justice process; 4 – a feeling of self-consciousness, shame, or awkwardness due to a situation or action; 5 – a lack of knowledge or awareness about a particular subject or topic.

3.5. Підгрупа вправ для розвитку вмінь визначати причинно-наслідкові зв'язки між смисловими частинами

Приклад 10.

1) Мета: розвивати вміння встановлювати причинно-наслідкові зв'язки між смисловими частинами АП.

2) Тип вправи: умовно-комунікативна, рецептивно-репродуктивна, з частковим керуванням, індивідуальна.

3) Вид вправи: визначення причинно-наслідкових зв'язків АП.

4) Інструкція: *In this exercise, you will practice identifying cause-and-effect relationships within a text. Watch the video again, and then determine the causes*

(reasons) and effects (results) of certain actions or statements. Identify the key elements in the text that create these cause-and-effect relationships.

3.6. Підгрупа вправ для формування компенсаторних вмінь

Приклад 11.

1) Мета: розвивати компенсаторні навички, узагальнюючи основні пункти та ідеї з аудіотексту.

2) Тип вправи: комунікативна, рецептивно-продуктивна, із мінімальним керуванням, групова.

3) Вид вправи: виявлення відхилень від основного змісту АП.

4) Інструкція: *I will divide you into groups of 3. Identify the main points and key ideas presented by the writer-director in the text. Summarize each main point or idea in one or two sentences. Pay attention to the writer-director's motivations and actions as described in the text. Consider the impact of the writer-director's work on society and individuals.*

3.7. Підгрупа вправ для розвитку інтелектуальних вмінь

Приклад 12.

1) Мета: розвивати вміння підсумовувати інформацію; розвивати критичне мислення студентів, висловлюючи власну точку зору щодо почутої інформації.

2) Тип вправи: комунікативна, продуктивна, із мінімальним керуванням, групова.

3) Вид вправи: відповіді на питання.

4) Інструкція: *Reflect on the three interlocking issues presented: our emotional connection to information, the difficulty in defining harmful content, and the complex, global nature of the issue.*

Discuss how the emotional nature of information consumption and the business models of social platforms contribute to the spread of misinformation.

Share examples of misinformation or disinformation you've encountered on social media or online platforms and discuss their emotional or societal impact.

Based on the speaker's ideas and your understanding brainstorm potential solutions for addressing the challenges of misinformation.

3.8. Підгрупа вправ для розвитку вмінь самоконтролю та рефлексії

Приклад 13.

1) **Мета:** розвивати вміння самоаналізу та рефлексії.

2) **Тип вправи:** умовно-комунікативна, рецептивно-репродуктивна, з мінімальним керуванням, індивідуальна.

3) **Вид вправи:** відповідь на запитання.

4) **Інструкція:** *After listening complete the table. You should do it after each listening to improve your skills and to monitor your results.*

Let's reflect!	
How do I rate my level of understanding of this audio on a scale from 1 to 10?	
Did I encounter any difficulties during the listening? What were they? How can I overcome them?	
How can I improve my listening skills after this experience?	
Which words or phrases were the most beneficial for me in this audio?	
How can I apply the acquired knowledge or information in the future?	

Отже, ми розглянули приклади кожної з підгруп вправ та розроблену систему вправ.

Таким чином, у цьому розділі ми представили систему вправ для формування АКА у майбутніх учителів. Ми дослідили та описали етапи роботи з аудіотекстом та визначили групи, підгрупи, типи та види вправ, які входять до розробленої системи, та привели конкретні приклади вправ.

Наступним завданням нашого дослідження є створення моделі організації навчального процесу на основі розробленої системи вправ.

2.3. Модель освітнього процесу з формування у майбутніх учителів компетентності в англійськомовному аудіюванні з використанням автентичних відеороликів

Успішне формування АКА у майбутніх учителів з урахуванням розробленої нами підсистеми вправ передбачає створення чіткої моделі організації навчального процесу. Саме розробка цієї моделі є завданням цього підрозділу.

У нашому дослідженні ми розглядаємо *модель навчання аудіювання* як форму мовленнєвої діяльності, що передбачає послідовність науково обґрунтованих дій, логічно пов'язаних між собою для досягнення очікуваного результату (Шевкопляс, 2015, с. 131). Багато дослідників займалися розробкою моделлю освітнього процесу (Бочкарьова, 2007; Вікович 2011; Крапчатова, 2014; Мацнева, 2009; Шевкопляс, 2015 тощо). Проаналізувавши їх дослідження ми визначили основні принципи та критерії, які потрібно враховувати створюючи модель освітнього процесу, а саме: 1) принципи навчання; 2) мета навчання; 3) об'єкт вивчення; 4) суб'єкти навчання; 5) ступінь навчання; 6) навчальна дисципліна; 7) засоби навчання; 8) етапність організації навчального процесу.

Вважаємо за необхідне охарактеризувати кожен вказаний вище критерій. Серед принципів навчання ми визначаємо принцип системності та систематичності, комунікативності, взаємопов'язаного навчання всіх видів мовленнєвої діяльності та поетапності навчання.

Принцип системності та систематичності організації моделі навчання вказує на те, що вправи з аудіювання в розробленій моделі органічно взаємопов'язані і систематично структуровані, що гарантує послідовність та логічність навчального процесу. Це означає, що кожна група вправ має свою функцію та місце в загальній структурі (Мартиненко, 2015).

Не менш важливим принципом є **комунікативність**. Дотримання цього принципу допоможе майбутнім вчителям реалізувати практичне використання мови через індивідуалізацію навчального процесу, створення ситуативних

сценаріїв та акцент на функціональному аспекті. Це допомагає навчити ефективно використовувати мову в комунікативних ситуаціях через індивідуальний підхід, створення реалістичних сценаріїв та акцент на практичному використанні.

Принцип *взаємопов'язаного навчання видів мовленнєвої діяльності* в межах нашого дослідження визначає необхідність взаємодії між процесами аудіювання і говоріння. Цей принцип включає в себе обговорення проблеми, що виникає під час аудіювання, під час говоріння з урахуванням змісту відеосюжету та спробує зрозуміти її глибше. Крім того, цей принцип допомагає створити більш життєвий та реалістичний контекст для вивчення мови, оскільки навчальні завдання відображають реальні ситуації комунікації, де важливо не лише розуміти інших, але і висловлювати свої думки та ідеї.

Принцип поетапності навчання передбачає поступове та систематичне оволодіння навичками та вміннями в аудіюванні. У попередньому підрозділі (див. підроз. 2.2.) було детально описано 3 етапи роботи з аудіоматеріалом (дотекстовим, текстовим та післятекстовим). Кожен з цих етапів грає важливу роль у розумінні та аналізі аудіоматеріалу. Ці три етапи узгоджені між собою та допомагають слухачам ефективно розуміти, аналізувати та використовувати аудіоматеріал у процесі вивчення мови або дослідження конкретної теми.

Кінцева **мета** нашого дослідження – формування англійськомовної компетентності в аудіюванні у майбутніх учителів. **Об'єктом** навчання є процес навчання студентів аудіювання за допомогою саме відеоматеріалів. **Суб'єктами** виступають студенти другого курсу КНЛУ, які навчаються за напрямом підготовки «014 Середня освіта». Розроблена нами модель навчання реалізовується під час практичних занять та самостійної роботи в межах **навчальної дисципліни** «Практика усного і письмового мовлення».

Під час практичних занять, студенти використовують нашу модель для перегляду та прослуховування різноманітних відеоматеріалів. Ці матеріали створені таким чином, щоб відповідати навчальним цілям та рівню студентів. Модель допомагає студентам аналізувати мовні структури, розпізнавати

ключові ідеї та висловлювання, а також покращувати свої навички в аудіюванні. У самостійній роботі, студенти мають можливість вивчати відеоматеріали, виконувати завдання та вправи, що допомагають розвивати їхню здатність розуміти англійську мову в різних контекстах. Завдяки нашій моделі, студенти мають можливість адаптувати свої знання та навички для різних ситуацій, що допомагає підвищити їхню впевненість та ефективність у використанні англійської мови в різних аспектах життя та кар'єри.

Ми використовуємо відібрані, відповідно до методично обґрунтованих критеріїв, автентичні аудіотексти та розробили підсистему вправ як **засоби** втілення нашої розробленої моделі навчання. Цей підхід ідеально вписується у освітній процес з англійської мови, охоплюючи теми “Mass Media”. “Theater” та забезпечуючи відповідність чинній Програмі з англійської мови.

Ми проводитимемо оцінку рівня засвоєних знань, сформованих навичок і вмінь за допомогою двох видів контролю: поточного та рубіжного. Перший вид контролю здійснюється негайно після виконання студентами вправ та покликаний забезпечити обґрунтований фідбек від викладача. Другий вид контролю, у нашому випадку, це включає в себе вихідне тестування, спрямоване на оцінку рівня сформованості АКА у студентів-майбутніх учителів. Цей рівень визначатиметься вмінням студентів прогнозувати зміст АП за заголовком та ілюстраціями, виділяти основну інформацію та розуміння певних деталей, узагальнювати та систематизувати отриману інформацію тощо. Ця система контролю сприяє якісному вимірюванню і підтвердженню рівня засвоєних навичок студентами і надає можливість вдосконалювати освітній процес згідно з отриманими результатами.

Відповідно до робочої програми навчальної дисципліни «Практика усного і писемного мовлення англійської мови» для студентів 2 курсу для вивчення теми “Mass Media” відводиться 75 годин, з них 36 годин аудиторної роботи та 39 годин самостійної. Під час проходження практики, ми також почали вивчення наступної теми “Theater”. На вивчення цієї теми сумарно

відвадиться 63 години (30 годин аудиторної роботи та 33 самостійної) (Робоча програма).

Педагогічна практика тривала 4 тижні, перший тиждень ми лише відвідували практичні заняття та переймали прийоми та методи роботи з різним матеріалом викладача. Загалом ми провели вісім практичних занять, по 2 академічні години кожне. Ці години розподілилися наступним чином: 12 годин практичних занять та 18 годин самостійної роботи з темою “Mass Media”; 4 години практичних занять та 4 години самостійної роботи з темою “Theater”. Розподіл роботи з цими темами наведено у таблиці 2.3.

Таблиця 2.3.

Розподіл навчальних годин на тему “Mass Media” та “Theater” під час педагогічної практики на другому курсі

Тема	Кількість годин		
	Усього	Аудиторна робота	Самостійна робота
1. “Mass Media”	30	12	18
2. “Theater”	8	4	4

Для реалізації описаної нами моделі навчання та виконання робочої програми ми виділятимемо навчання аудіювання приблизно 20 хвилин кожного практичного заняття. Проведення аудіювання впродовж 20 хвилин кожного заняття допоможе студентам вдосконалити свою здатність уважно слухати та зосереджуватися на матеріалі. Це особливо важливо для покращення їх сприйняття мовлення та здатності розуміти спікерів.

Модель організації навчання аудіювання реалізується протягом трьох етапів (див. підроз. 2.2.). На першому дотекстовому етапі аудіювання, майбутні вчителі активно розвивають різні аспекти цієї мовленнєвої компетентності. Вони досліджують мовні особливості аудіотексту, одночасно підвищуючи свою аудитивну активність через прослуховування повідомлень та створюють конспекти. Крім того, вони формують фонетичні, лексичні та граматичні

навички, а також важливі психологічні механізми. В загальному, на цей етап було відведено 1 академічна година (40 хвилин) аудиторної роботи та півтори академічні години (60 хвилин) самостійної роботи.

Під час текстового етапу навчання фокус був спрямований на розвиток компенсаторних навичок та здатності студентів сприймати основний зміст аудіотексту, підсилити їх аудитивну компетентність. Цей етап орієнтується на більш глибокий аналіз аудіотекстів, зокрема на розвиток навичок розуміння загального та детального розуміння тексту, а також пошуку необхідної інформації, вивчення мовного матеріалу, аналіз і тлумачення різних аспектів аудіотекстів. На роботу з цим етапом ми виділили 80 хвилин (2 години) аудиторного часу та 100 хвилин позааудиторного часу.

На завершальному, третьому етапі навчання наголошується на розвитку рефлексивних та інтелектуальних навичок. Студенти набувають навичок критичного мислення та здатності встановлювати причинно-наслідкові зв'язки в аудіотекстах. Цьому етапу ми виділили 40 хвилин (1 годину) аудиторної та 60 хвилин позааудиторної роботи.

Наша модель навчання виглядає наступним чином: на першому занятті ми проводимо вхідне тестування та визначаємо структуру та особливості TED-Talks, а також обговорили труднощі, з якими студенти стикаються чи можуть стикнутися під час аудіювання.

На другому занятті ми знімали труднощі екстралінгвістичного змісту тексту (виконували вправи третьої підгрупи першої групи), розвивали аудитивну пам'ять (друга група четверта підгрупа), розвивали навички загального розуміння тексту та пошуку необхідної інформації. Крім того на цьому занятті ми пропонували виконання вправ третьої групи четвертої підгрупи.

На третьому занятті ми формували компетентність в аудіюванні з детальним розумінням тексту. Ми виконували вправи першої та другої підгрупи другої групи для формування фонетичних та граматичних навичок. Студенти також розвивали компенсаторні вміння виконуючи завдання шостої

підгрупи третьої групи. Саме на цьому занятті ми почали формувати навички саморефлексії. Вправи третьої групи восьмої підгрупи ми будемо виконувати кожного наступного заняття.

Четверте заняття було присвячене розвитку навичкам розуміння основного змісту тексту. Для розвитку цих навичок ми виконували вправи третьої та четвертої підгрупи другої групи (формування лексичних навичок та розвитку адитивної пам'яті), а також сьомої та восьмої підгрупи третьої групи.

На п'ятому практичному занятті ми продовжили розвивати навички розуміння основного змісту тексту. Перш за все студенти виконували вправу п'ятої підгрупи другої групи, а саме прогнозування змісту АП за ілюстраціями. Крім того, студенти виконували вправи другої, шостої та восьмої підгрупи третьої групи.

На шостому занятті ми формували компетентність в аудіюванні з детальним розумінням тексту. Студентам пропонувалося виконати вправи п'ятої та четвертої підгрупи другої групи, для прогнозування змісту тексту та заповнення пропусків по пам'яті. Студенти виконували завдання для розвитку інтелектуальних вмінь та саморефлексії (сьома та восьма підгрупи третьої групи).

На сьомому занятті студенти працювали з промовою "*How I use art to bridge misunderstanding*". Ця лекція стосується теми "Theater". Студенти розвивали свої лексичні навички, компенсаторні вміння та саморефлексію, встановлювали причинно-наслідкові зв'язки між частинами АП. Формуванню цим навичкам та вмінням відповідають третя підгрупа другої групи, шоста, восьма та п'ята підгрупа третьої групи відповідно.

На останньому, восьмому практичному занятті проводилося вихідне тестування. На самостійне опрацювання студентам пропонувалося виконувати ті ж самі завдання, що і під час аудиторної роботи, виконання вправ всіх груп та підгруп відповідно до визначеного плану; проте на самостійну роботу відводиться більше часу.

Отже, розроблена система вправ для навчання студентів аудіюванню, а також створена й описана на її основі модель організації навчання аудіювання, потребують експериментальної перевірки їхньої ефективності, проведення пробного навчання в одній із груп другого курсу. Детальний аналіз цього питання присвячений наступному розділу нашого дослідження.

Висновки до розділу 2

У другому розділі нашої роботи «Технології формування у майбутніх учителів компетентності в англійськомовному аудіюванні з використанням автентичних відеороликів» ми провели аналіз критеріїв, які визначають вчені для відбору аудіотекстів та відеоматеріалів. На основі цього ми визначили шість критеріїв, а саме: доступність та посильність, автентичність, відповідність віковим особливостям та професійним потребам студентів, тематичність та виховна цінність, новизна та мотиваційна цінність відеоматеріалу, а також тривалість АП. На основі цих критеріїв ми обрали 6 автентичних відеороликів.

Враховуючи ці шість відеоролика, ми розробили підсистему вправ, яка стала основою для створення моделі освітнього процесу. Ця підсистема вправ розроблялася на основі наступних принципів: 1) орієнтація на досягнення поставлених цілей; 2) акцентування уваги на подолання труднощів, а не їх уникненні; 3) принцип поетапності формування АКА та 4) принцип інтеграції та диференціації.

В цьому розділі також були описані етапи роботи з аудіотекстом, цілі кожного з них та групи вправ, які реалізовувалися на кожному етапі.

На першому, дотекстовому етапі навчання аудіювання мета полягає в тому, щоб допомогти студентам подолати різні труднощі, які можуть виникнути при сприйманні аудіотекстів. Ми також надаємо їм комунікативну настанову, розвиваємо мовленнєві навички та сприяємо розвитку психологічних механізмів, таких як ймовірне прогнозування та аудитивна пам'ять.

Другий, текстовий етап передбачає безпосереднє прослуховування аудіотексту. На цьому етапі ми спрямовуємо старання на розвиток умінь розуміти основний чи детальний зміст аудіо тексту, шукати необхідну інформацію, а також уміння виділяти головну та допоміжну інформацію та встановлювати зв'язки між різними частинами тексту.

На останньому, післятекстовому етапі, ми контролюємо розуміння прослуханої інформації та одночасно розвиваємо інтелектуальні навички, а також навички самоконтролю та рефлексії.

Розроблена підсистема вправ складається з трьох груп, кожна з яких розглядається в підгрупах. Перша група спрямована на набуття студентами теоретичних знань та подолання позамовних труднощів, які виникають під час аудіювання. Вона складається з трьох підгруп: 1) набуття знань про TED-лекції та їх структуру; 2) набуття знань про труднощі сприймання аудіо повідомлення та 3) подолання труднощів екстралінгвістичного змісту повідомлення. Друга група вправ спрямована на формування мовленнєвих навичок та розвиток мовленнєвих механізмів при аудіюванні. Ця група поділяється на п'ять підгруп, а саме: 1) формування лексичних, 2) граматичних та 3) фонетичних навичок аудіювання; 4) розвиток механізму адитивної пам'яті та 5) ймовірного прогнозування. Третя група вправ спрямована на розвиток та вдосконалення навичок аудіювання. Ця група вправ включає 8 підгруп: 1) для розвитку вмінь аудіювання з розумінням основного змісту та 2) детального розуміння змісту; 3) пошуку необхідної інформації; 4) здогадуватися про сенс невідомих ЛО з контексту; 5) визначати причинно-наслідкові зв'язки між смисловими частинами; 6) формування компенсаторних вмінь; 7) розвиток інтелектуальних вмінь; 8) розвиток умінь самоконтролю та рефлексії. Ми навели приклади вправ до кожної підгрупи вправ.

Модель організації навчання була організована враховуючи наступні принципи: 1) принципи навчання; 2) мета навчання; 3) об'єкт вивчення; 4) суб'єкти навчання; 5) ступінь навчання; 6) навчальна дисципліна; 7) засоби навчання; 8) етапність організації навчального процесу.

Модель формування англомовної комунікативної компетентності майбутніх учителів реалізується під час вивчення практичної дисципліни «Практика усного та писемного мовлення» та використовується для оцінки ефективності методики, яку розглядається в третьому розділі нашого дослідження.

РОЗДІЛ 3. ЕКСПЕРЕМЕНТАЛЬНА ПЕРЕВІРКА ЕФЕКТИВНОСТІ МЕТОДИКИ ФОРМУВАННЯ У МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ КОМПЕТЕНТНОСТІ В АНГЛІЙСЬКОМОВНОМУ АУДІЮВАННІ З ВИКОРИСТАННЯМ АВТЕНТИЧНИХ ВІДЕОРОЛІКІВ

У попередніх розділах нашої роботи ми детально розглянули різні аспекти нашого дослідження. По-перше, ми зосередились на цілях, пов'язаних із формуванням АКА у майбутніх учителів. Ми також звернули увагу на психолого-педагогічні умови, які є необхідними для успішного розвитку цієї компетентності. По-друге, ми розглянули особливості організації роботи для формування компетентності в аудіюванні і визначили критерії для вибору автентичних текстів. Крім того, ми створили послідовний план навчання та систему вправ, які сприяють активному розвитку АКА у студентів. По-третє, ми представили модель навчального процесу, яку можна використовувати для застосування нашої розробленої методики у практиці.

У цьому розділі ми розглянемо підготовку до проведення пробного навчання, проаналізуємо хід цього навчання, інтерпретуємо отримані результати та сформулюємо методичні рекомендації для використання методики розвитку англійськомовної комунікативної компетентності майбутніх учителів.

3.1. Підготовка пробного навчання

Для перевірки ефективності розробленої методики формування англійськомовної комунікативної компетентності майбутніх учителів та визначення доцільності її впровадження в освітній процес, було організовано та проведено пробне навчання відповідно до чинних вимог. Метою даного розділу є детальний опис проведеного навчання.

Багато дослідників як Р. І. Вікович (Вікович, 2011), Л. В. Шевкопляс (Шевкопляс, 2015), О. Є. Мартиненко (Мартиненко, 2018), С. Ф. Лук'янчук (Лук'янчук, 2020) проводили методичні експерименти з ціллю перевірити робочу гіпотезу та дослідження питань, що виникають у контексті навчання

англійської мови. Вони визначають пробне навчання як дослідження, яке організовується для вирішення методичних завдань і, в основному, базується на інтуїції та дослідницькому досвіді викладача. Його ціль – перевірити передбачену гіпотезу, спрямовану на покращення знань студентів та удосконалення навчального процесу загалом, включаючи вивчення іноземних мов.

Ми вибрали цей метод дослідження, оскільки в нашому контексті він є наступним кроком для оцінки ефективності нашої розробленої методики. Проведення пробного навчання досить просто інтегрується в освітній процес закладу вищої освіти, надаючи можливість оцінити ефективність розробленого підходу практично негайно. Пробне навчання реалізується за дотримання наступної поетапності:

1. Організація проведення навчання.
2. Проведення самого навчання.
3. Аналіз і пояснення результатів.

Враховуючи вищезазначені положення, ми сформулювали таку робочу **гіпотезу**: досягнення високого рівня сформованості АКА у студентів другого курсу можливо за таких умов: 1) послідовного навчання; 2) обґрунтованого відбору аудіо- та відеоматеріалів відповідно до визначених критеріїв; 3) використання спеціально розробленої підсистеми вправ і 4) розробки ефективної моделі навчання.

Відповідно до висунутої гіпотези та варійованої умови було сформульовано наступні **цілі пробного навчання**: 1) провести вхідне тестування з метою визначення початкового рівня сформованості АКА у студентів другого курсу; 2) здійснити пробне навчання, використовуючи розроблену підсистему вправ для формування АКА у майбутніх учителів; 3) провести вихідне тестування з метою визначення підсумкового рівня сформованості АКА у студентів; 4) проаналізувати та інтерпретувати результати вхідного та вихідного тестування для оцінки ефективності пробного

навчання; 5) сформулювати висновки щодо ефективності розробленої методики і її впливу на розвиток англійської мовної компетентності майбутніх учителів.

Мета пробного навчання полягала у перевірці правильності висунутої гіпотези в умовах реального навчання. **Об'єктом** пробного навчання є компетентність в англійськомовному аудіюванні майбутніх учителів. Пробне навчання проводилося на базі Київського національного лінгвістичного університету, в одній з груп другого курсу філологічного факультету освітніх технологій. Студенти цієї групи навчаються на спеціальності 014 Середня освіта, за освітньою програмою «014.021 Іноземні мови та літератури, методика навчання іноземних мов і зарубіжної літератури (англійська мова і друга західноєвропейська мова)». Пробне навчання проводилося протягом трьох тижнів, 27 вересня – 25 жовтня, 2023-2024 н. р.

Отже, проведення пробного навчання включає в себе наступні **етапи**:

1. Проведення вхідного тестування для оцінки початкового рівня сформованості АКА.
2. Проведення самого пробного навчання з використанням розробленої підсистеми вправ.
3. Проведення вихідного тестування для оцінки підсумкового рівня сформованості АКА у студентів після завершення пробного навчання.
4. Обробка отриманих даних та їх інтерпретація для оцінки ефективності пробного навчання.
5. Формулювання висновків щодо ефективності розробленої методики формування АКА на основі отриманих результатів.

У табл. 3.1. зображена структура проведення пробного навчання.

Таблиця 3.1.

Структура проведення пробного навчання

Етапи пробного навчання	Час проведення	Кількість годин	Основні завдання
Вхідне тестування	02.10.2023	20 хвилин	визначення рівня сформованості АКА у

Продовження таблиці 3.1.			
			студентів другого курсу
Пробне навчання	03.10.2023 – 25.10.2023	4 години аудиторної роботи, 5,5 годин позааудиторної	перевірка ефективності створеної методики
Вихідне тестування	26.10.2023	20 хвилин	Визначення вихідного рівня сформованості АКА у студентів другого курсу

Проаналізуємо кожен з етапів. Пробне навчання почалося з вхідного тестування (Додаток В). Воно було проведено з метою визначення рівня сформованості АКА у студентів другого курсу. Оскільки на формування АКА на практичних заняттях було відведено приблизно 20 хвилин, ми підібрали невеликий відеоролик та розробили тест, який відповідав об'єкту нашого дослідження.

Охопити перевірку рівня сформованості усіх навичок та психологічних механізмів ми не могли через обмежений час, тому зупинилися на тестуванні повноти та точності розуміння основного змісту аудіотексту. Студентам пропонувалося подивитися TED-Talk *“Let’s try emotional correctness”* тривалістю майже 6 хвилин та виконати завдання до цього аудіотексту. Таким чином ми розробили тест з трьома завданнями: тест альтернативного вибору, тест множинного вибору, завдання з вільноконструйованою відповіддю. Перші два завдання перевіряли уміння розуміти основний зміст прослуханого аудіотексту, визначати основну ідею та відділяти важливу інформацію від неважливої. Останнє завдання перевіряло розвиток адитивної пам'яті.

Кожне завдання складалося по 5 завдань і кожне оцінювалося по 1 балу за правильну відповідь. Максимальна кількість балів в кожному завданні складала

5 балів, а загального тесту – 15 балів. Якщо студент отримував 15-14 балів, студент отримував відмітку А, якщо 13-12 – В, 11-9 – С, 8-6 – D, 5-3 – Е. Критерії оцінювання рівня сформованості АКА у табл. 3.2.

Таблиця 3.2.

Критерії оцінювання рівня сформованості АКА

Критерії оцінювання	Об'єкти контролю	Максимальний бал
повнота розуміння	вміння розуміння загального змісту АП	5
	вміння розуміння загального змісту АП	5
точність розуміння	вміння відтворювати по пам'яті почуті ЛО	5

Після тестування рівня сформованості АКА у студентів – майбутніх учителів АМ. Пробне навчання було інтегровано в загальну систему навчання і мало природний характер. Контроль за виконанням вправ із розробленої нами підсистеми вправ проводився на кожному занятті, і цей контроль здійснювався як у формі усного спілкування, так і в письмовій формі. Такий підхід забезпечував систематичний та поетапний процес навчання, спрямований на формування АКА у студентів.

Навчання було організоване у відповідності до трьох етапів роботи з аудіотекстом: 1) дотекстовий, на якому студенти актуалізували свої знання і виконували вправи для формування мовленнєвих навичок; 2) власне текстовий, під час якого вони переглядали відеоматеріал та виконували завдання, відповідали на запитання та конспектували важливу інформацію; 3) післятекстовий, де студенти аналізували та обговорювали зміст аудіотексту після прослуховування, відповідали на додаткові запитання та обговорювали важливі аспекти та ідеї з тексту. Ця структура навчання сприяла систематичному розвитку академічних мовних навичок студентів.

Останній етап роботи зі студентами – це проведення вихідного тестування. Мета цього етапу – визначити рівень сформованості АКА у

студентів другого курсу після пробного навчання. Для об'єктивного аналізу результатів структура тесту була такою ж як і у вхідному тестуванні. На роботу студентам відводилося 20 хвилин. Під час вихідного тестування студенти дивилися уривок відеоролику "*Why the live arts matter*" та виконували завдання. Ця промова відповідає вимогам чинної програми та рівню знань студентів.

Отже, ми розглянули структуру та впровадження пробного навчання, що було проведено для оцінки ефективності розробленої методики формування АКА студентів другого курсу. В наступному підрозділі ми опишемо процедуру його проведення та проаналізуємо результати пробного навчання.

3.2. Хід і результати пробного навчання

Як зазначалося в попередньому підрозділі, пробне навчання було ретельно структуроване і включало наступні етапи, що передбачали аналіз та оцінку рівня сформованості АКА у студентів другого курсу.

Вперше студенти були оцінені за допомогою вхідного тесту, який мав на меті визначити їхній початковий рівень сформованості АКА. Тест включав аудіотекст у формі TED-Talk "*Let's try emotional correctness*" та містив три завдання, спрямовані на перевірку повноти та точності розуміння основного змісту аудіотексту. Кожне завдання оцінювалося максимум 5 балами, загалом становлячи 15 балів.

Після вхідного тестування студенти пройшли пробне навчання, в якому були використані спеціально розроблені підсистеми вправ для формування АКА. Навчання було інтегровано в загальну систему навчання, включаючи роботу над аудіотекстом, дотекстовими, текстовими та післятекстовими аспектами. Після завершення пробного навчання студенти були перевірені через вихідне тестування, яке включало аудіотекст, подібний до вхідного, та тестові завдання для оцінки їхнього підсумкового рівня сформованості АКА.

Процес пробного навчання було ретельно сплановано та реалізовано з урахуванням обмеженого часу. Студенти були оцінені залежно від результатів вихідного тестування, що знову включало критерії оцінювання, визначені за повнотою та точністю розуміння аудіотексту. На основі отриманих результатів буде проведений аналіз ефективності пробного навчання та зроблені висновки щодо його впливу на розвиток мовної компетентності студентів.

Вважаємо за необхідне представити результати нашого дослідження. Під час аналізу результатів використовувалася спеціальна формула для визначення коефіцієнта навченості (К). Ця формула базується на співвідношенні між кількістю балів, які студент отримав за виконання завдань тесту (Q), та максимально можливою кількістю балів, яку студент міг би отримати, виконавши тест повністю (n). Формула виглядає так: $K = Q/n$. Ми вважаємо, що

коефіцієнт навченості повинен бути не менше 0,7. Результати показників вхідного тестування наведено у табл. 3.3.

Таблиця 3.3.

Результати показників вхідного тестування

Прізвище, ім'я	Кількість балів за перше завдання	Кількість балів за друге завдання	Кількість балів за третє завдання	Загальна кількість балів (Макс. 15)	Коефіцієнт навченості
1. З-ка А-я	4	5	4	13	0,86
2. К-ль Є-а	4	3	3	10	0,66
3. К-ко В-а	3	3	2	8	0,53
4. К-та В-я	3	3	1	7	0,46
5. Л-ін А-й	3	2	1	6	0,4
6. М-ко А-я	4	3	2	9	0,6
7. П-ко В-я	4	3	1	8	0,53
8. П-ва О-а	5	4	3	12	0,8
9. П-нь Л-я	4	3	3	10	0,66
10. С-ак Т-а	3	3	2	8	0,53
11. Х-ло Я-в	5	5	4	14	0,93
Середня сума	3,36	3,36	2,64	7	0,63

Аналіз результатів вхідного тестування показав, що середня оцінка коефіцієнта навченості у досліджуваній групі студентів становила 0,63, що вказує на низький рівень сформованості АКА. Конкретні результати показали, що семеро з одинадцяти протестованих студентів (приблизно 63,6%) студентів-майбутніх учителів англійської мови мали низький рівень сформованості АКА, тобто їхній коефіцієнт навченості був менше 0,7, який вважався недостатнім для досягнення високого рівня мовної компетентності.

Це обґрунтовувало необхідність реалізації пробного навчання, спрямованого на підвищення рівня сформованості АКА у студентів, які вивчають англійську мову як іноземну.

Ми застосували аналогічний аналіз та обробку результатів вихідного тестування, використовуючи вже відому формулу коефіцієнта навченості $K = Q/n$. Оцінювання проводилося за тими ж критеріями повноти та точності розуміння аудіотекстів, і критерії оцінювання залишилися незмінними.

Отримані кількісні результати вихідного тестування наведені в табл. 3.4.

Таблиця 3.4.

Результати показників вихідного тестування

Прізвище, ім'я	Кількість балів за перше завдання	Кількість балів за друге завдання	Кількість балів за третє завдання	Загальна кількість балів (Макс. 15)	Коефіцієнт навченості
1. З-ка А-я	5	5	4	14	0,93
2. К-ль Є-а	4	4	2	10	0,66
3. К-ко В-а	4	5	3	12	0,8
4. К-та В-я	4	4	3	11	0,73
5. М-ко А-я	5	4	4	13	0,86
6. П-ва О-а	5	4	5	14	0,93
7. Х-ло Я-в	5	5	4	14	0,93
Середня сума	4,57	4,43	3,57	12,57	0,83

Як видно з таблиці 3.4. середній показник коефіцієнта навченості становить 0,83 після проведення пробного навчання. Після детального аналізу результатів можна зробити висновок, що багато студентів відмінно справилися з завданнями, спрямованими на розуміння основного змісту аудіотекстів. Студенти успішно розуміють основний зміст прослуханих текстів, але можуть потребувати додаткового покращення у розвитку своєї аудитивної пам'яті, оскільки саме це завдання викликало найбільше труднощів у студентів.

Вважаємо за необхідне порівняти показники вхідного та вихідного тестування у вигляді таблиці (табл. 3.5.). У вхідному тестуванні брали участь 11 студентів, а у вихідному – 7. Тому для порівняння та співставлення результатів ми обрали лише тих студентів, які брали участь в обох тестуваннях. Середній приріст коефіцієнту навченості складає 0,2, що є дуже хорошим показником.

Таблиця 3.5.

Порівняльна таблиця середніх показників вхідного та вихідного тестувань

Прізвище, ім'я	Коефіцієнт навченості (вхідне тестування)	Коефіцієнт навченості (вихідне тестування)	Приріст
1. З-ка А-я	0,86	0,93	0,07
2. К-ль Є-а	0,66	0,66	0
3. К-ко В-а	0,53	0,8	0,27
4. К-та В-я	0,46	0,73	0,27
5. М-ко А-я	0,6	0,86	0,26
6. П-ва О-а	0,8	0,93	0,13
7. Х-ло Я-в	0,93	0,93	0
Середня сума	0,63	0,83	0,2

Підсумовуючи все вище зазначене, ми можемо стверджувати, що результати пробного навчання підтвердили робочу гіпотезу, яка зазначала, що сформувані АКА у студентів другого курсу на високому рівні можливо за умови дотримання чотирьох основних умов: поетапного навчання, раціонального відбору аудіо- та відеоматеріалів, використання спеціально створеної підсистеми вправ і побудови ефективної моделі навчання. Висновки рекомендують впровадження розробленої методики в освітній процес закладу вищої освіти і анонсують, що наступним кроком у дослідженні буде розробка методичних рекомендацій щодо формування АКА у майбутніх учителів англійської мови.

3.3. Методичні рекомендації щодо формування у майбутніх учителів компетентності в англійськомовному аудіюванні з використанням автентичних відеороликів

Аналіз теоретичних основ і статистично оброблені результати пробного навчання показують, що запропонована методика, яку ми досліджували, є ефективною. Це дозволяє сформулювати практичні рекомендації для її використання у навчальному процесі. Методичні рекомендації будуть наводитися за такими аспектами: мета, зміст та принципи навчання, ступінь навчання, кількість навчальних годин, відбір матеріалів, підсистема вправ та організація навчального процесу.

Мета навчання полягає в досягненні планованого результату навчальної діяльності викладача та студентів, які розвивають навички англійськомовного аудіювання. Для цього встановлено конкретні *цілі*: практичні, розвивальні, виховні, лінгвосоціокультурні та професійні. Досягнення цих цілей вимагає чіткого визначення *змісту* навчання, який включає як знання лінгвістичного, академічного, наукового, соціокультурного та професійного характеру, так і навички та вміння використовувати ці знання для англійськомовного аудіювання текстів різних жанрів, а також вправи для розвитку цих навичок.

Важливими є *принципи навчання*, які керують процесом навчання і визначають його організацію та спрямування. На нашу думку, важливими є принципи системності та систематичності, комунікативності, взаємопов'язаності навчання всіх видів мовленнєвої діяльності та поетапність навчання. Дотримання цих принципів навчання сприяє більш ефективному формуванню АКА та підвищує якість навчання.

Говорячи про *ступінь навчання*, відповідно до Програми з АМ, студенти на другому курсі повинні досягти рівня B2. Це означає, що на другому курсі студенти мають бути здатні використовувати англійську мову для спілкування в різних ситуаціях, включаючи розмови, письмовий вираз, аудіювання та читання. Тому ми рекомендуємо використовувати нашу розроблену підсистему вправ для формування навичок англійськомовного аудіювання в навчальному

процесі. Ця підсистема вправ дозволяє студентам систематично розвивати свої навички та вміння в галузі аудіювання і готуватися до досягнення рівня B2 в англійській мові.

Оскільки ми мали обмежений *час* для проведення педагогічної практики, який становив лише три тижні, розроблена нами підсистема вправ для формування навичок англійськомовного аудіювання була розрахована на всього 4 години аудиторного часу. З огляду на цей факт, ми рекомендуємо виділити приблизно 20 хвилин кожного аудиторного заняття на навчання англійському аудіюванню. З огляду на це, наша рекомендація полягає в тому, що тривалість відеоматеріалів для англійського аудіювання повинна варіюватися в межах від 4 до 10 хвилин. Цей діапазон є оптимальним, оскільки він дозволяє студентам ефективно зосередитися на прослуховуванні та розумінні матеріалу.

Важливо також враховувати кілька інших *критеріїв* при виборі навчального відеоматеріалу. По-перше, матеріал повинен бути автентичним, щоб стимулювати студентів до акумулювання реальних мовних навичок. Далі, матеріал повинен бути доступним та відповідати віковим особливостям студентів, а також відповідати їхнім професійним потребам. Також важливо, щоб теми матеріалів відповідали предметному курсу і були актуальними для сучасного світу. На останок, новизна матеріалу може стати додатковим мотиватором для студентів, адже вони будуть цікавитися вивченням актуальних та цікавих тем. Враховуючи ці критерії, викладачі можуть вибирати відеоматеріали для аудіювання, які найкращим чином відповідають навчальним цілям та потребам студентів.

Для ефективного формування АКА важливо розвивати комплекс різних навичок та вмінь. Одним з ключових компонентів є вміння розуміти основну інформацію, яке можна поділити на багато складових елементів, детально розглянутих у попередніх розділах. Окрім цього, на шляху до сформованості АКА важливі інші аспекти, такі як компенсаторні, інтелектуальні, та рефлексивні навички. Також не можна знехтувати добре розвиненими

лексичними, граматичними і фонетичними навичками, а також психологічними механізмами.

Для досягнення цієї мети ми використовували спеціально розроблену *підсистему вправ*, яка базується на ряді принципів. Ми надавали велике значення комунікативності та інтегрованості всіх видів мовленнєвої діяльності, оскільки це відображає сучасний підхід до вивчення мов. Добре сплановані вправи і завдання відіграли важливу роль у процесі навчання, допомагаючи студентам розвивати різні навички і вміння.

Ця підсистема розроблена з дотриманням поетапності навчання. Дотекстовий етап (Pre-Listening) спрямований на підготовку до аудіювання. Основним завданням цього етапу є подолання мовних та смислових бар'єрів, які можуть виникнути під час аудіювання, а також прогнозування змісту тексту на основі назви, ілюстрації чи ключових слів. Важливо, щоб вчитель надавав комунікативні настанови для успішного прослуховування.

Текстовий етап (While-Listening) включає в себе перегляд відеоматеріалу. Головною метою цього етапу є розвиток навичок обробки інформації, розуміння суті тексту, виділення головної ідеї, виявлення фактів та розуміння психологічного та емоційного відтінку. Студенти навчаються розрізняти головну та другорядну інформацію, виконувати пошук потрібної інформації, визначати логіку викладу матеріалу, аргументацію та причинно-наслідкові зв'язки.

Післятекстовий етап (Post-Listening) слугує для перевірки розуміння прослуханого тексту, розвитку навичок контролю та самоконтролю. Цей етап спрямований на аналіз, узагальнення та осмислення інформації, отриманої під час прослуховування. Студенти навчаються аналізувати та розуміти підтекст, формувати власну думку про тему та висловлювати її.

Для виконання та реалізації всіх цілей цих етапів ми пропонуємо виконувати наступні групи вправ:

1. Дотекстовий етап: 1) отримання нової інформації з відеоматеріалу; 2) формування лексичних, 3) граматичних та 4) фонетичних навичок

аудіювання; 5) розвиток механізму адитивної пам'яті, 6) ймовірного прогнозування та 7) осмислення аудіотексту.

2. Текстовий етап: 1) аудіювання з розумінням основного змісту та 2) детального розуміння змісту; 3) пошуку необхідної інформації; 4) здогадуватися про сенс невідомих ЛО з контексту; 5) визначати причинно-наслідкові зв'язки між смисловими частинами.
3. Післятекстовий етап: 1) формування компенсаторних вмінь; 2) розвиток інтелектуальних вмінь; 3) розвиток умінь самоконтролю та рефлексії.

Крім того, ми вважаємо за потрібне організувати як індивідуальну, так і парну та групову роботу. Під час парної або групової роботи студенти також навчаються слухати інших, висловлювати свої думки та аргументувати їх, що є важливими навичками в англійськомовному аудіюванні і комунікації загалом. Такий підхід робить навчання більш інтерактивним і заохочує студентів брати активну участь у процесі навчання.

Описана підсистема вправ стала основою для розробки моделі навчального процесу. Ця модель була впроваджена в пробне навчання. Важливим кроком у цьому процесі є проведення як вхідного, так і вихідного тестування для оцінки вихідного та підсумкового рівнів сформованості АКА у студентів другого курсу. Ми рекомендуємо використовувати два основних критерії для оцінки рівня сформованості АКА: повноту розуміння та точність розуміння аудіотексту.

Розроблена методика навчання аудіювання студентів мовних спеціальностей допомагає розвивати їх здатність відповідно розуміти та сприймати інформацію в англійській мові. Отже, на основі результатів теоретичних та практичних досліджень можна стверджувати, що при відповідному дотриманні наведених методичних рекомендацій навчання аудіювання студентів мовних спеціальностей буде ефективним і сприятиме покращенню їхніх мовленнєвих навичок.

Висновки до розділу 3

У третьому розділі нашого дослідження ми вибрали пробне навчання як метод оцінки ефективності нашої розробленої методики формування АКА у студентів другого курсу. Ми визначили етапи проведення пробного навчання: організація пробного навчання, його реалізація та констатація та інтерпретація результатів.

На першому етапі ми висунули робочу гіпотезу, яку планували перевірити в кінці дослідження. Описали етапи проведення пробного навчання. Ці етапи включають в себе вхідне та вихідне тестування, а також сам процес пробного навчання, де використовувалася розроблена нами підсистема вправ.

Також ми описали тестування, які були проведені перед початком та після завершення навчання. Обидва тести мали ідентичну структуру і обсяг. Ми також навели критерії оцінювання завдань у цих тестах. Вони тривали приблизно 20 хвилин, оскільки на розвиток АКА на занятті приділяється чверть часу.

Ми визначили підсумковий рівень сформованості АКА майбутніх учителів за допомогою вихідного тестування. Результати були оброблені за допомогою формули $K = Q/n$, де K – коефіцієнт навченості. Задовільним рівнем сформованості АКА студентів ми вважали той, де $K \geq 0,7$. Результати вхідного тестування показали, що середній коефіцієнт навченості студентів становив 0,63, що свідчило про незадовільному рівні сформованості АКА. Однак результати вихідного тестування показали зростання рівня навченості на 0,2, дорівнюючи 0,83. Це підтвердило ефективність нашої методики.

Таким чином, після аналізу результатів проведеного пробного навчання ми підтвердили нашу початкову гіпотезу, що ефективне формування навичок аудіювання та розуміння англійської мови у майбутніх учителів можливе завдяки послідовному поетапному навчанню, ретельному відбору навчального матеріалу, використанню спеціально розробленої підсистеми вправ та побудові ефективної моделі навчального процесу. Ми завершили дослідження

розробкою методичних рекомендацій щодо формування АКА у майбутніх учителів АМ.

ВИСНОВКИ

Наша кваліфікаційна робота призначена для вирішення як теоретичних, так і практичних питань, пов'язаних із створенням методики формування компетентності в англійськомовному аудіюванні у майбутніх учителів. Для досягнення цієї мети та виконання численних завдань, ми провели аналіз методичних публікацій та документів відповідних освітніх організацій, включаючи Раду Європи та Міністерство освіти і науки України. Ми визначили психологічні, методичні та лінгвістичні умови, необхідні для формування АКА у студентів другого курсу, розробили підсистему вправ та модель навчального процесу, перевірили ефективність нашої методики та підготували низку методичних рекомендацій щодо формування АКА у майбутніх учителів англійської мови.

1) Перший етап нашого дослідження – аналіз літератури. Під час цього етапу ми провели обширний огляд літератури та досліджень, пов'язаних із навчанням аудіюванню у студентів мовних спеціальностей, а також документів Ради Європи та Міністерства освіти та науки України, що визначають стандарти мовної освіти. Ми проаналізували такі методичні видання, як робоча програма для вчителів англійської мови та Освітньо-кваліфікаційна характеристика вчителя іноземної мови. Крім того, ми дослідили програмні вимоги, що стосуються професійної підготовки майбутніх учителів, зокрема вимоги до рівня компетентності в аудіюванні на рівні B2 для студентів другого курсу.

2) Під терміном «компетентність в аудіюванні» ми розуміємо здатність розуміти різноманітні автентичні тексти різних жанрів і складності в умовах як безпосереднього, так і опосередкованого спілкування. Компетентність в аудіюванні передбачає не лише здатність розуміти слова та фрази, але і вміння визначати головну ідею, деталі, контекст і, в деяких випадках, психологічний відтінок тексту. Вона включає в себе інтелектуальні, мовні та міжкультурні аспекти, оскільки аудіювання вимагає не лише розуміння мови, але й інтерпретації змісту.

3) Наступним кроком було описати методичні умови формування АКА у студентів. Ми визначили п'ять ключових цілей як основу для формування академічної компетентності майбутніх перекладачів: практична, розвивальна, виховна, професійна і лінгвосоціокультурна мета. На цій основі були сформульовані основні вимоги до студентів другого курсу, включаючи конкретні знання, навички, вміння і комунікативні здібності, якими мають оволодіти майбутні вчителі.

Наш аналіз охоплював індивідуальні особливості слухачів, такі як рівень розвитку мовленнєвого слуху, обсяг пам'яті, рівень уваги, ступінь зацікавленості та інші фактори, оскільки ці аспекти можуть впливати на їхню здатність сприймати аудіотекст. Ми також враховували мовні особливості аудіотексту та його відповідність мовному досвіду і знанням слухачів. Це має важливе значення, оскільки тексти можуть містити специфічну лексику, терміни або структури, які можуть бути незрозумілими для слухачів.

Крім того, ми детально описали рівні сприйняття усного повідомлення та механізми аудіювання, такі як мовленнєвий слух, пам'ять, ймовірне прогнозування і артикуляція. Пам'ять визначалася як здатність не лише до запам'ятовування, але й до швидкого забування, і, отже, тренування пам'яті виявляється важливим завданням для студентів, які розвивають навички сприйняття усного аудіоповідомлення, утримання його в пам'яті та подальшу репрезентацію чи обговорення тексту.

4) Ми також враховували різні труднощі, які можуть виникати під час аудіювання різних текстів. Перш за все, це пов'язано з їхніми індивідуальними особливостями, такими як рівень розвитку мовленнєвого слуху, обсяг пам'яті, наявність уваги, та ступінь зацікавленості в темі тексту. Ці фактори можуть впливати на їхню здатність розуміти аудіотексти.

Другий аспект полягає в мовних особливостях самого аудіотексту. Важливо враховувати, який саме матеріал міститься у тексті. Наприклад, текст може містити специфічну лексику, терміни або граматичні форми, які можуть

бути незрозумілими для слухачів, особливо якщо вони не мають відповідного мовного досвіду чи знань.

Останній аспект включає в себе умови сприймання аудіотексту. Сюди входить обсяг тексту, який слухачам потрібно сприймати (чи великий обсяг інформації), одноразове прослуховування (чи слухачам потрібно розуміти текст з першої спроби), і швидкість мовлення доповідача. Ці умови можуть робити аудіювання більш або менш складним для слухачів, залежно від їхніх здібностей і підготовки.

5) Після цього ми приступили до відбору засобів навчання. Ми детально вивчили можливості навчання за допомогою вибраних нами ресурсів, зокрема, TED лекцій. Ми охарактеризували переваги (підвищення мотивації, сприяють розширенню та збагаченню словникового запасу студентів, формуванню в них високого рівня АКА, наявність транскрипту) та недоліки (тривалість відео, акценти та діалекти, велика кількість незнайомої лексики) цих промов.

6) Ми визначили шість основних критеріїв для відбору аудіотекстів і відеоматеріалів на основі аналізу, який проводять вчені. Ці критерії включають доступність та посильність, автентичність, відповідність віковим та професійним потребам студентів, тематичність, новизну та стимулюючий характер матеріалу, а також врахування тривалості аудіотексту. На основі цих критеріїв ми вибрали 6 промов, а саме: *“How to choose your news”* Damon Brown, *“And now, the real news”* Kirk Citron, *“How you can help transform the internet into a place of trust”* Claire Wardle, *“Why are we so bad at reporting good news?”* Angus Hervey, *“3 fears about screen time for kids – and why they’re not true”* Sara DeWitt та *“How I use art to bridge misunderstanding”* Adong Judith.

7) На основі цих шістьох відеороликів, ми створили підсистему вправ, яка послужила основою для розробки моделі навчального процесу. Підсистема вправ розроблялася з урахуванням наступних принципів: орієнтація на досягнення мети, акцентування уваги на подоланні труднощів, поетапне формування компетентності та інтеграція та диференціація.

Також ми описали етапи роботи з аудіотекстом та цілі кожного з них, а також групи вправ, які реалізуються на кожному етапі. Перший, дотекстовий етап спрямований на подолання труднощів, які виникають під час аудіювання та розвиток психологічних механізмів. Другий, текстовий етап передбачає безпосереднє прослуховування аудіотексту та розвиток умінь розуміти його зміст. На останньому, післятекстовому етапі контролюється розуміння інформації та розвиваються інтелектуальні навички та навички самоконтролю та рефлексії.

Підсистема вправ розподілена на три групи. Перша група спрямована на набуття теоретичних знань та подолання труднощів під час аудіювання. Друга група вправ спрямована на розвиток мовленнєвих навичок та мовленнєвих механізмів при аудіюванні. Третя група вправ спрямована на розвиток та вдосконалення навичок аудіювання. Кожна з цих груп включає в себе підгрупи зі специфічними завданнями для формування відповідних навичок і вмінь.

8) На основі розробленої підсистеми вправ ми описали модель організації навчання. Ми ретельно розглянули запропоновану модель навчання, розкриваючи її параметри, включаючи принципи навчання, мету, об'єкт вивчення, навчальну дисципліну, засоби, методи навчання, процес реалізації цієї моделі навчання та способи контролю рівня сформованості АКА у студентів.

9) Для оцінки ефективності нашої розробленої методики та підсистеми вправ ми провели пробне навчання, яке включало кілька послідовних етапів: вхідне тестування, активну фазу пробного навчання з використанням розроблених нами вправ, вихідне тестування, аналіз та пояснення результатів і підведення підсумків щодо ефективності нашої авторської методики.

Результати вхідного тестування свідчили про низький рівень сформованості компетентності в аудіюванні серед студентів, де середній коефіцієнт навченості становив 0,63. Проте, після проведення пробного навчання з використанням нашої методики та підсистеми вправ, результати вихідного тестування показали значне покращення, де середній коефіцієнт

навченості зріс на 0,2, до рівня 0,83. Ці позитивні зміни свідчать про успішність та ефективність нашої розробленої методики у формуванні компетентності в аудіюванні серед студентів.

10) Завершуючи наше дослідження, ми підготували ряд методичних рекомендацій, які стануть корисними викладачам та навчальним закладам при формуванні компетентності в аудіюванні майбутніх учителів англійської мови.

Отже, можна визначити, що наше дослідження підтвердило успішність нашої методики та її значущість для підвищення рівня компетентності студентів у вивченні аудіювання. Наші рекомендації допоможуть впроваджувати цю методику в освітній процес. Проте тема формування АКА у студентів не вичерпана. Вона має потенціал для проведення подальших теоретичних та практичних досліджень.

РЕЗЮМЕ

Кваліфікаційна робота була присвячена вирішенню проблем формування компетентності в англійськомовному аудіюванні за допомогою автентичних відеороликів у студентів-майбутніх учителів.

Наукова новизна цього дослідження полягає у вдосконаленні методики формування компетентності в англійськомовному аудіюванні для майбутніх учителів. Ми досягли цього шляхом використання автентичних відеороликів та розробки спеціальної підсистеми вправ. Крім того, ми уточнили принципи відбору та організації навчального відеоматеріалу для аудіювання.

Практичне значення результатів нашого дослідження включає в себе відбір шести автентичних відеороликів для використання в аудіюванні, розробку спеціальної підсистеми вправ та її впровадження під час пробного навчання, а також складання методичних рекомендацій з метою формування професійної англомовної компетентності у майбутніх учителів англійської мови.

Під час нашого дослідження було проведено аналіз поточного стану процесу формування професійної англомовної компетентності у майбутніх учителів англійської мови і виявлено ряд проблем, що пов'язані з недостатньою кількістю наявних практичних і теоретичних розробок. Ця ситуація вимагає створення покращеної методики формування цієї компетентності.

У процесі нашого дослідження ми також ретельно розглянули аспекти психології, методології та лінгвістики, що стосуються формування АКА. Ми провели аналіз структури цієї компетентності та її компонентів, уточнили цілі та зміст навчального процесу, докладно розглянули різноманітні психологічні механізми, такі як осмислення, аудитивна пам'ять та ймовірне прогнозування, які впливають на успішність англійськомовного аудіювання. Ми також визначили різні категорії труднощів, які можуть ускладнити розуміння аудіотекстів під час прослуховування, і проаналізували особливості використання обраних нами навчальних інструментів, TED-лекцій.

Наступним кроком у нашому дослідженні було уточнення критеріїв для відбору навчального матеріалу. Ці критерії включають доступність та посиленість, автентичність, відповідність віковим та професійним потребам студентів, тематичність, новизну та стимулюючий характер матеріалу, а також врахування тривалості аудіотексту.

Аналізуючи структуру АКА і відбираючи навчальні матеріали, ми створили підсистему вправ для формування цієї компетентності у майбутніх учителів англійської мови. Крім того, ми визначили завдання для трьох основних етапів: передтекстового, текстового та післятекстового, описали групи та підгрупи вправ, їхні типи та види, і подали приклади для кожного з них. На основі розробленої нами системи вправ ми побудували модель навчального процесу.

Ефективність розробленої методики була перевірена та підтверджена під час пробного навчання.

Завершальним кроком у нашому дослідженні було складання методичних рекомендацій щодо ефективного процесу формування АКА у майбутніх учителів англійської мови.

Ключова слова: англійськомовна компетентність в аудіюванні, майбутні вчителі, англійська мова, критерії відбору, підсистема вправ, модель навчального процесу.

SUMMARY

The qualification work was dedicated to addressing issues related to the formation of competence in English language listening using authentic video materials among future teachers.

The scientific novelty of this research lies in the enhancement of the methodology for developing English language listening competence in future teachers. This was achieved through the use of authentic video materials and the development of a specialized system of exercises. Furthermore, the principles of selecting and organizing educational video materials for listening were refined.

The practical significance of the research findings encompass the selection of six authentic video clips for incorporation into listening exercises, the design and execution of a specialized set of exercises during the trial teaching phase, and the compilation of methodological recommendations for enhancing the development of professional English language competence in prospective English teachers.

Throughout our research, we conducted a thorough examination of the current state of the process involved in nurturing professional English language competence among future English teachers. In doing so, we identified numerous issues associated with the inadequacy of practical and theoretical advancements. This scenario underscores the need for the development of an improved methodology for fostering this competence.

Within the scope of our research, we also meticulously scrutinized the psychological, methodological, and linguistic facets related to the cultivation of English language competence. We analyzed the structure of this competence and its constituent elements, refined the objectives and content of the educational process, and closely evaluated various psychological mechanisms, including comprehension, auditory memory, and probabilistic prediction, which exert an influence on the effectiveness of English language listening. Additionally, we categorized various challenges that may hinder the comprehension of audio texts during listening and examined the nuances of utilizing the educational tools we chose, such as TED lectures.

The next step in our research was the refinement of criteria for selecting educational materials. These criteria encompass accessibility and appropriateness, authenticity, alignment with the age and professional needs of students, thematic relevance, novelty, and the stimulating nature of the material, taking into account the duration of the audio text.

Through an analysis of the framework of English language competence and the selection of educational materials, we crafted a subsystem of exercises tailored to cultivate this competence among prospective English teachers. In addition, we delineated tasks for the three primary stages: pre-listening, while-listening, and post-listening. We provided descriptions of exercise groups and subgroups, including their various types and examples for each. Drawing from the exercise system we devised, we formulated a model for the educational process.

The effectiveness of the developed methodology was tested and confirmed during trial teaching.

The final step in our research was the compilation of methodological recommendations for an effective process of forming English language competence among future English teachers.

Keywords: English language listening competence, future teachers, the English language, selection criteria, subsystem of exercises, educational process model.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

- Аврамчук, А. М. (2017). Модель розвитку компетентностей викладачів мовних дисциплін щодо проектування мультимедійних електронних освітніх ресурсів у системі Moodle. *Інформаційні технології і засоби навчання*, 61(5), 50-60.
- Бирюк, О. В. (2005). *Методика формування соціокультурної компетенції майбутніх учителів у навчанні читання англomовних публіцистичних текстів* [Дис. канд. пед. наук, Київський національний лінгвістичний університет]. Репозитарій Київського національного лінгвістичного університету.
- Биць, Н.М. (2019). *Лекції з методики навчання іноземної мови. Львівський національний університет імені Івана Франка*. <https://pedcollege.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/10/lektsii-z-metodykynavchannia-inozemnoi-movy.pdf>
- Бігич О. Б., Бориско Н. Ф. & Борецька Г. Е. (2013). *Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика: підручник для студ. класичних, педагогічних і лінгвістичних університетів*. Ленвіт.
- Бігич, О. Б. (2012). Методика формування іншомовної компетентності в аудіюванні. *Журнал «Іноземні мови»*, 2(5), 19-30. http://nbuv.gov.ua/UJRN/im_2012_2_5
- Бігич, О. Б. (2015). Освітній сайт як засіб формування у студентів-філологів компетентності в іспаномовному аудіюванні. *Журнал «Іноземні мови»*, 2(8), 50-54. http://nbuv.gov.ua/UJRN/im_2015_2_8
- Бігич, О. Б. (2015). Особливості організації професійно орієнтованого навчання аудіювання майбутніх учителів іспанської мови з використанням освітнього сайту. *Наукові записки. Серія «Філологічні науки (мовознавство)»*, 136(1). 377-383.
- Білянська, І. П. (2017). Сучасний стан дослідження проблеми формування іншомовної аудитивної компетентності студентів. *Вісник Черкаського університету. Серія «Педагогічні науки»*. 9(10), 65–77.

- Бориско, Н. Ф. (1999). *Концепция учебно-методического комплекса для практической языковой подготовки учителей немецкого языка (на материале интенсивного обучения)*. Монографія. Репозитарій Київського національного лінгвістичного університету. 268 с.
- Бочкарьова, О. Ю. (2007). *Методика навчання майбутніх учителів англійської мови професійно-спрямованого аудіювання* [Дис. канд. пед. наук, Київський національний лінгвістичний університет]. Репозитарій Київського національного лінгвістичного університету.
- Вербич, Н. С. (2011). Інтонація публічного виступу: основні напрями дослідження. *Мовознавство*, 5(12), 90-94.
- Верховна Рада України. (2002, 17 травня). *Національна доктрина розвитку освіти у XXI столітті*.
- Вікович, Р. І. (2011). *Методика навчання студентів мовних спеціальностей аудіювання англійськомовних теленовін* [Дис. канд. пед. наук, Київський національний університет імені Тараса Шевченка]. Репозитарій Київського національного університету імені Тараса Шевченка.
- Войтанік І.В. (2014). Використання професійно-орієнтованих текстів із культурним компонентом для навчання англійської мови студентів-економістів-міжнародників. *Мовні і концептуальні картини світу*, 47(1), 218–228.
- Заболотна, М. І. (2013). *Методика навчання аудіювання англійськомовних публіцистичних текстів старшокласників в умовах профільного навчання* [Дис. канд. пед. наук, Київський національний університет імені Тараса Шевченка]. Репозитарій Київського національного університету імені Тараса Шевченка.
- Задорожна, І. П. (2012). *Теоретико-методичні засади організації самостійної роботи майбутніх учителів з оволодіння англійськомовною комунікативною компетенцією* [Дис. канд. пед. наук, Київський національний лінгвістичний університет]. Репозитарій Київського національного лінгвістичного університету.

- Задорожна, І. П. (2021). Сучасні підходи до формування іншомовної аудітивної компетентності. *Педагогічний альманах*, 49(10), 72-80.
- Задорожна, І.П. (2013). Самостійна робота майбутніх учителів щодо вдосконалення англомовної компетентності у навичках аудіювання. *Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія «Педагогіка»*, 1(18), 89-96.
- Зайцева, І. В. (2017). *Формування у майбутніх філологів компетентності в англійському діалогічному мовленні на засадах проблемних ситуацій* [Дис. канд. пед. наук, Київський національний лінгвістичний університет]. Репозитарій Київського національного лінгвістичного університету.
- Захарова, В. О. (2015). Особливості використання відеоматеріалів на заняттях з іноземної мови у вищих навчальних закладах. *Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України*, 208(2), 81–88.
- Златніков, В. Г. (2012). Методика навчання професійно орієнтованого аудіювання англійською мовою курсантів вищих військових навчальних закладів [Дис. канд. пед. наук, Київський національний університет імені Тараса Шевченка]. Репозитарій Київського національного університету імені Тараса Шевченка.
- Кайсіна Д.М. (2018). *Англомовний дискурс ідеації: стратегії комунікативного впливу на прикладі інтернет-платформи TED*. [Дис. канд. філ. наук, Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна]. Репозитарій Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна.
- Качур, І. І. (2020). Використання автентичних матеріалів як креативний підхід до вивчення іноземної мови. *Теорія та методика навчання (з галузей знань)*, 21(2), 13–15.

- Колектив авторів під керівництвом С. Ю. Ніколаєвої (1999). *Виробничі функції, типові задачі діяльності та вміння учителя іноземної мови (спеціаліста)*. Ленвіт.
- Колобич, О. П. (2019). *Загальна психологія: Навчально-методичний посібник*. Фенікс. DOI 10.32837/11300.14362
- Конопляник, Л. М. & Коваленко, О. О. (2016). Використання автентичних відеоматеріалів для формування іншомовної професійної комунікативної компетентності майбутніх інженерів. *Вісник Національного авіаційного університету*, 2 (9), 90–96.
- Конотоп, О. С. (2010). *Методика навчання майбутніх філологів англійського діалогічного спілкування з використанням відеофонограми* [Дис. канд. пед. наук, Київський національний лінгвістичний університет]. Репозитарій Київського національного лінгвістичного університету.
- Коротецька, М.Ю. (2020). Використання технологій TED-Ed на уроках математики в основній школі. *«Інноваційні педагогічні технології в цифровій школі» : матеріали II науково-практичної конференції молодих учених (14-15 травня 2020 р.)*, 5. 18-20
- Коротка, Н. В. (2018). Роль автентичних матеріалів у вивченні ділової англійської мови. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Філологія»*, 4(72), 124–127.
- Котенко, О.В., Соломаха, А.В. та інші. (2013). *Методика навчання іноземних мов у початковій школі: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів*. Київський університет імені Б. Грінченка. 356.
- Крапчатова, Я. А. (2014). *Методика організації само- і взаємоконтролю рівня сформованості англійської мовної компетенції в аудіюванні у майбутніх філологів* [Дис. канд. пед. наук, Полтавський університет економіки і торгівлі]. Репозитарій Полтавського університету економіки і торгівлі.
- Кулиш, Л. Ю. (1982). *Психолінгвістичні аспекти сприймання усного іноземного мовлення*. Вища Школа. 208.

- Кучіна А.Ю. (2023). Критерії відбору відеороликів для формування у майбутніх учителів компетентності в англійськомовному аудіюванні. *Ad orbem per linguas. До світу через мови: зб. наук. ст.*, 609-611.
- Кущенко, О.С. (2008). *Формування культури Інтернет-комунікації майбутніх учителів засобами інформаційно-комунікаційних технологій* [Дис. канд. пед. наук, Класичний приватний університет]. Репозитарій Класичного приватного університету.
- Лук'янчук С. & Комогорова М. (2020). *Система вправ із використанням інтерактивних методів навчання як засіб удосконалення навичок іноземного мовлення молодших школярів (Т.2)* Науковий збірник «Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка», 32, с. 165-170.
- Майер, Н. В. (2016). *Теоретико-методичні засади формування методичної компетентності у майбутніх учителів* [Дис. док. пед. наук, Київський національний лінгвістичний університет]. Репозитарій Київського національного лінгвістичного університету.
- Мартиненко, О. Є. (2017). Система вправ для формування англійськомовної компетентності в аудіюванні у майбутніх перекладачів в умовах дистанційного навчання. *Іноземні мови*, 2(2), 23-33.
- Мартиненко, О. Є. (2018). *Методика формування англійськомовної компетентності майбутніх перекладачів в аудіюванні в умовах заочної форми навчання* [Дис. док. пед. наук, Київський національний лінгвістичний університет]. Репозитарій Київського національного лінгвістичного університету.
- Мацнева, О. А. (2009). *Навчання майбутніх учителів аудіювання англійського мовлення з національними та регіональними типами вимови* [Дис. док. пед. наук, Київський національний лінгвістичний університет]. Репозитарій Київського національного лінгвістичного університету.

- Мунтян, А.О. (2015). Використання автентичних письмових та аудіо/відеоматеріалів при навчанні іноземної мови. *Англістика та американістика: зб. наук. праць*, 12(16), 88–94.
- Ніколаєва, С. Ю. (2004). *Методика навчання іноземних мов у середніх навчальних закладах: Підручник*. Ленвіт.
- Ніколаєва, С. Ю. (2015). *Сучасні технології навчання іноземних мов і культур у загальноосвітніх і вищих навчальних закладах: Колективна монографія*. Ленвіт.
- Ніколаєва, С. Ю., Соловей, М. І., Головач, Ю. В., Іноземцева, І. О., Каминін, І. М., Коломінова, О. О., & Сазонова, Я. Ю. (2001). *Програма з англійської мови для університетів/інститутів (п'ятирічний курс навчання): проект*. Держ. лінгв. ун-т, Британ. Рада, М-во освіти і науки України, 20-25.
- Новоградська-Морська Н. А. (2014). *Навчання майбутніх маркетологів професійно-орієнтованого аудіювання з використанням автентичних англомовних відеофономатеріалів* [Дис. док. пед. наук, Київський національний лінгвістичний університет]. Репозитарій Київського національного лінгвістичного університету.
- Отрощенко, Л. С. (2012). Використання відеоматеріалів на уроках німецької мови у немовних ВНЗ. *Вища освіта України у контексті інтеграції до Європейського освітнього простору*, 4 (37), 355–360.
- Помиткіна, Л. В. (2013). *Психологія прийняття особистістю стратегічних життєвих рішень: монографія*. Кафедра.
- Робоча програма з дисципліни «Практика усного і писемного мовлення англійської мови для студентів 2 курсу» (дата звернення 18.08.2023). <https://docs.google.com/document/d/1WsiE8XJrwbYUeaeFqB9YveKNoFetTNt/edit>
- Савицька, Т. В. (2003). Комплекс професійних умінь навчання аудіювання майбутніх учителів іноземних мов. *Вісник Житомирського державного педагогічного університету*, 12(25), 118-120.

- Скляренко, Н. К. (1999). Сучасні стандарти вимог до вправ для розвитку навичок та вмінь в іноземних мовах. *Журнал «Іноземні мови»*, 3(1), 3-7.
- Тарнопольський О.Б. (2006). *Методика навчання іноземної мовленнєвої діяльності у вищому мовному закладі освіти : навч. посіб.* Фірма «ІНКОС».
- Тарнопольський, О. Б. & Кабанова М.Р. (2019). *Методика викладання іноземних мов та їх аспектів у вищій школі.* Університет імені Альфреда Нобеля.
- Тарнопольський, О. Б. (2006). *Методика навчання іноземної мовленнєвої діяльності у вищому мовному закладі освіти.* Фірма «ІНКОС».
- Харченко, Л.П. (2013). Використання невербальних комунікаційних засобів у діловому спілкуванні: методологія та методи соціальної роботи. *Соціальна педагогіка: теорія та практика*, 4(10), 58-65.
- Холод, І. В. (Ред.). (2018). *Методика викладання англійської мови: навчально-методичний посібник для студентів вищих навчальних закладів.* Візаві.
- Цвяк, Л. В. (2014). Особливості навчання слухачів-нефілологів аудіювання іноземних текстів за фахом. *Збірник наукових праць Національної академії державної прикордонної служби України. Серія: педагогічні та психологічні науки*, 2 (71), 174-185
- Черниш, В. В. (2001). *Навчання англійського читання та аудіювання із застосуванням аудіокнижок художніх творів (середня загальноосвітня школа з поглибленим вивченням іноземної мови)* [Дис. док. пед. наук, Київський національний лінгвістичний університет]. Репозитарій Київського національного лінгвістичного університету.
- Черниш, В. В. (2011). Інтернет-технології у професійній діяльності вчителя: вивчаємо та викладаємо іноземні мови. *Бібліотечка журналу «Іноземні мови»*, 4, 64 .
- Черниш, В. В. (2012). Комп'ютерні засоби професійно-педагогічного спілкування та навчання іноземних мов. *Бібліотечка журналу «Іноземні мови»*, 1, 64.

- Черниш, В. В. (2013). *Методика формування у майбутніх учителів професійно орієнтованої англомовної компетенції в говорінні: монографія*. Ленвіт. 395 с.
- Черноватий, Л. М. (2013). *Методика викладання перекладу як спеціальності*. Нова Книга.
- Шевкопляс, Л. В. (2015). *Формування англомовної компетенції в аудіюванні майбутніх учителів у процесі самостійної роботи* [Дис. док. пед. наук, Київський національний лінгвістичний університет]. Репозитарій Київського національного лінгвістичного університету.
- Шевкопляс, Л. В. (2016). Вправи для формування англомовної компетенції в аудіюванні майбутніх учителів у процесі самостійної роботи. *Вісник Чернігівського національного педагогічного університету імені Т. Г. Шевченка. Серія: Педагогічні науки*, 141(56), 216—222.
- Штельмах, О. В. (2013). Відеоурок як метод розвитку комунікативної компетенції у студентів технічного вузу на заняттях іноземної мови. *Проблеми підготовки сучасного вчителя*, 8, 104–109. [http://nbuv.gov.ua/UJRN/ppsv_2013_8\(2\)_17](http://nbuv.gov.ua/UJRN/ppsv_2013_8(2)_17).
- Adam, S.L., Stan, R.S., Moangă, A.S. (2011). Authentic Language Teaching Materials: Advantages and Challenges. *Bulletin UASVM Horticulture*, 68(2), 353-356.
- Brian, G. (2018). The next wave. <https://ted.blog.com>
- Buck, G. (2001). *Assessing Listening*. Cambridge: Cambridge University Press. 274 p.
- Chang, A. C., & S. Millett. (2014). The effect of extensive listening on developing L2 listening fluency: Some hard evidence. *ELT Journal* 68 (2). 31-40.
- Chernysh, V. V. (2018). Competence-based approach to the development of professionally oriented communicative competence of foreign languages teacher-trainees in the intercultural context. *SIA Izdevnieciba Baltija Publishing*, 559 – 583. [10.30525/978-9934-571-27-5](https://doi.org/10.30525/978-9934-571-27-5) 59

- Dyer, K.D., & Hall, R.E. (2019). Effect of critical thinking education on epistemically unwarranted beliefs in college students. *Research in Higher Education*, vol. 60(3), pp. 293–314 <https://doi.org/10.1007/s11162-018-9513-3>
- Fang, X. (2011). Anxiety in EFL Listening Comprehension. *Theory and Practice in Language Studies*, 1(12), 1709-1717.
- Graham, S., Santos, D., & Vanderplank, R. (2011). Exploring the relationship between listening development and strategy use. *Language Teaching Research*, 15(4), 435– 456.
- Gschwend, Ruth (2014): Zuhören und Hörverstehen – Aspekte, Ziele und Kompetenzen. *Elke Grundler und Carmen Spiegel (Hg.): Konzeptionen des Mündlichen*, 8. 141–158.
- Holden, III Wm. R. (2008). Extensive Listening: A new approach to an old problem. <http://www.hmt.u-toyama.ac.jp/kenkyu/kiyo49/william49.pdf>.
- Inoue, A. (2014). Newly observed phraseological units with noun forms of modal verbs. *Lexicography ASIALEX* 1(8), 137–157. <https://doi.org/10.1007/s40607-014-0011-2>
- Kern, R. (2006). Perspectives on Technology in Learning and Teaching Languages. *TESOL Quarterly*, 40(1), 183-210.
- Khaleghi, M., Batobara, M., & Saleem, M. (2020). A case for teaching pronunciation to adult EFL learners, using metrical versification. *International Journal of Learning, Teaching and Educational Research*, 19(3), 460-474.
- Lawrence, T. (2010). *ICTs for Modern Educational and Instructional Advancement: New Approaches to Teaching*. Hershey.
- Liontas, J. I. (Ed.). (2018). *The TESOL Encyclopedia of English Language Teaching, First Edition*. John Wiley & Sons, Inc. DOI: 10.1002/9781118784235.eelt0609 .
- Masson, M. (2014). *Benefits of TED Talks*. <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC4264800/>

- Mishan, F. (2005). *Designing Authenticity into Language Learning Materials*. Bristol.
- Muslem, A. (2018). The Influence of Authentic English Video Clips on Students' Listening Comprehension. *The New Educational Review*, 53(3), 105-114
- Nunnan, D. (1997). Listening in Language Learning. *The Language Teacher*, 23 (9). 47-51.
- Plank I. (2021). *Corona und die deutsche Sprache*. Deutsch-to-go: <https://www.deutsch-to-go.de/corona-unddie-deutsche-sprache/>
- Rösler D. & Würffel N. (2014). *Lernmaterialien und Medien. Deutsch lehren und lernen*. Klett – Langenscheidt.
- Schmidt, A. (2016). Listening journals for extensive and intensive listening practice. *English Teaching Forum*, 54(1), 3-11. https://americanenglish.state.gov/files/ae/resource_files/etf_54_2_pg02-11.pdf
- Tyagi, B. (2013). Listening: An important skill and its various aspects. *The Criterion International Journal in English*, 12(1). 1-8. <https://the-criterion.com/V4/n1/Babita.pdf>

Додаток А

Транскрипт відібраних аудіотекстів

Sally Kohn “**Let’s try emotional correctness**”

https://www.ted.com/talks/sally_kohn_let_s_try_emotional_correctness/transcript?referrer=playlist-media_with_meaning&autoplay=true

Transcript

So when I do my job, people hate me. In fact, the better I do my job, the more people hate me. And no, I'm not a meter maid, and I'm not an undertaker. I am a progressive, lesbian talking head on Fox News. So y'all heard that, right? Just to make sure, right? I am a gay talking head on Fox News. I am going to tell you how I do it, and the most important thing I've learned.

So I go on television. I debate people who literally want to obliterate everything I believe in -- in some cases, who don't want me and people like me to even exist. It's sort of like Thanksgiving with your conservative uncle on steroids, with a live television audience of millions. It's totally almost just like that.

And that's just on air. The hate mail I get is unbelievable. Last week alone, I got 238 pieces of nasty email and more hate tweets than I can even count. I was called an idiot, a traitor, a scourge, a cunt and an ugly man, and that was just in one email.

So what have I realized, being on the receiving end of all this ugliness? Well, my biggest takeaway is that for decades, we've been focused on political correctness, but what matters more is emotional correctness. Let me give you a small example. I don't care if you call me a dyke. I really don't. I care about two things. One, I care that you spell it right.

Just quick refresher, it's D-Y-K-E. You'd totally be surprised. And second, I don't care about the word, I care about how you use it. Are you being friendly? Are you just being naive? Or do you really want to hurt me personally?

Emotional correctness is the tone, the feeling, how we say what we say, the respect and compassion we show one another. And what I've realized is that political

persuasion doesn't begin with ideas or facts or data. Political persuasion begins with being emotionally correct.

So when I first went to go work at Fox News, true confession, I expected there to be marks in the carpet from all the knuckle-dragging. That, by the way, in case you're paying attention, is not emotionally correct. But liberals on my side, we can be self-righteous, we can be condescending, we can be dismissive of anyone who doesn't agree with us. In other words, we can be politically right but emotionally wrong. And incidentally, that means that people don't like us. Right?

Now here's the kicker. Conservatives are really nice. I mean, not all of them, and not the ones who send me hate mail, but you would be surprised. Sean Hannity is one of the sweetest guys I've ever met. He spends his free time trying to fix up his staff on blind dates, and I know that if I ever had a problem, he would do anything he could to help. Now, I think Sean Hannity is 99 percent politically wrong, but his emotional correctness is strikingly impressive. And that's why people listen to him. Because you can't get anyone to agree with you if they don't even listen to you first. We spend so much time talking past each other and not enough time talking through our disagreements. And if we can start to find compassion for one another, then we have a shot at building common ground. It actually sounds really hokey to say it standing up here, but when you try to put it in practice, it's really powerful.

So someone who says they hate immigrants, I try to imagine how scared they must be that their community is changing from what they've always known. Or someone who says they don't like teachers' unions, I bet they're really devastated to see their kid's school going into the gutter, and they're just looking for someone to blame. Our challenge is to find the compassion for others that we want them to have for us. That is emotional correctness.

I'm not saying it's easy. An average of, like, 5.6 times per day I have to stop myself from responding to all of my hate mail with a flurry of vile profanities. This whole finding compassion and common ground with your enemies thing is kind of like a political-spiritual practice for me, and I ain't the Dalai Lama. I'm not perfect, but what I am is optimistic. Because I don't just get hate mail. I get a lot of really nice

letters, lots of them. And one of my all-time favorites begins: "I am not a big fan of your political leanings or your sometimes tortured logic, but I'm a big fan of you as a person." Now this guy doesn't agree with me - yet.

But he's listening - not because of what I said, but because of how I said it. And somehow, even though we've never met, we've managed to form a connection. That's emotional correctness, and that's how we start the conversations that really lead to change.

Angus Hervey **“Why are we so bad at reporting good news?”**

https://www.ted.com/talks/angus_hervey_why_are_we_so_bad_at_reporting_good_news/transcript

Transcript

Hello and welcome to this special report where we take a look at the big events that have shaped our world in the last 12 months. I'm Angus Hervey, and this is the news.

We begin our broadcast with a story that has dominated headlines this past year, Russia's invasion of Ukraine. The war has inflicted a terrible human toll, plunging millions into an unrelenting conflict, dramatically upending international politics and sparking turmoil in energy markets around the world. Perhaps the only thing scarier than a war like this is the prospect of our planet being ruined by climate change.

However, on that front, the news has been somewhat better. Specifically as a result of this crisis, the global fight against climate change has accelerated.

In response to Putin's attempt to use gas and oil as weapons, Europe has doubled down on green energy. Last year, for the first time ever, wind and solar overtook gas, nuclear or coal as the continent's largest source of electricity. And analysts say that as a result of the war, Europe's timeline for ditching fossil fuels has accelerated by up to a decade.

Staying with the climate, in the United States, a new law has committed hundreds of billions of dollars of investment into renewables and electric vehicles,

putting the country on track to getting 80 percent of its electricity from carbon-free sources by the end of this decade. And in the race to build more clean energy, China is way ahead of both Europe and the United States. The country is now installing enough solar panels every day to cover an area the size of New York's Central Park. At the current rate, China will reach its climate targets years ahead of schedule.

The energy revolution has arrived. Global fossil fuel emissions are now predicted to peak within less than two years, and the International Energy Agency says that wind, water and sunshine will become the planet's largest sources of electricity by 2025.

To global health. Where many countries are still struggling in the aftermath of the COVID-19 pandemic, less widely reported is the news that last year, eight countries eliminated at least one neglected tropical disease. Top of that list, Togo, which became the first country to eliminate four of those diseases, including trachoma, the world's most common infectious cause of blindness. Go, Togo.

Today, almost 600 million fewer people require treatment for these diseases than in 2010. It's thanks to the work of tens of thousands of uncelebrated heroes of public health. It means that in just over a decade, a significant portion of humanity has been liberated from a devastating burden of suffering and from death.

There's also hope on the horizon in the fight against malaria. Last year, a new vaccine designed by the University of Oxford was shown to be safe and incredibly effective. Four days ago, Ghana became the first country to license that vaccine for distribution. Nigeria followed that up eight hours ago. Both countries are now going to vaccinate children under the age of three. This is a world-changing treatment. It offers us genuine hope that we may finally be able to eradicate one of humanity's biggest killers, a scourge that has plagued our species for thousands of years.

That along with all of the usual death and disaster and division, we also got to hear these, the stories of hope and healing. But not just another dog on a surfboard. The thing is, this is the news. These stories, they're happening. It's just that we don't hear as much about them. But when you find them, the world can suddenly feel like a very different place.

Let's turn now to some environmental news where pollution and degradation continue to push Earth's ecosystems past their breaking point. However, in the last year, humanity has begun to respond. Four months ago, the countries of the United Nations came together to agree on a global pact to protect 30 percent of the planet by 2030. And just weeks ago, after nearly two decades of negotiations, they agreed on the first-ever legal framework for regulation on and protection of life on the high seas.

The tides are beginning to turn. Here's conference president Rena Lee announcing what Greenpeace has called the greatest conservation victory of all time.

AH: More good news for the environment. Since the beginning of last year, we've seen the expansion of protected waters around the Galapagos, the creation of an enormous marine sanctuary west of Australia, and a provisional agreement between Canada's government and First Nations to create the Tang.gwan-ħačxwiqak-Tsigis Marine Protected Area that will be Canada's largest MPA. That is just off the coast of West Vancouver. That's less than 150 kilometers from where we all are right now.

Last year, Argentina created a national park around one of its biggest saltwater lakes and wetlands. Earlier this year, Ecuador created one of the largest reserves in the Amazon, in one of the most biodiverse places on the planet. And last month, the largest river restoration project in United States history kicked off on the Klamath River, led by the Yurok people of California. None of it is enough yet. But these are big victories. They show us that destruction is not inevitable and that nature will recover if we can just give it the opportunity.

This report just in now from our political and social affairs editor. Last year saw some significant setbacks for human rights, most notably in the United States, where for many, it feels like intolerance and polarization are on the rise. Globally, however, it's a very different story.

Since the beginning of 2022, countries have abolished the death penalty, six countries have ended child marriage, four countries have banned conversion therapy,

four countries have legalized homosexuality, and 11 countries have actually strengthened reproductive rights.

That includes India, which passed a law guaranteeing access to safe abortion for every single woman.

And Spain, which also protected transgender rights and became the first country in Europe to provide paid menstrual leave.

Oh, and sorry, I forgot to mention, Slovenia, Cuba and Mexico all passed legislation on same-sex marriage and adoption. Three times -- three times as many countries now grant those rights to all of their citizens compared to a decade ago.

The fight for equality continues. But progress is happening even if we don't hear much about it. In the last year, humanity has moved closer to a world where everyone is free to choose and free to love.

Damon Brown "How to choose your news"

https://www.ted.com/talks/damon_brown_how_to_choose_your_news

Transcript

How do you know what's happening in your world? The amount of information just a click away may be limitless, but the time and energy we have to absorb and evaluate it is not. All the information in the world won't be very useful unless you know how to read the news. To your grandparents, parents, or even older siblings, this idea would have sounded strange. Only a few decades ago, news was broad-based. Your choices were limited to a couple of general interest magazines and newspaper of record, and three or four TV networks where trusted newscasters delivered the day's news at the same reliable time every evening. But the problems with this system soon became apparent as mass media spread. While it was known that authoritarian countries controlled and censored information, a series of scandals showed that democratic governments were also misleading the public, often with media cooperation. Revelations of covert wars, secret assassinations, and political corruption undermined public faith in official narratives presented by mainstream sources. This breakdown of trust in media gatekeepers lead to alternative newspapers,

radio shows, and cable news competing with the major outlets and covering events from various perspectives.

More recently, the Internet has multiplied the amount of information and viewpoints, with social media, blogs, and online video turning every citizen into a potential reporter. But if everyone is a reporter, nobody is, and different sources may disagree, not only opinions, but on the facts themselves. So how do you get the truth, or something close? One of the best ways is to get the original news unfiltered by middlemen. Instead of articles interpreting a scientific study or a politician's speech, you can often find the actual material and judge for yourself. For current events, follow reporters on social media. During major events, such as the Arab Spring or the Ukrainian protests, newscasters and bloggers have posted updates and recordings from the midst of the chaos. Though many of these later appear in articles or broadcasts, keep in mind that these polished versions often combine the voice of the person who was there with the input of editors who weren't.

At the same time, the more chaotic the story, the less you should try to follow it in real time. In events like terrorist attacks and natural disasters, today's media attempts continuous coverage even when no reliable new information is available, sometimes leading to incorrect information or false accusations of innocent people. It's easy to be anxious in such events, but try checking for the latest information at several points in the day, rather than every few minutes, allowing time for complete details to emerge and false reports to be refuted.

While good journalism aims for objectivity, media bias is often unavoidable. When you can't get the direct story, read coverage in multiple outlets which employ different reporters and interview different experts. Tuning in to various sources and noting the differences lets you put the pieces together for a more complete picture. It's also crucial to separate fact from opinion. Words like think, likely, or probably mean that the outlet is being careful or, worse, taking a guess. And watch out for reports that rely on anonymous sources. These could be people who have little connection to the story, or have an interest in influencing coverage, their anonymity making them unaccountable for the information they provide.

Finally, and most importantly, try to verify news before spreading it. While social media has enabled the truth to reach us faster, it's also allowed rumors to spread before they can be verified and falsehoods to survive long after they've been refuted. So, before you share that unbelievable or outrageous news item, do a web search to find any additional information or context you might have missed and what others are saying about it.

Today, we are more free than ever from the old media gatekeepers who used to control the flow of information. But with freedom comes responsibility: the responsibility to curate our own experience and ensure that this flow does not become a flood, leaving us less informed than before we took the plunge.

Claire Wardle **“How you can help transform the internet into a place of trust”**

https://www.ted.com/talks/claire_wardle_how_you_can_help_transform_the_internet_into_a_place_of_trust

Transcript

No matter who you are or where you live, I'm guessing that you have at least one relative that likes to forward those emails. You know the ones I'm talking about - the ones with dubious claims or conspiracy videos. And you've probably already muted them on Facebook for sharing social posts like this one.

It's an image of a banana with a strange red cross running through the center. And the text around it is warning people not to eat fruits that look like this, suggesting they've been injected with blood contaminated with the HIV virus. And the social share message above it simply says, "Please forward to save lives." Now, fact-checkers have been debunking this one for years, but it's one of those rumors that just won't die. A zombie rumor. And, of course, it's entirely false.

It might be tempting to laugh at an example like this, to say, "Well, who would believe this, anyway?" But the reason it's a zombie rumor is because it taps into people's deepest fears about their own safety and that of the people they love. And if

you spend as enough time as I have looking at misinformation, you know that this is just one example of many that taps into people's deepest fears and vulnerabilities.

Every day, across the world, we see scores of new memes on Instagram encouraging parents not to vaccinate their children. We see new videos on YouTube explaining that climate change is a hoax. And across all platforms, we see endless posts designed to demonize others on the basis of their race, religion or sexuality.

Welcome to one of the central challenges of our time. How can we maintain an internet with freedom of expression at the core, while also ensuring that the content that's being disseminated doesn't cause irreparable harms to our democracies, our communities and to our physical and mental well-being? Because we live in the information age, yet the central currency upon which we all depend -- information -- is no longer deemed entirely trustworthy and, at times, can appear downright dangerous. This is thanks in part to the runaway growth of social sharing platforms that allow us to scroll through, where lies and facts sit side by side, but with none of the traditional signals of trustworthiness.

And goodness -- our language around this is horribly muddled. People are still obsessed with the phrase "fake news," despite the fact that it's extraordinarily unhelpful and used to describe a number of things that are actually very different: lies, rumors, hoaxes, conspiracies, propaganda. And I really wish we could stop using a phrase that's been co-opted by politicians right around the world, from the left and the right, used as a weapon to attack a free and independent press.

Because we need our professional news media now more than ever. And besides, most of this content doesn't even masquerade as news. It's memes, videos, social posts. And most of it is not fake; it's misleading. We tend to fixate on what's true or false. But the biggest concern is actually the weaponization of context. Because the most effective disinformation has always been that which has a kernel of truth to it.

Let's take this example from London, from March 2017, a tweet that circulated widely in the aftermath of a terrorist incident on Westminster Bridge. This is a genuine image, not fake. The woman who appears in the photograph was interviewed

afterwards, and she explained that she was utterly traumatized. She was on the phone to a loved one, and she wasn't looking at the victim out of respect. But it still was circulated widely with this Islamophobic framing, with multiple hashtags, including: #BanIslam. Now, if you worked at Twitter, what would you do? Would you take that down, or would you leave it up? My gut reaction, my emotional reaction, is to take this down. I hate the framing of this image. But freedom of expression is a human right, and if we start taking down speech that makes us feel uncomfortable, we're in trouble.

And this might look like a clear-cut case, but, actually, most speech isn't. These lines are incredibly difficult to draw. What's a well-meaning decision by one person is outright censorship to the next. What we now know is that this account, Texas Lone Star, was part of a wider Russian disinformation campaign, one that has since been taken down. Would that change your view? It would mine, because now it's a case of a coordinated campaign to sow discord. And for those of you who'd like to think that artificial intelligence will solve all of our problems, I think we can agree that we're a long way away from AI that's able to make sense of posts like this.

So I'd like to explain three interlocking issues that make this so complex and then think about some ways we can consider these challenges. First, we just don't have a rational relationship to information, we have an emotional one. It's just not true that more facts will make everything OK, because the algorithms that determine what content we see, well, they're designed to reward our emotional responses. And when we're fearful, oversimplified narratives, conspiratorial explanations and language that demonizes others is far more effective. And besides, many of these companies, their business model is attached to attention, which means these algorithms will always be skewed towards emotion.

Second, most of the speech I'm talking about here is legal. It would be a different matter if I was talking about child sexual abuse imagery or content that incites violence. It can be perfectly legal to post an outright lie. But people keep talking about taking down "problematic" or "harmful" content, but with no clear definition of what they mean by that, including Mark Zuckerberg, who recently

called for global regulation to moderate speech. And my concern is that we're seeing governments right around the world rolling out hasty policy decisions that might actually trigger much more serious consequences when it comes to our speech. And even if we could decide which speech to take up or take down, we've never had so much speech. Every second, millions of pieces of content are uploaded by people right around the world in different languages, drawing on thousands of different cultural contexts. We've simply never had effective mechanisms to moderate speech at this scale, whether powered by humans or by technology.

And third, these companies -- Google, Twitter, Facebook, WhatsApp -- they're part of a wider information ecosystem. We like to lay all the blame at their feet, but the truth is, the mass media and elected officials can also play an equal role in amplifying rumors and conspiracies when they want to. As can we, when we mindlessly forward divisive or misleading content without trying. We're adding to the pollution.

I know we're all looking for an easy fix. But there just isn't one. Any solution will have to be rolled out at a massive scale, internet scale, and yes, the platforms, they're used to operating at that level. But can and should we allow them to fix these problems? They're certainly trying. But most of us would agree that, actually, we don't want global corporations to be the guardians of truth and fairness online. And I also think the platforms would agree with that. And at the moment, they're marking their own homework. They like to tell us that the interventions they're rolling out are working, but because they write their own transparency reports, there's no way for us to independently verify what's actually happening.

And let's also be clear that most of the changes we see only happen after journalists undertake an investigation and find evidence of bias or content that breaks their community guidelines. So yes, these companies have to play a really important role in this process, but they can't control it.

So what about governments? Many people believe that global regulation is our last hope in terms of cleaning up our information ecosystem. But what I see are lawmakers who are struggling to keep up to date with the rapid changes in

technology. And worse, they're working in the dark, because they don't have access to data to understand what's happening on these platforms. And anyway, which governments would we trust to do this? We need a global response, not a national one.

So the missing link is us. It's those people who use these technologies every day. Can we design a new infrastructure to support quality information? Well, I believe we can, and I've got a few ideas about what we might be able to actually do. So firstly, if we're serious about bringing the public into this, can we take some inspiration from Wikipedia? They've shown us what's possible. Yes, it's not perfect, but they've demonstrated that with the right structures, with a global outlook and lots and lots of transparency, you can build something that will earn the trust of most people. Because we have to find a way to tap into the collective wisdom and experience of all users. This is particularly the case for women, people of color and underrepresented groups. Because guess what? They are experts when it comes to hate and disinformation, because they have been the targets of these campaigns for so long. And over the years, they've been raising flags, and they haven't been listened to. This has got to change. So could we build a Wikipedia for trust? Could we find a way that users can actually provide insights? They could offer insights around difficult content-moderation decisions. They could provide feedback when platforms decide they want to roll out new changes.

Second, people's experiences with the information is personalized. My Facebook news feed is very different to yours. Your YouTube recommendations are very different to mine. That makes it impossible for us to actually examine what information people are seeing. So could we imagine developing some kind of centralized open repository for anonymized data, with privacy and ethical concerns built in? Because imagine what we would learn if we built out a global network of concerned citizens who wanted to donate their social data to science. Because we actually know very little about the long-term consequences of hate and disinformation on people's attitudes and behaviors. And what we do know, most of

that has been carried out in the US, despite the fact that this is a global problem. We need to work on that, too.

And third, can we find a way to connect the dots? No one sector, let alone nonprofit, start-up or government, is going to solve this. But there are very smart people right around the world working on these challenges, from newsrooms, civil society, academia, activist groups. And you can see some of them here. Some are building out indicators of content credibility. Others are fact-checking, so that false claims, videos and images can be down-ranked by the platforms.

Kirk Citron “**And now, the real news**”

https://www.ted.com/talks/kirk_citron_and_now_the_real_news

Transcript

We are drowning in news. Reuters alone puts out three and a half million news stories a year. That's just one source.

My question is: How many of those stories are actually going to matter in the long run? That's the idea behind The Long News. It's a project by The Long Now Foundation, which was founded by TEDsters including Kevin Kelly and Stewart Brand. And what we're looking for is news stories that might still matter 50 or 100 or 10,000 years from now. And when you look at the news through that filter, a lot falls by the wayside.

To take the top stories from the A.P. this last year, is this going to matter in a decade? Or this? Or this? Really? Is this going to matter in 50 or 100 years? Okay, that was kind of cool. (Laughter) But the top story of this past year was the economy, and I'm just betting that, sooner or later, this particular recession is going to be old news.

So, what kind of stories might make a difference for the future? Well, let's take science. Someday, little robots will go through our bloodstreams fixing things. That someday is already here if you're a mouse. Some recent stories: nanobees zap tumors

with real bee venom; they're sending genes into the brain; a robot they built that can crawl through the human body.

What about resources? How are we going to feed nine billion people? We're having trouble feeding six billion today. As we heard yesterday, there's over a billion people hungry. Britain will starve without genetically modified crops. Bill Gates, fortunately, has bet a billion on [agricultural] research.

What about global politics? The world's going to be very different when and if China sets the agenda, and they may. They've overtaken the U.S. as the world's biggest car market, they've overtaken Germany as the largest exporter, and they've started doing DNA tests on kids to choose their careers.

We're finding all kinds of ways to push back the limits of what we know. Some recent discoveries: There's an ant colony from Argentina that has now spread to every continent but Antarctica; there's a self-directed robot scientist that's made a discovery -- soon, science may no longer need us, and life may no longer need us either; a microbe wakes up after 120,000 years. It seems that with or without us, life will go on.

But my pick for the top Long News story of this past year was this one: water found on the moon. Makes it a lot easier to put a colony up there. And if NASA doesn't do it, China might, or somebody in this room might write a big check.

My point is this: In the long run, some news stories are more important than others.

Sara DeWitt “**3 fears about screen time for kids - and why they're not true**”

https://www.ted.com/talks/sara_dewitt_3_fears_about_screen_time_for_kids_and_why_they_re_not_true

Transcript

I want us to start by thinking about this device, the phone that's very likely in your pockets right now. Over 40 percent of Americans check their phones within five minutes of waking up every morning. And then they look at it another 50 times during the day. Grownups consider this device to be a necessity.

But now I want you to imagine it in the hands of a three-year-old, and as a society, we get anxious. Parents are very worried that this device is going to stunt their children's social growth; that it's going to keep them from getting up and moving; that somehow, this is going to disrupt childhood. So, I want to challenge this attitude. I can envision a future where we would be excited to see a preschooler interacting with a screen. These screens can get kids up and moving even more. They have the power to tell us more about what a child is learning than a standardized test can. And here's the really crazy thought: I believe that these screens have the power to prompt more real-life conversations between kids and their parents.

Now, I was perhaps an unlikely champion for this cause. I studied children's literature because I was going to work with kids and books. But about 20 years ago, I had an experience that shifted my focus. I was helping lead a research study about preschoolers and websites. And I walked in and was assigned a three-year-old named Maria. Maria had actually never seen a computer before. So the first thing I had to do was teach her how to use the mouse, and when I opened up the screen, she moved it across the screen, and she stopped on a character named X the Owl. And when she did that, the owl lifted his wing and waved at her. Maria dropped the mouse, pushed back from the table, leaped up and started waving frantically back at him. Her connection to that character was visceral. This wasn't a passive screen experience. This was a human experience. And it was exactly appropriate for a three-year-old.

I've now worked at PBS Kids for more than 15 years, and my work there is focused on harnessing the power of technology as a positive in children's lives. I believe that as a society, we're missing a big opportunity. We're letting our fear and our skepticism about these devices hold us back from realizing their potential in our children's lives.

Fear about kids and technology is nothing new; we've been here before. Over 50 years ago, the debate was raging about the newly dominant media: the television. That box in the living room? It might be separating kids from one another. It might keep them away from the outside world. But this is the moment when Fred Rogers, the long-running host of "Mister Rogers' Neighborhood," challenged society to look

at television as a tool, a tool that could promote emotional growth. Here's what he did: he looked out from the screen, and he held a conversation, as if he were speaking to each child individually about feelings. And then he would pause and let them think about them. You can see his influence across the media landscape today, but at the time, this was revolutionary. He shifted the way we looked at television in the lives of children.

Today it's not just one box. Kids are surrounded by devices. And I'm also a parent -- I understand this feeling of anxiety. But I want us to look at three common fears that parents have, and see if we can shift our focus to the opportunity that's in each of them.

So. Fear number one: "Screens are passive. This is going to keep our kids from getting up and moving." Chris Kratt and Martin Kratt are zoologist brothers who host a show about animals called "Wild Kratts." And they approached the PBS team to say, "Can we do something with those cameras that are built into every device now? Could those cameras capture a very natural kid play pattern -- pretending to be animals?"

So we started with bats. And when kids came in to play this game, they loved seeing themselves on-screen with wings. But my favorite part of this, when the game was over and we turned off the screens? The kids kept being bats. They kept flying around the room, they kept veering left and right to catch mosquitoes. And they remembered things. They remembered that bats fly at night. And they remembered that when bats sleep, they hang upside down and fold their wings in. This game definitely got kids up and moving. But also, now when kids go outside, do they look at a bird and think, "How does a bird fly differently than I flew when I was a bat?" The digital technology prompted embodied learning that kids can now take out into the world.

Fear number two: "Playing games on these screens is just a waste of time. It's going to distract children from their education." Game developers know that you can learn a lot about a player's skill by looking at the back-end data: Where did a player

pause? Where did they make a few mistakes before they found the right answer? My team wanted to take that tool set and apply it to academic learning.

Our producer in Boston, WGBH, created a series of Curious George games focused on math. And researchers came in and had 80 preschoolers play these games. They then gave all 80 of those preschoolers a standardized math test. We could see early on that these games were actually helping kids understand some key skills. But our partners at UCLA wanted us to dig deeper. They focus on data analysis and student assessment. And they wanted to take that back-end game-play data and see if they could use it to predict a child's math scores. So they made a neural net -- they essentially trained the computer to use this data, and here are the results. This is a subset of the children's standardized math scores. And this is the computer's prediction of each child's score, based on playing some Curious George games. The prediction is astonishingly accurate, especially considering the fact that these games weren't built for assessment. The team that did this study believes that games like these can teach us more about a child's cognitive learning than a standardized test can. What if games could reduce testing time in the classroom? What if they could reduce testing anxiety? How could they give teachers snapshots of insight to help them better focus their individualized learning?

So the third fear I want to address is the one that I think is often the biggest. And that's this: "These screens are isolating me from my child." Let's play out a scenario. Let's say that you are a parent, and you need 25 minutes of uninterrupted time to get dinner ready. And in order to do that, you hand a tablet to your three-year-old. Now, this is a moment where you probably feel very guilty about what you just did.

Last summer, Texas Tech University published a study that the show "Daniel Tiger's Neighborhood" could promote the development of empathy among children. But there was a really important catch to this study: the greatest benefit was only when parents talked to kids about what they watched. Neither just watching nor just talking about it was enough; it was the combination that was key. So when I read this

study, I started thinking about how rarely parents of preschoolers actually talk to kids about the content of what they're playing and what they're watching.

And so I decided to try it with my four-year-old. I said, "Were you playing a car game earlier today?" And Benjamin perked up and said, "Yes! And did you see that I made my car out of a pickle? It was really hard to open the trunk."

This hilarious conversation about what was fun in the game and what could have been better continued all the way to school that morning.

I'm not here to suggest to you that all digital media is great for kids. There are legitimate reasons for us to be concerned about the current state of children's content on these screens. And it's right for us to be thinking about balance: Where do screens fit against all the other things that a child needs to do to learn and to grow? But when we fixate on our fears about it, we forget a really major point, and that is, that kids are living in the same world that we live in, the world where the grownups check their phones more than 50 times a day.

Screens are a part of children's lives. And if we pretend that they aren't, or if we get overwhelmed by our fear, kids are never going to learn how and why to use them. What if we start raising our expectations for this media? What if we start talking to kids regularly about the content on these screens? What if we start looking for the positive impacts that this technology can have in our children's lives? That's when the potential of these tools can become a reality. Thank you.

Adong Judith **"How I use art to bridge misunderstanding"**

https://www.ted.com/talks/adong_judith_how_i_use_art_to_bridge_misunderstanding

Transcript

I'm a writer-director who tells social-change stories, because I believe stories touch and move us. Stories humanize and teach us to empathize. Stories change us.

When I write and direct plays, I'm amplifying voices of disadvantaged groups, I'm fighting the self-censorship that has kept many Ugandan artists away from social,

political theater since the persecution of artists by former Ugandan president, Idi Amin. And most importantly, I am breaking the silence and provoking meaningful conversations on taboo issues, where often "Silence is golden" is the rule of thumb. Conversations are important because they inform and challenge our minds to think, and change starts with thinking.

One of my struggles with activism is its often one-sided nature that blinds us to alternative view, that numbs our empathy, that makes us view those who see issues differently as ignorant, self-hating, brainwashed, sellout or plain stupid. I believe no one is ignorant. We are all experts, only in different fields. And this is why, for me, the saying "stay in your truth" is misleading. Because if you're staying in your truth, isn't it logical that the person you believe is wrong is also staying in their truth? So, what you have is two extremes that shut out all possible avenues of conversations. I create provocative theater and film to touch, humanize and move disagreeing parties to the conversation table to bridge misunderstandings. I know that listening to one another will not magically solve all problems. But it will give a chance to create avenues to start to work together to solve many of humanity's problems.

With my first play, "Silent Voices," based on interviews with victims of the Northern Uganda war between the government and Joseph Kony's LRA rebel group, I brought together victims, political leaders, religious leaders, cultural leaders, the Amnesty Commission and transitional justice leadership for critical conversations on issues of justice for war crime victims -- the first of its kind in the history of Uganda. And so many powerful things happened, that I can't even cover them all right now. Victims were given the opportunity to sit at the table with Amnesty Commission leadership, and they expressed the big injustice they suffered when the Commission ignored them and instead facilitated the resettlement of the war perpetrators. And the Amnesty Commission acknowledged the victims' pain and explained the thinking behind their flawed approaches.

But one of the things that has stayed with me is when, during my Northern Uganda tour of the play, a man approached me and introduced himself as a former rebel soldier of Joseph Kony. He told me that he didn't want me to leave feeling

disappointed, due to some of what I considered inappropriate laughter. He explained that his was a laughter of embarrassment and a recognition of his own embarrassment. He saw himself in the actors onstage and saw the meaninglessness of his past actions. So I say: share your truths. Listen to one another's truths. You will discover a more powerfully uniting truth in the middle ground.

When I lived in the USA, many of my American friends would be shocked at my ignorance at fancy Western dishes like lasagna, for instance.

And my question to them would be, "Well, do you know malakwang?" And then I would tell them about malakwang, a fancy vegetable dish from my culture. And they would tell me about lasagna. And we would leave richer and fuller individuals. Therefore, share your recipe truth. It makes for a better meal.

Thank you.

Ben Cameron "Why the live arts matter"

https://www.ted.com/talks/ben_cameron_why_the_live_arts_matter?referrer=playlist-talks_for_theater_geeks&autoplay=true

Transcript

I am a cultural omnivore, one whose daily commute is made possible by attachment to an iPod -- an iPod that contains Wagner and Mozart, pop diva Christina Aguilera, country singer Josh Turner, gangsta rap artist Kirk Franklin, concerti, symphonies and more and more. I'm a voracious reader, a reader who deals with Ian McEwan down to Stephanie Meyer. I have read the Twilight tetralogy. And one who lives for my home theater, a home theater where I devour DVDs, video on demand and a lot of television. For me, "Law & Order: SVU," Tina Fey and "30 Rock" and "Judge Judy" -- "The people are real, the cases are real, the rulings are final."

Now, I'm convinced a lot of you probably share my passions, especially my passion for "Judge Judy," and you'd fight anybody who attempted to take her away from us, but I'm a little less convinced that you share the central passion of my life, a passion for the live professional performing arts, performing arts that represent the

orchestral repertoire, yes, but jazz as well, modern dance, opera, theater and more and more and more.

Frankly, it's a sector that many of us who work in the field worry is being endangered and possibly dismantled by technology. While we initially heralded the Internet as the fantastic new marketing device that was going to solve all our problems, we now realize that the Internet is, if anything, too effective in that regard. Depending on who you read, an arts organization or an artist, who tries to attract the attention of a potential single ticket buyer, now competes with between three and 5,000 different marketing messages a typical citizen sees every single day. We now know, in fact, that technology is our biggest competitor for leisure time. Five years ago, Gen Xers spent 20.7 hours online and TV, the majority on TV. Gen Yers spent even more -- 23.8 hours, the majority online. And now, a typical university-entering student arrives at college already having spent 20,000 hours online and an additional 10,000 hours playing video games -- a stark reminder that we operate in a cultural context where video games now outsell music and movie recordings combined.

Moreover, we're afraid that technology has altered our very assumptions of cultural consumption. Thanks to the Internet, we believe we can get anything we want whenever we want it, delivered to our own doorstep. We can shop at three in the morning or eight at night, ordering jeans tailor-made for our unique body types. Expectations of personalization and customization that the live performing arts -- which have set curtain times, set venues, attendant inconveniences of travel, parking and the like -- simply cannot meet. And we're all acutely aware: what's it going to mean in the future when we ask someone to pay a hundred dollars for a symphony, opera or ballet ticket, when that cultural consumer is used to downloading on the internet 24 hours a day for 99 cents a song or for free? These are enormous questions for those of us that work in this terrain. But as particular as they feel to us, we know we're not alone.

All of us are engaged in a seismic, fundamental realignment of culture and communications, a realignment that is shaking and decimating the newspaper industry, the magazine industry, the book and publishing industry and more. Saddled

in the performing arts as we are, by antiquated union agreements that inhibit and often prohibit mechanical reproduction and streaming, locked into large facilities that were designed to ossify the ideal relationship between artist and audience most appropriate to the 19th century and locked into a business model dependent on high ticket revenues, where we charge exorbitant prices. Many of us shudder in the wake of the collapse of Tower Records and ask ourselves, "Are we next?" Everyone I talk to in performing arts resonates to the words of Adrienne Rich, who, in "Dreams of a Common Language," wrote, "We are out in a country that has no language, no laws. Whatever we do together is pure invention. The maps they gave us are out of date by years." And for those of you who love the arts, aren't you glad you invited me here to brighten your day?

Now, rather than saying that we're on the brink of our own annihilation, I prefer to believe that we are engaged in a fundamental reformation, a reformation like the religious Reformation of the 16th century. The arts reformation, like the religious Reformation, is spurred in part by technology, with indeed, the printing press really leading the charge on the religious Reformation. Both reformations were predicated on fractious discussion, internal self-doubt and massive realignment of antiquated business models. And at heart, both reformations, I think, were asking the questions: who's entitled to practice? How are they entitled to practice? And indeed, do we need anyone to intermediate for us in order to have an experience with a spiritual divine?

Chris Anderson, someone I trust you all know, editor in chief of Wired magazine and author of *The Long Tail*, really was the first, for me, to nail a lot of this. He wrote a long time ago, you know, thanks to the invention of the Internet, web technology, minicams and more, the means of artistic production have been democratized for the first time in all of human history. In the 1930s, if any of you wanted to make a movie, you had to work for Warner Brothers or RKO, because who could afford a movie set and lighting equipment and editing equipment and scoring, and more? And now who in this room doesn't know a 14 year-old hard at work on her second, third, or fourth movie?

Similarly, the means of artistic distribution have been democratized for the first time in human history. Again, in the '30s, Warner Brothers, RKO did that for you. Now, go to YouTube, Facebook; you have worldwide distribution without leaving the privacy of your own bedroom.

This double impact is occasioning a massive redefinition of the cultural market, a time when anyone is a potential author. Frankly, what we're seeing now in this environment is a massive time, when the entire world is changing as we move from a time when audience numbers are plummeting. But the number of arts participants, people who write poetry, who sing songs, who perform in church choirs, is exploding beyond our wildest imaginations. This group, others have called the pro-ams, amateur artists doing work at a professional level. You see them on YouTube, in dance competitions, film festivals and more. They are radically expanding our notions of the potential of an aesthetic vocabulary, while they are challenging and undermining the cultural autonomy of our traditional institutions. Ultimately, we now live in a world defined not by consumption, but by participation.

Додаток Б

Матеріали вхідного тестування

Exercise 1

Instruction: You will listen to the speech of Ben Cameron. Please determine if the following sentences are True or False.

1. Sally Kohn suggests trying “emotional correctness” as an approach to communication.
2. In the talk, Sally Kohn discusses the concept of “emotional correctness” and provides examples of its application.
3. She claims that “emotional correctness” can facilitate communication and reduce conflicts.
4. The talk does not mention any examples or stories related to “emotional correctness.”
5. Sally Kohn encourages everyone to follow “emotional correctness” in all aspects of life.

Keys: 1- T; 2 – T; 3 – F; 4 – F; 5 – T.

Exercise 2

Instruction: Choose the correct answer (A, B, C, or D) for each question:

1. What is the main concept discussed in the video?
 - a) Emotional intelligence
 - b) Emotional correctness
 - c) Social etiquette
 - d) Emotional suppression
2. According to Sally Kohn, why should we consider practicing “emotional correctness”?
 - a) To hide our emotions
 - b) To avoid conflicts
 - c) To always be emotionally authentic
 - d) To win arguments

3. What does Sally Kohn mean by “emotional correctness” in the context of the video?
 - a) Always concealing our true feelings
 - b) Being excessively polite in all situations
 - c) Being emotionally honest and authentic
 - d) Strictly following emotional rules
4. Sally Kohn mentions a practical tip for practicing “emotional correctness” in the video. What is it?
 - a) Pause before reacting emotionally
 - b) Never express negative emotions
 - c) Always agree with others
 - d) Avoid emotional discussions
5. In the video, Sally Kohn shares an example from her own life related to “emotional correctness.” What is that example about?
 - a) A heated argument with a friend
 - b) A difficult conversation with a family member
 - c) A challenging interaction with her child
 - d) A disagreement with a political opponent

Keys: 1 – b; 2 – c; 3 – c; 4 – a; 5 – d.

Exercise 3

Instruction: Complete the following sentences by filling in the missing information (sometimes use two words).

1. I got 238 pieces of _____ and more hate tweets than I can even count.
2. Emotional correctness is the tone, the feeling, how we say what we say, the respect and _____ we show one another.
3. In other words, we can be _____ right but _____ wrong.

4. And if we can start to find compassion for one another, then we have a shot at building _____.
5. I am not a big fan of your _____ or your sometimes tortured logic, but I'm a big fan of you as a person

Keys: 1 - nasty email; 2 – compassion; 3 – politically, emotionally; 4 - common ground; 5 - political leanings.

Додаток В

Матеріали вихідного тестування

Exercise 1

Instruction: You will listen to the speech of Ben Cameron. Please determine if the following sentences are True or False.

1. Technology has had no impact on the performing arts.
2. The author believes that the Internet has made it easier for arts organizations to attract audiences.
3. The author suggests that technology has led to a decrease in the number of people engaged in artistic activities.
4. The author compares the current reformation in the arts to the religious Reformation of the 16th century.
5. The author argues that traditional arts institutions have no competition from modern technology.

Keys: 1 – F; 2 – F; 3 – F; 4 – T; 5 – F.

Exercise 2

Instruction: Choose the correct answer (A, B, C, or D) for each question.

1. What is the central passion of the author's life?
 - a) Opera
 - b) Jazz
 - c) Live professional performing arts
 - d) Literature
2. According to the text, how has technology democratized artistic production and distribution?
 - a) By expanding the means of artistic production and distribution
 - b) By limiting the number of artists
 - c) By reducing the availability of artistic content
 - d) By maintaining the cultural autonomy of traditional institutions
3. What does the author mean by "pro-ams"?
 - a) Professional artists

- b) Amateurs who perform at a low level
- c) Traditional art institutions
- d) Amateur artists who produce work at a professional level

4. How does the author describe the current world of culture and the arts?

- a) Defined by passive consumption
- b) Defined by traditional institutions
- c) Defined by participation, not just consumption
- d) Defined by exclusivity

5. According to the text, how do traditional arts institutions compare to modern technology in reaching audiences?

- a) Traditional arts institutions are more effective in reaching audiences.
- b) Modern technology is too effective in reaching audiences.
- c) Traditional arts institutions and modern technology are equally effective.
- d) Traditional arts institutions have no competition from modern technology.

Keys: 1 – c; 2 – a; 3 – d; 4 – c; 5 – b.

Exercise 3

Instruction: Complete the following sentences by filling in the missing information (sometimes use two words).

1. I'm a little less convinced that you share the central passion of my life, a passion for the _____ performing arts, performing arts that represent the orchestral repertoire
2. We now know, in fact, that technology is our biggest _____ for leisure time.
3. Moreover, we're afraid that technology has altered our very assumptions of _____ consumption ...
4. What's it going to mean in the future when we ask someone to pay a hundred dollars for a symphony, opera or ballet ticket, when that _____ is used to downloading on the internet 24 hours a day for 99 cents a song or for free?
5. I prefer to believe that we are engaged in a _____ reformation...

Keys: 1 - live professional; 2 – competitor; 3 – cultural; 4 - cultural consumer;
5 – fundamental.